

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in prazniko.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istovorne vpisane naročnine se ne ezira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	za Ameriko in vse druge dežele:
na mesec 2-30	celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Bolgarsko - romunski spor pred odločitvijo.

Dunaj, 1. febr.

Oficijozna peterburška brzojavna agentura je javila ponoči, da sta se Romunija in Bolgarija odločili sprejeti posredovanje evropskih velekanabinetov. Ta vest se navzlic oficijelni provenijenci le deloma potrjuje. Principijelno želite obe državi posredovanje veseliti, vendar pa vsaka le pod pogoj, ki si precej ostro nasprotujeta, oziroma že sami na sebi tvorijo jedro bolgarsko-romunskega spora. Punctum saliens, ki igra v tem konfliktu podobno, pa vendar še resnejše, ker neposrednejšo vlogo, kakor skader v avstrijsko-ruskem sporu, je jedrnatost Silistrije. Romunija si hoče to vazno obdonsko pozicijo, katere posest zavaruje romunske meje napram Bolgariji na odločen način, da vsako ceno pridobi. Bolgarija se pa skoraj ne more odločiti, da preda velike in moderne svoje donavse utrbe in bolgarsko mesto sosedu samo za to, ker ji je uspešna vojna naklonila velike teritorialne pridobitve. Romunija hoteli nezasluženo provizijo od bolgarskega dobička, bi se ravno simpatična zahteva. In romunski kabinet je voljan akceptirati posredovanje veseliti le, ako se na posest Silistrije že vnaprej zasu-pura. Tega zagotovila pa v Bukarešti niso dobili in radi tega je vest o neposredno predstojeci mediaciji evropskih velekanabinetov vsaj danes nekoliko prehitra. Diplomatični krogi pa so vendarle prepričani, da pride do posredovanja, ki bi se izvršilo potom enako se glasečih kolektivnih not, katere izroča zastopniki televlasti v Sofiji in Bukarešti. Te kolektivne note bodo vsebovale konkretne kompromisne predloge, katerih vsebina je še neznana, akoravno morda že določena. Verjetno pa je, da bodo veselite predlagale, naj Silistrija (pod gotovimi kaveltami) pripade Romunski. Treba bo pa najti primeren način, ki ne bo žalil ponos in čast Bolgarije. Veselite bodo tem rajše iskale za svoj predlog lojalno in sprejemljivo obliko, ker vedo prav dobro, da se Bolgarija ukloni njihovega nasvetu za to, ker je vojaško preveč zaposlena, da bi se mogla obraniti grozečemu vpadu romunske armade na bolgarsko ozemlje. Pa

tudi Romunija je silno interesirana na tem, da konča njen spor brez najmanjšega ponižanja bolgarskega naroda, ker le tako sme upati, da po končani turški vojni ne zavzame ona v bolgarskih načrtih in programih istega mesta, kakor pred izbruhom balkanske vojne — Turčija...

V Sofiji so zato prepričani, da bo današnji romunski ministrski svet pristal na posredovanje Evrope in s tem tudi implicite že vnaprej odobril kompromisne predloge tripleentente in trozveze, ki ste si tozadevno precej edini. Po informacijah, ki so dosepele zvečer iz Sofije, ni izključeno, da se posredovalni korak veseli še danes izvrši. Kompromisni predlogi veseli bodo tvorili novo podlago za nadaljna pogajanja, med obema neposredno prizadetima; dosedanja se nahajajo na mrtvi točki, ki mora biti premagana, da ne pride do bojnega konflikta. Zadeva postaja tem nujnejša, ker je razpoloženje v Romuniji z ozirom na pojavljajoče se vesti o skorajšnjem obnovljenju mirovnih pogajanj s Turčijo vedno razboritejše. Romunski politični krogi upravičeno trde, da postane položaj popolnoma drugačen, čim bodo Bolgarija in njene zaveznice zopet prosto razpolagale s svojimi armadami. Argumentacija Romunske je na las podobna oni občestnega roparja, ki se boji, da bi dobil napadeni orožje v roke — predno je »delo« dokončano...

Danes zborejo romunski ministrski svet, njegovi ukrepi bodo za potek nadaljnjih dogodkov odločilnega pomena. Evropska diplomacija se vdaja optimizmu, ki je utemeljen, pa vendar le samo pogojen. Politika ne pozna logike in presenčenja tudi v tem vprašanju niso izključena. Mirna poravnava med Bolgarijo in Romunijo bi pa nesporno tudi splošni mednarodni položaj bistveno ublažila.

Ali jamči dežela Kranjska za vloge pri „Ljudski posojilnici“?

Deželni odbor vojvodine Kranjske je ob zadnji novembrski vojni krizi med našo državo in Srbijo, ko so preplašeni vlagatelji navalili tudi na posojilnico in dvigali svoje prihranke, izdal izjavo, da je on, namreč deželni odbor vojvodine Kranjske

prevzel jamstvo za vse vloge pri „Ljudski posojilnici“. Ta uradna izjava je tako važna stvar, da se moramo ž njo baviti in preiskovati, ali je uradna izjava deželnega odbora kranjskega podana na zakonitem temelju, skratka, ali je to res, kar deželni odbor trdi.

Deželni odbor kranjski je izdal razglas z dne 6. decembra 1912 št. 25.978 in ga priobčil v „Slovenec“ št. 282 dne 7. decembra 1912. Glasi se doslovno: »Razglas. Temeljem sklepov deželnega zbora z dne 18. februarja 1911 in 24. julija 1912 prevzema vojvodina Kranjska jamstvo za hranilne vloge in vloge v tekočem računu, dosedanje in nove, pri „Ljudski posojilnici“, registrovani zadrugi z neomejeno zavezo (Volkskredit, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung) v Ljubljani. Od deželnega odbora kranjskega. V Ljubljani, dne 6. decembra 1912. Za deželnega glavarja: Dr. Lampe.«

Deželni odbor kranjski torej javno in uradno razglasa in potrjuje, da za vse vloge pri „Ljudski posojilnici“ v Ljubljani jamči vojvodina Kranjska.

Ravnateljstvo »Ljudske posojilnice« pa v uradnem listu »Laibacher Zeitung« št. 288 dne 14. decembra 1912 priobčuje oglas, z debelimi črkami tiskan, v katerem naznanja, da »Ljudska posojilnica sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamči dežela Kranjska.« Kakor deželni odbor kranjski, tako ravnateljstvo »Ljudske posojilnice« javno in uradno razglasa, da za vse vloge pri »Ljudski posojilnici« jamči dežela Kranjska.

V isti številki 282. je »Slovenec« istočasno priobčil notico, ki slove dobesedno: »Vloge pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani, garantirane od dežele Kranjske. Odbor »Ljudske posojilnice« v Ljubljani je sklenil pritrčiti sklepom deželnega odbora radi deželne garancije. Obenem je sklenil odbor, nakloniti iz razpoloženega zaklada svoto 100.000 kron (stotisoč) v deželni zadrugi kranjski sklad. V posledici teh sklepov stoji odslej vse hranilne vloge in vloge v tekočem računu pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani pod deželno garancijo« (debelo tiskano). »Slovenec« naposled v št. 290. dne 17. decembra 1912 prinaša notico, ki se glasi: »Ker si je pridobila »Ljudska posojilnica« za vse pri njej obstoječe vloge poleg jamstva svojih članov še garancijo

dežele Kranjske, nudi ta zavod svojim vlagateljem poročilo, kakor noben drug zavod na Kranjskem.« »Ljudska posojilnica« izdaja hranilne knjižice in pritiska na te knjižice besedilo, da za vloge »porokuje« dežela Kranjska.

Kdor to vidi in čita te uradne izjave deželnega odbora kranjskega in ravnateljstva »Ljudske posojilnice«, mora dobiti vtisk, da je dežela Kranjska prevzela jamstvo za vse vloge pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani in da je ta »Ljudska posojilnica« najvarnejši denarni zavod na Kranjskem. Vlagatelji »Ljudske posojilnice« to čitajo, verujejo in drugim pripovedujejo ter si mislijo, le nosimo denarje v »Ljudsko posojilnico«, saj nam jamči dežela Kranjska.

Vprašanje je, ali je res deželni zbor kranjski kdaj sklenil, da bi dežela Kranjska prevzela jamstvo za vse vloge pri »Ljudski posojilnici«. »Ljudska posojilnica« ima sedaj kakih 22 milijonov kron vlog. Ker deželni odbor izjavlja, da je dežela Kranjska prevzela jamstvo za vse vloge, torej je vseh 22 milijonov kron vlog pod deželno garancijo.

Kranjski deželni zbor se je pečal z zadrugištvom v seji dne 18. februarja 1911 in dne 24. julija 1912. in na sklepe teh sej se sklicuje deželni odbor. Zname so nam denarne krize zadrug po vsej Avstriji; znana nam je usoda »Glavne posojilnice«, zadrug na Koroškem, v Galiciji in na Ogrskem. Te krize so omajale zaupanje in radi tega je bilo res treba nekaj ukreniti, da se zadruga kriza ustavi. Deželni odbor kranjski je to storil in je to moral storiti. Na dnevnem redu seje dne 18. februarja 1911 je bilo ustno poročilo o nujnem predlogu poslanca dr. Šusteršiča, tedanjega predsednika »Ljudske posojilnice«, radi pospeševanja zadrugištva, in na tej seji je deželni zbor sklenil sedem točk v prosep zadrugištva. Te točke so važne. Na te točke se sklicuje deželni odbor, zato te točke, osobito glavne in za našo presojo merodajne (II., III. in VI.), podajamo v celoti.

Deželni odbor kranjski pa je dne 18. februarja 1911 sklenil:

Točka I.: pospeševati je zadrugišno organizacijo na Kranjskem.

Točka II.: Ustanovi se deželni zadrugiški urad, ki ima poslovati v vseh zadrugiških zadevah kot strokovni organ deželnega odbora.

Točka III.: Kot od deželne uprave odobrena zadrugiška organizacija v

deželi Kranjski ima veljati »Zadrugiška zveza« v Ljubljani pod pogojem, da se podvrže redni reviziji deželnega zadrugiškega urada.

Točka IV.: Vseučiliški sklad se odstopi »Zadrugiški Zvezi« kot brezobrestno posojilo na nedoločen čas proti celoletni odpovedi in se ji dovoli letna deželna podpora 12.000 K. »Zadrugiška Zveza« se zaveže med drugim, da priznava deželnemu odboru odločen vpliv pri nameščanju zadrugiških revizorjev na Kranjskem in da se delovanje »Zadrugiške zveze« omeji na Kranjsko »po možnosti« in se ne sprejemajo nove članice izven Kranjske.

Točka V.: Deželnemu odboru se nalaga, da upošteva pri obrestonosnem nalaganju tekočih blagajničnih sredstev v tekočem računu tudi kreditne zadruge, če so pogoji nalaganja v vsakem oziru enaki onim drugih v poštevi prihajajočih kreditnih zavodov, pri tem je gledati v prvi vrsti na potrebno gibčnost blagajničnih sredstev.

Točka VI.: Deželni odbor se pooblašča, po potrebi priskočiti zadrugišni organizaciji s tem, da prevzame deželno jamstvo do svote dveh milijonov kron, ako se prepriča, da iz tega jamstva ne preti deželi nikakršna škoda.

Točka VII.: Za pomožno akcijo »Glavne posojilnice« se dovoli deželnemu odboru kredit za leto 1911. v znesku 50.000 K.

V teh VII. točkah je jasno določeno, kako naj se pospešuje zadrugišništvo na Kranjskem. Za presojo takozvanega »deželnega jamstva« sta važni točka III. (deželni zadrugiški urad) in točka VI., ki ustanavlja deželno pomoč. Iz točke VI. vidimo, da je deželni zbor dne 18. februarja 1911 sklenil, da je deželni odbor pooblaščen, da sme po potrebi priskočiti zadrugam na pomoč s tem, da prevzame deželno jamstvo do svote dveh milijonov kron, ako se prepriča, da iz tega jamstva ne preti deželi nikakršna škoda. To znači: deželni odbor sme denarno do svote dveh milijonov kron podpirati tiste posojilnice, ki bi prišle v trenutne stiske, nikakor pa sklep deželnega zbora ne znači, da prevzame vojvodina Kranjska jamstvo za vloge pri članicah »Zadrugiške Zveze«. Svota dveh milijonov kron ni torej dana v pokritje eventualnih izgub, ampak je določena le v namen, da se pomaga posojilnicam v stiskah, toda le proti te-

LISTEK.

Osveta.

Humoreska. Spisal dr. V. Korun.

Petko Šavs in Netka Vogrin sta bila skregana. Pa skregala se nista bila kar tako, bi rekli, za izpremembo in kratek čas, kakor je pri dle zabljubljenih v navadi, ki se spro, da sami prav ne vedo zakaj, in se spet spravijo, da sami prav ne vedo kdaj. Ampak pri njiju je zadeva bila sitnejša, kajti ne le, da sta sama dobro vedela, zakaj sta se bila sprla, marveč, tem je vedelo tudi pol Ljubljane; vedelo je in govorilo. Pa kaj govorili? Hčerke matere so naravnost bile besedne bitke o tem ter velevažilo pa na dolgo in široko razpravljalo, kako je bilo tedaj tam v kavarni, iz dušočega soglasnostjo so sklepale, da bi tako nikakor ne bilo smelo biti, ne smelo zato ne, ker je Petko Šavs bil zaročnik in ženin.

O skorajšnji spravi pa tudi ni bilo misliti z ozirom na dejstvo, da je Netka Vogrin vsako spravo trdovratno odklanjala. Pa ko bi jo bila samo odklanjala! Mnogo hujše! Ker vsedkar, kadar je Petko poizkušal pot do nje uglediti, je prišlo še do nove-

ga prepira in spora, tako da je reža, ki jo je bila zacepila tista preklicana šansonetka, vedno bolj zarezala in se poglabila, nikar pa da bi se bila stesnjevala — ali zaprla.

In kaj je bilo vzrok temu sporu? Ženstvo je trdilo, da nekaj, česar nevesta ne more kar menitič tebič prenesti, med tem ko so se med moškimi javljali odločni mozeje, ki so modrovali: Češ, taki ponočni kavarnski dogodiljaji niso vredni, da bi se radi njih razdirale zaroke. Ker so se torej mnenja hudo cepila, storimo najbolje, da povemo stvarno in preprosto, kako je bilo, ko je Petko Šavs potrepljal šansonetko Nandino po razgaljeni rami, pri čemer se seveda ne moremo izogniti dolžnosti, da bi se površno ne dotaknili tudi tega, kar se je zgodilo neposredno preje in kar je sledilo neposredno pozneje.

Bilo je kakih enajstih ponoči, ko je Šavs sedel v kavarni ter prebiral časopise. Pa prav dobre volje je bil čitajoč, kako naši slovanski bratje na Balkanu nezdržno drve od zmage do zmage in kako reve evropskih diplomatov nemudoma hite izpreminjati svoj še malo prej neizpremenljivi status quo ante.

Ze radi tega mu je srce veselja igralo; igralo mu je pa tudi, ker je ves tisti čas svirala damska kapela »Sumi Marica« in »Onam, onamo«. Kar vse je Šavs tolikanj navdušilo, da je, čeprav čitajoč, udarjal z ного

po tleh uprav tako natančno in taktu, kakor je v taktu bokasta kapelnica mahala s palico taktirko po zraku. In kadar je navzočno občinstvo zapelo »Sumi Marica« in »Onam, onamo«, tedaj se tudi on ni mogel zdržati, da bi svojemu votlemu basu ne bil dal četudi le pridruženega duška.

Ko je pa bil v tem juhejskem razpoloženju, ravno tistikrat je potreba nanesla, da je za trenutek zapustil svoj prostor. To priliko je pa menda sam pekleniki zlodej porabil, da je s svojimi ostrimi kremplji razdirajoč posegel v njegovo zaročo. Pri povratku na svoj sedež je Šavs korakal namreč tik mimo stola, na katerem se je prejšerno razvirala šansonetka Nandina. In ker je njen pregrešno razgaljeni hrbet — golotina je natančno imela obliko medenega srca — silno izzival, si ni mogel kaj, da bi se ne bil ozrl po nje alabastrokobi in vonjavji polti. Sicer pa zakaj bi se ne bil, ko jo je vendar zato kazala, da bi jo kdo gledal?

Čim se je ozrl, ga je pa že tudi neka nevidna moč takorekoč zgrabila za desnico in mu jo spravila z Nandino nagoto v dotiko, tako da je skoro nevede in nehoti nekaterikrat potrepljal s prsti po njej, sicer je potrepljal le prav rahlo in nežno, nekako tako, kakor da bi na lutnji strune prebiral, vendar pa so že ti rahli dotikljaji zadostovali, da mu je nekaj liki električna iskra prešinila mozeg

in krv. Pa silno dobro in sladko se mu je to zdelo ter čutil je dokaj več slasti, nego kadar se je bil kot otrok naslajal z istinitim srcem medenim.

Videti je pa bilo, da so Šavsovi potrepljali zelo dobro deli tudi Nandini; kajti stresla se je, malce poskočila s stola, potem pa glavo obrnila in se sladko nasmejala. In pri tem je pokazala tako lepe zobe, da bi se nji, in ker je okrog njih, Šavs najrajši dotaknil s svojimi ustmi. Toda v pravem trenutku se je še zavedel, da je zaročnik in ženin; zato se jih ni, ampak odšedši na svoj prostor, se je izkušal vnovič vglobiti v poročila z balkanskih bojišč.

Toda Nandina si je to nežno zadovo korenitejšje vzela k srcu, zlasti pa k želodcu; namreč ko je bil kratek odmor v petju in godbi, je sama od sebe pristopila k Šavsovi mizi ter meninič tebič k Šavsu prisedla. Ta je pa bil dovolj bistroumen, da je izprevedel, da ni prišla k njemu časnikov čitat. Zato je precej naročil bowle in absint ter naposled še buteljko šampanca. In pravijo, da se mu je za to darežljivost tudi hvaležno izkazala; pravijo namreč, da nju je spaka kar vpričo občinstva sedla v naročje.

Seve če je to res, onda kajpada ni čudno, da so se pobunili ogorčeni jeziki. Nič manj bi bilo pa čudno, ko bi glas o tem pripetljaju ne bil prišel tudi njegovi nevesti na uho.

Tako torej je nastal med njima razdor, čigar posledica je bila, da se je njuna zaroča razdrila.

In ker Netka, kakor smo omenili, o kaki spravi ni hotela nič slišati, zato je Petko Šavs sklenil osveto. Zadevni načrt si je kmalu napravil, in ne dolgo, pa ga je tudi gladko izvedel.

Netkina vsakdanja, in zaeno moramo reči, tudi plemenita zabava je bila, da je vsak dan na svojem jutranjem izprehodu krmila ptičke v tivolskem parku. Pa ni jim trosila zrnc in krušnih drobtin po tleh ali ptičnicah, kakor drugi usmiljeni ljudje, temveč z vztrajnostjo, živžganjem in vabljenjem je te ljubke živalce sčasoma tako privajala nase, da so ji sedale na rame in ji z dlani zobale; da, neki drzen vrabček je bil celo takokrotek, da ji je zrno pobral kar izza ustnic.

To je bila Netka ponosna na ta svoj uspeh! V njem je daleč prekosila vse druge ptičke krmilce in krmilke. — Mene imajo ptički najrajši! se je često hvalila. In čemu bi se ne? Če se eden postavlja kot najboljši smučar, kdo drug kot najboljši sankar in tretji, ne vem, s čim vsem, zakaj bi se ona ne ponašala z ljubeznijo drobnih krlatcev!

In sam Petko ji je, dokler sta bila še dobra, to prednost štel v veliko pohvalo. Neredko ji je laskavo rekel: Kako bi te jaz ne imel rad, ko te celo

mu, ako se je deželni odbor preprčil, da iz te pomoči (deželni odbor rabi neupravičeno besedo jamstvo) ne preti deželi nikakršna škoda. Ako torej deželni odbor uradno razglasa sklep deželnega zbora kranjskega z dne 18. februarja 1911 v tem zmislu, da je dežela Kranjska prevzela jamstvo za vse vloge, dosedanje in nove, pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani, to s tem deželni odbor potrjuje sklepe svoje vrhovne oblasti in vedoma zapeljuje vlagatelje »Ljudske posojilnice«, kateri mislijo in so v dobri veri, da jim bode vloge izplačala, naj se karkoli zgodi pri posojilnici, dežela Kranjska. Svota kredita do dveh milijonov kron je le trenutna pomoč, ne jamstvo za vse vloge, in sicer trenutna pomoč tistim zadruham, ki bi prišle v stiske. Ta kredit je le zagotovilo zadruham, da vedo, kje dobe kaj pomoči v prvi stiski.

Ravnateljstvo »Ljudske posojilnice« v Ljubljani ve, da je ta posojilnica zadruga z neomejeno zavezo in da za njo jamčijo le njeni člani. Ker pa to ravnateljstvo javno in uradno razglasa, da so vloge pri »Ljudski posojilnici« pod deželno garancijo, to ravnateljstvo »Ljudske posojilnice« potrjuje sklep deželnega zbora kranjskega z dne 18. februarja 1911, točka VI., in s tem vedoma zapeljuje vlagatelje »Ljudske posojilnice«.

»Slovenec« je takisto vedoma zabredel v zmojo. On trdi in razglasa, da nudi »Ljudska posojilnica« svojim vlagateljem poročstvo, kakor noben drug zavod na Kranjskem (zakaj ne v celi Evropi?), ker je pod deželno garancijo. Ker to trdi »Slovenec« v svojem odgovornem delu lista, zapeljuje tudi on vedoma tiste, ki imajo svoje prihranke vložene pri »Ljudski posojilnici«. Po zadružnem zakonu z dne 9. aprila 1873, d. z. št. 70, jamčijo le člani za vse obveznosti in nič drugi. Dežela Kranjska bi jamčila le tedaj, ako bi ona sama bila članica »Ljudske posojilnice«, kar pa ona ni. Ako ni, pr. »Ljudska posojilnica« propade in pride v konkurz, ne bode dežela Kranjska imela nobene obveznosti, ker ona ne jamči, ali ona bo lahko dala podporo, denarno pomoč, a to bo vedno le pomoč, a ne jamstvo.

Odbor »Ljudske posojilnice« razglasa v »Slovencu«, da obstoji deželni garancijski sklad in da je »Ljudska posojilnica« v ta sklad položila 100.000 kron in si s tem pridobila deželno garancijo. Čudovit je ta sklad, poročil se je kar čez noč iz nič, pričaral ga je čudotvoren odbor »Ljudske posojilnice«. Ali manipulacija je bila zelo nerodna. Iz blagajnice »Ljudske posojilnice« so vzeli gospodje 100.000 K in so ta denar prenesli v blagajno deželnega odbora kranjskega in so potem patetično rekli: Teh 100.000 kron tvori deželni garancijski sklad in s to svoto — 100.000 kron — jamči dežela Kranjska za vse vloge pri »Ljudski posojilnici«. Jamči za vseh 22 milijonov kron! Saj teh 100.000 kron ni imovina dežele Kranjske. To je vendar imovina »Ljudske posojilnice«. Svetovali bi vsem posojilnicam na Kranjskem, naj nekoliko stotakov polože v deželni garancijski sklad, da si s tem pridobijo deželno garancijo za vse vloge. Dežela Kranjska bo postala zavarovalnica proti konkurzu članic »Zadružne Zveze«. Vse je le humbug, da ne rabimo ostrejših besed, ker se dejstvo nič ne izpremeni, ali tistih 100.000 kron leži ob Miklošičevi cesti ali ob Gosposki ulici. Dežela Kranjska sama ni v ta brez-

pomembni zaklad dala niti vinarja, ker bo »Ljudska posojilnica« svoječasno ali kadar hoče teh meglenih 100.000 kron zopet od dežele nazaj dobila.

Vprašati se moramo, kateri notranji nagibi so napotili deželni odbor vojvodine Kranjske, da je planil po takih nedopustnih in nemoralnih reklamnih sredstvih. Zakaj se deželni odbor ni zadovoljil s kreditom, ki ga je tako velikodušno dobil od deželnega zbora kranjskega? Zakaj ni odkritosrčno rekel in priznal: Ve, posojilnice, katere tare stiska, oglašajte se pri meni, jaz imam na razpolago svoto do dveh milijonov kron, da pomagam tistim, ki so pomoči potrební. To bi bila poštena beseda, ne pa ljudstvo zavajati z deželno garancijo! Nihče ne gleda rad črne slike, toda istina je, da je lep del onih 150 milijonov kron, ki jih upravljajo naše zadruge pod vodstvom zadružnih zvez, tako zabit v nedopustne spekulacije, da ta velikanski kapital nima danes nobene gibčnosti, nobene cirkulacije! Različni zadružni funkcionarji dobijo stotine in stotine tisoč kredita, da spekulirajo s tujim premoženjem! To je tudi »Zadružno Zvezo« v Ljubljani dovedlo do salto mortale, da je predsednik najmočnejše članice vzjel prosjaško palico v roke in zahteval od deželnega zbora kranjskega, naj vsaj za prvo silo vrže dva milijona kron v prazne zadružne blagajnice. Došlo je dovoljenje, in čim je došlo, romal je denar v posojilnice. Fran plem. Suklje poroča v svoji brošuri (Deželni zbor kranjski in deželne finance 1912), da je bilo elociranih dne 31. decembra leta 1911.:

1.) pri »Ljudski posojilnici« 1.252.405 kron 31 v,

2.) pri »Zadružni Zvezi« 373.339 kron,

3.) pri »Vzajemnem podpornem društvu« 323.762 kron 77 vinarjev; — skupaj 1.949.507 K 08 vin.

Deželni odbor je porabil malone ves kredit, ki mu ga je dovolil deželni zbor kranjski v seji dne 18. februarja 1911, iz tega pa, kako je porabil denar, vidimo, da je deželni odbor priskočil na pomoč »Ljudski posojilnici«, »Zadružni Zvezi« in »Vzajemnem podpornemu društvu«, pomagal jim je v stiski, kar je eklatanten dokaz, da dežela Kranjska s to svoto do dveh milijonov kron ne jamči za vloge, ampak jih daje kot trenutno denarno pomoč. Vidimo na tudi, da so omenjene tri zadruge bile prve in najbolj potrebne hitre pomoči. Ako bi izdane svote bile jamčevine za vloge, morale bi ostati nedotaknane in rezervirane le za eventualne izgube posojilnice, torej v namen poročstva, da vlagatelji ne trpe škode.

Največ krize je v zadruham samih. Svarilen vzgled bi nam morala biti usoda koroških, rusinskih in romunskih posojilnic, dalje »Osrednje kreditne banke« ogrskih denarnih zavodov, kakor tudi »Glavne posojilnice«. Vse so treple radi požrešne spekulacije in radi tega, ker nekateri funkcionarji hočejo obogateti na račun posojilnic. Ali ni abotno, da ka-tet, ki nima niti vinarja svojega premoženja, kupuje in prodaja graščine in veleposresta! Prepoveste zadruharjem spekulacijo, poučite jih, naj stremijo le po vzvišenemu cilju, ki jim ga predpisuje zadružni zakon, naj zadruge pomagajo le pomoči vrednemu zadruharju. Največja nesreča je za zadruge, da se smatrajo za hranilnice in da si s to reklamo

množijo število vlagateljev. Posojilnice so važna gospodarska naprava, ali ne smeje bi prestopati mej svoje-ga področja.

Denarne razmere se do lanskega leta niso poboljšale in zato se je deželni zbor kranjski baval z zadružništvom zopet v seji dne 24. julija 1912. Deželni poročevalec je poudarjal, da kriza še traja in da je ljudstvu treba vcepiti zaupanje v zadruge. To pa se lahko zgodi, ako deželni odbor izvrši revizije pri zadruham in da pove prebivalstvu, da so ti zavodi zdravi in zaupanja vredni. V to svrhu je dr. Lampe na omenjeni seji predlagal in deželni zbor kranjski je sklenil:

1.) Deželnemu odboru se naroča, da posveča največjo pozornost obrambi ugleda in zaupanja zdravega zadružništva v deželi.

2.) Zlasti se deželnemu odboru naroča, da naj po potrebi izda okrožnico na vsa županstva in jim ukaže pismeno razglasilo v občini.

3.) Točka VI., sklep deželnega zbora z dne 18. februarja 1911 o pospeševanju zadružništva se spremeni tako, da pooblastilo deželnega odbora, priskočiti kranjskim zadruham na pomoč s prevzetjem deželnega jamstva, ni omejeno glede svote, ako se deželni odbor prepriča, da iz prevzetega jamstva ne preti deželi nobena škoda.

Iz teh sklepov vidimo, da je deželni odbor dobil pooblastilo, da sme svoto do 2 milij. kron, določeno na seji dne 18. februarja 1911, prekoračiti, kako daleč pa sme prekoračiti, ni ustanovljeno. Deželni odbor je dobil proste roke. Ustanovljeno pa ni bilo ni prej ni zdaj, da je dežela Kranjska prevzela jamstvo za kate-rosibodi zadruge.

Koncem lanskega leta pa so se deželnemu poročevalcu odprle oči, da je spoznal, da je poprej širil krive nauke. Ni se več skliceval na deželno jamstvo. Bilo je to ob vojni krizi. Ljudje so se bali vojske in so nastali navalni pri vseh denarnih zavodih. Takrat je deželni odbor izdal okrožnico na vsa županstva vojvodine Kranjske (dne 27. novembra 1912), in v tej okrožnici se trdi doslovno: da je kranjski deželni zbor s posebnim sklepom posojilništvo postavil pod varstvo dežele, ki s posebnim uradom skrbi za to, da se poslovanje vsega podrejenega mu zaveznitva vrši v popolnem redu. Tu se torej le potrjuje, da obstoji deželni zadružni urad, da ima ta urad revizorje, ki pregledujejo posojilnice. To in nič več: Deželni odbor torej skrbi za revizije, dežela Kranjska pa kot taka ne jamči za vloge pri nobeni posojilnici.

Sklepi deželnega zbora kranjskega govore jasno:

1.) da se vseučiliški zaklad 700 tisoč kron izroči »Zadružni Zvezi« kot brezobrestno posojilo;

2.) da dežela Kranjska prevzame jamstvo do dveh milijonov kron in da se sme ta svota prekoračiti, ako se deželni odbor prepriča, da iz tega jamstva ne preti deželi nikakršna škoda. To je denarna pomoč, katere naj pospešuje zadružno organizacijo ob krizah, nikdar pa to ni jamstvo za vloge zadružne organizacije. Vse vseučiliški zaklad 700.000 kron je porabila »Zadružna Zveza« v to, da je svoji organizaciji pomagala v stiski, neomejen kredit pa je ustanovljen takisto za pospeševanje zadružne organizacije, nikakor pa ta kredit ni jamstvo za eventualne izgube zadružne organizacije. Deželni odbor pa sam kot tak, ako nima posebnega

pooblastila, ni upravičen ustanavljati jamstva, s katerim se obremenjuje dežela.

Naredbeni list za šolstvo v vojvodini Štajerski.

(Urejevan v c. kr. štajerskem deželnem šolskem svetu.)

C. kr. deželni šolski svet vojvodine Štajerske »se je našel poklicanega«, da je pričel z novim letom izdajati vsem podrejenim oblastvom svoj »Naredbeni list«, katerega so do sedaj zagledali luč sveta 4 »komadi«. Štajersko slovensko časopisje obeh strank je nastopilo precej ostro proti temu listu in sicer iz dveh glavnih vzrokov. Prvič je to nedopusten in nepostaven atentat na že itak skromne dohodke naših krajnih šolskih svetov, katere hoče c. k. deželni šolski svet neupravičeno prisiliti, da sprejemajo in tudi plačajo in sicer drago plačajo »Naredbeni list«. Nemci plačajo za enojzični list 5 K, Slovenci pa za dvojzični 7 K. Drugič pa se je povsem upravičeno poudarjalo, kakšne gorostasne napake v sloviškem oziru prinaša ta list. Zato ne bode odveč, da tudi širša javnost izve pri nas in drugod, kako srečni smo štajerski Slovenci in kako krasno skrb najvišja šolska oblast v deželi za razvoj našega jezika.

Poudarjamo, da bi bil »Naredbeni list« c. kr. deželnega šolskega sveta umesten ter bi lahko zdatno olajšal uradovanje nižjim oblastvom, ako bi bil tak, kakor bi moral biti in kakoršen je tudi lahko bil. Seveda bi ga moral izdajati c. kr. dež. šol. svet brezplačno, saj dobiva od države letni pavšal v ta namen, da priobčuje potrebne odredbe in ukaze. Nedopustno pa je, da se zahteva zanj naročnina in še bolj krivično, da morajo Slovenci list plačati dražje nego Nemci. Če Nemci dobivajo enojzični list, zakaj bi ga ne prejemali Slovenci samo slovenskega; ali pa naj bi se izdajal tudi Nemcem v obeh deželnih jezikih! Zakaj bi morali Slovenci dražje plačevati ravno zato, ker so Slovenci? Torej tudi pri plačilu imajo za nas dvojno mero v Gradcu, kakor povsod; seveda v našo škodo in Nemcem v korist.

Potem na list sam na sebi, kakoršen je. Kaj nas neki brigajo razna prazna mesta na šolah v nemškem delu dežele? Izmed Slovencev itak nihče ne prosi, če tudi je po svojih študijah upravičen. Saj ne dobi mesta na nemški šoli, ker je — Slovenec. Nam je pa vseeno ali dobi učno mesto na nemški šoli Kager ali Kahler. Zase in za svoje bližnje nemške sode med nami pa itak vzemo še vedno pravočasno iz domačih listov. Pravih odredb in ukazov pa itak ni v listu, vsaj takih ne, ki bi bile umestne za naše šole in razmere. Rajši pošiljajo prazne strani lista, kakor kaže zadnja številka.

Pa jezik v listu!! Slovenskega jezika gotovo še ni nihče tako mrcvaril od Pohlinovih časov sem, kakor ga mrcvari c. kr. dež. šolski svet štajerski. To je pravi pravcati škandal! Do sedaj je zavzemal prvo mesto v tem oziru zloglasni »Štajerc«. Naredbeni list c. kr. šolske oblasti pa ga daleč prekaša. Človek bi se od srca nasmejal slovniškim kozlom v c. kr. »Naredbenem listu«, ko bi ne bilo tako žalostno. V prvi številki sem naštel nad 70 (sedemdeset) takih

napak, katerih bi ne napravil nobeden učenec ljudske šole. Take kozle morejo streljati samo v Gradcu! In drugi »komadi« niso dosti boljši. V vsaki številki »najde c. kr. dež. šolski svet poklicati v spominu«. V zadnji številki je priobčeno med drugim tudi tale cvet slovniške modrosti: »Od sedaj naprej ločeni šolski poslopij istotam (namreč v Göttingu) boste imeli pejiati naslov »Cesar Franc Josipova deška šola« itd. Naštet bi lahko več primer, a upam, da jih bodo priobčevali slovenski časniki ljudstvu za zabavo in kot svarilo, kakšni ne sme biti slovenski jezik. Zadostuje naj to le: Slovenski prevod je dobeseden iz nemščine ter ima v istem redu ravno toliko besed, kakor nemški tekst. Kakšna kolobocija nastane pri tem, si lahko mislimo! In take »dloke naj potem razume naš človek! Saj lahko desetkrat prebere vsak naobrazhen Slovenec samo slovensko besedilo, pa bode moral nazadnje le še nemško prebrati, da bode razumel, kaj hoče povedati visoki c. kr. dež. šol. svet. Iz tega ozira je gotovo potreben dvojzičen list za Slovence.

Kdo je odgovoren za slovensko besedilo »Naredbenega lista«? Drugi menda ne, kakor dež. šol. nadzorni svetnik Peter Končnik. Če mu je ostalo še kaj jezikovnega čuta iz onih časov, ko je še sam sestavljal slovenske slovnice in berila, mu svetujemo, da enkrat prebere to skrupulo sam za-se. Samo preje naj napravi oporoko, ker jamčimo mu lahko, da ga zadene — kap.

Merodajne kroge pa pozivljamo, da napravijo čimprej konec temu nečuvstvenemu atentatu na naše žepe in na naš jezik. Če se med nami samimi ne sproži temeljita in uspešna akcija proti temu, bode c. kr. dež. šol. svet še nadalje kvaril nam jezikovni čut do naše materinščine, ter ga bode naše ljudstvo za to še plačevalo po vrhu za to dobro delo. Take sramote pa ne moremo prenašati.

Oboroževanje v Angliji, Franciji in Nemčiji.

Po novem vojnem zakonu se naj nemška armada pomnoži do leta 1914. za 90.000 mož, tako da se bo število armade zvišalo na 800.000 mož. Pri tem se vpoštevata 62.000 mož vojne mornarice in kolonialna armada. Toda ta ogromna pomnožitev armade nemškimi vojaškim krogom še ne zadošča. Kakor poročajo iz Berlina, se širijo v državnem zboru vesti, da novi vojni zakon, ki ga hočejo v najkrajšem predložiti, še ni popolnoma gotov in da ga gotovi merodajni krogi nameravajo še razširiti. Vojaški krogi baje žele, da bi bila dvoletna vojaška služba za infanterijo znižana za 6 mesecev in da bi rekrute vpoklicevali deloma v oktobru, deloma v aprilu. To se more uvesti brez vsakega strahu, kajti lani meseca oktobra so se vojaki z ozirom na resno mednarodno situacijo hitro izvežbali. Če bi vojaška služba trajala poldrugo leto in se vpoklicevala polovica kontingenta meseca aprila, druga polovica pa meseca oktobra, tedaj bi se moglo pod orožje poklicati mnogo večje število mož in bi se pri odpuščanju posameznih razredov ne zmanjšalo stanje nekaterih polkov šestokrat za 50%. Človeškega materiala je dovolj, kajti več nego 90.000 rekrutov se na leto ne

ptički tako radi imajo? Veš, na tiste-ga drznega vrabčka, ki ti iz ust zoblje, sem pa malodane ljubosumen.

Tako je govoril, in da bi ga vrabček ne izpodrinil, jo je še bolj ljubil.

Potemtakem se je samo treba dobro zamisliti v njegovo zaljubljeno dušo, pa je takoj jasno, kako hudo ga je bolelo, da je tista pritepenka šansonetka napravila konec njegove-mu raju. Uprav maščevalcu je postal v tej stvari boli, in ker se nad Nandino ni mogel maščevati, ki je bila tedaj s svojimi goslimi in razgaljenim hrbotom že bogve kje čez hribe in doline, je sklenil se osvetiti nad Netko, ker na vseh koncev koncu je bila vendarle ona kriva njegove nesreče.

Za predmet osvete si je pa izbral njen renomej kot ptičja krmilka. Upravičeno je namreč menil, da jo, če se mu namera posreči, hudo v življenje zadene; nadalje pa je sklepal, da se s tem nikomur razen nje ne zameri, kamoli da bi si nakopal kako sodnijsko ali policijsko sitnost na glavo, kar bi bilo pri drugovrstni osveti vsekakor mogoče.

Prišel je pa tako-le: Vsako jutro, bilo v snegu, bilo v dežu, je šel v tivolski park na izprehod, in sicer zarana, da je tako Netko prehitel, ki se itak ni rada zgodaj izkopavala iz pernec. Prišedši je jel pa na najpri-lizljivejši način vabiti ptičke. Z vztrajnostjo, ki je njegovega namer-na bila vsekakor vredna, jim je živj-

gal ficifuj, ficifuj! pa klical lok, lok! dokler jih ni privabil v svojo bližino. Nato jim je pa natrosil najslastnejše pičice, oslajenih pignolov, in sicer najprej na tla in pa na drevje. In to je ponavljal zaporedoma več dni.

Ko je pa drobne živalce dobobra privadil, da so se, kadar so slišale njegov lok! in ficifuj!, od vseh strani zgrinjale nadeni, tedaj jim pa pignolov ni več metal na tla, ampak ponujal jim jih je na dlani, na klobukovem oglavju in ramah. Živalce so sicer nekaj časa nezaupno oprezale čakač, da jim jih natrosi na stezo; ko pa tega ni storil, pač vedno milejše in milejše žvižgal ficifuj, ficifuj! in klical lok, lok! so se najprej opogumili lačni vrabci in mu začeli pignole z dlani pobirati; njim so pa kmalu sledili ščinkavci, sinički in kosi, in ker vsi niso imeli prostora na dlani, so mu sedali na rame in klobukovo oglavje.

Ej to je bil Petko vesel, kadar so po njem ptički skakali! Sicer so se mu zavistneži in hudomušneži rogali trdeč, da je podoben črvičnemu štoru, po katerem plezajo pisani detli, ali sveti Jederti mučenici, ki po njej lazijo miši. Toda kaj za to? Samemu sebi se je zdel pa le silno imeniten!

Seve ta njegov, bi rekli, ptičji uspeh ni smel ostati neznan širšemu občinstvu, najmanj pa Vogrinovi Netki. Zato je prinesel list Ljudska prosveta sledečo, od Petka samega spisano novico: »Naša cenjena so-meščanka gospodična Netka Vo-

grin je dobila vrednega tekmeča v ljubezni naših krilatcev. Kakor se je Prosvetni urednik na lastne oči prepričal, si je gospod Petko Šavs vedel pridobiti toliko zaupanje ptičev, da se ga prav nič ne boje: Sedajo mu na dlani, glavo in rame. Iskreno čestitam častitemu ljubitelju živali na tem uspehu.

To se je Netka Jezila, ko je čitala to notico! Vogrinova hišna je okrog pripovedovala, da gospodična še nikoli ni bila tako sitna, jezava in zadirljiva, kakor tistega dne, ko je to braš. Sicer pa kako bi ne bila? Zakaj čim bolj so rasle ptičje simpatije za Šavs, tem vidneje so pojemale za Netko. Naravno! Ker so se živalce že pri Šavsu, ki je redno ranjšje prihajal v park nego ona, dovolj nazo-bale, niso imele potrebe iskati zobi še pri Netki. Tako se je zgodilo, da so se ji sčasoma vse izneverile, iz-vzemši onega krotkega vrabčka, ki ji je jemal zrnje iz ust. Ta ptiček ji je ostal tudi še nadalje veren in zvest, kakor da bi vedel, da so Netki na bonbončkov valena usta pač do-kaj sladkejša mimo Petkovih, od zoprne-ga tobačnega dima okalenih.

Tako torej ji je ta vrabček ostal še znanprej ne samo v tolažbo, tem-več takisto v upravičen ponos. Zato je poskrbel, da je prinesla Prosveta kot odgovor na omenjeni Šavsov dopis to-le pikro notico: »Naj si kdo še toliko prizadeva, si pridobiti zaupli-vih drobnih krilatcev, s tem, da bi mu iz ust zrna jemali, se vendar ne

more nihče drug ponašati, nego dra-žestna gospodična Netka Vogrinova. V ljubezni ptičkov je vsekako ona dosegla rekord.«

Ta notica je spet Šavs hudo zbolela; in ne le zbog tega, ker spričo svojih rastihi brk res ni mogel nobe-nega ptička privabiti, da bi mu iz ust zobal, ampak mnogo bolj, ker se je v njegovem srcu pojavilo žgoče lju-bosumje — neverjetno in smešno, pa vendar resnično! Ljubosumje na vrabčka. Pogosto se mu je zdelo, da vidi v duhu, kako Netka svoja rdeča usteca proži drobnemu ptičku, nakar krilati zaljubljenček koketno prifrfo-ta in se jih nežno dotakne. Budnemu in spečemu se je ta prizor vsiljeval, srce mu je pa kipeljo palečnega hrepenja.

Enkrat se mu je celo sanjalo, da se je sam izpremenil v rjavega vrabčka in se, zrnca pobirajoč, ma-ličil okrog Netkinih ust. Oj, kako je bilo to zobjane sladko! Tako, da je še dolgo potem, ko se je zbudil, ču-til sladkoto v ustih.

Sreča zanj in nesreča zanj — ali pa sreča, kakor se vzame — da se je skoro nato približal dan svetega Gregorija, ko se, kakor znano, ptički ženijo. Tedaj si je vzel družico tudi naš vrabček, in ker je odslej imel dela čez glavico, hrane pa tudi drugje dovolj, ga ni bilo več videti v tivolskem parku.

Netka, po sebi sodeč, je mislila, da mu je mlada vrabčica prepovedala, se smukati okoli kateregakoli

drugač ženskega bitja razen okoli nje same. In tedaj je v svojem po-ljubezni koprnecem, sedaj pa še vrabčkove ljubavi oropanim srcu čutila neznansko praznino, ki o njej ni vedela, kako bi jo zapazila. — Zdalj šele razumem, je natihem zdih-ovala, kaj je oni grozni horror vacui, pred katerim se tresejo vsa bitja na svetu! Oh in da bi se jaz ne, ženska slabotna!

Njeno stanje je bilo več ko nez-nosno in uvidela je, da mu je treba napraviti konec kakorkoliže, tako ali tako. Ker pa nezvestega vrabčka ni vedela, kje bi iskala in kako spet privabila, med tem ko je bila glede Šavs v dosti ugodnejšem položaju, zato ji ni preostajalo drugega nego temu sporočiti, da mu je odpustila. Šavs je bil pa, kakor smo videli, tudi v takem srčnem razpoloženju, da mu ni bilo treba prsta ponuditi, pa je že zgrabil za celo roko. In tako je med njima vnovič nastalo ono srečno za-ročno razmerje, kakor je bilo, pre-den ga je šansonetka Nandina razdr-la s svojo zahrbtno nagoto.

Iz hvalečnosti, da se mu je osve-ta tako dobro obnesla, je Šavs pa še znanprej pridno krmil ptičke v tivolskem parku; da, zaobljubil se je celo, da jih bo krmil takisto potem, ko mu bo kot možu zakonc treba hraniti tudi slinaste kljunčke iz domačega gnezda.

uvrščava zaradi pomanjkanja kredita v proračunu.

Ti nemški načrti povzročajo seveda veliko razburjenje v deželah trozveze in splošno prevlada mnenje, da je Nemčija vsled tega še bolj poostriala mednarodno situacijo, ki je že itak tako nevarna.

V Franciji je to oboroženje že dobilo odmev. In kakor smo že poročali, bodo še do velike noči predložili parlamentu osnovo novega vojnega zakona, ki bo zahtevala za armado 500 do 600 milijonov frankov. Francoska vojna uprava hoče nadomestiti pomanjkanje človeškega materiala na drug način. Nekateri predlagajo, naj se uvede zopet triletna vojaška služba oziroma 30 mesečna. S tem se bo stanje francoskih polkov v mirnem času zopet zvišalo. Obenem pa hočejo iz kolonij rekrutirati več vojakov. Nameravane reforme v topničarstvu naj pred vsem izravnajo nemško premoč v težkem topničarstvu poljske armade in v baterijah havbic. Vojna uprava sploh zasleduje tendenco doseči kolikor mogoče močno armado v miru, ki bi bila začetkom eventuelne vojne večja nego nemška, ter na ta način prehiteti nemško mobilizacijo.

Tudi v Angliji se nova razmnožitev armade živahno komentira. Splošno pa prevladuje mnenje, da hoče Nemčija edinole zaradi tega nekoliko prenehati s pomorskimi oboroževanjem, ker hoče okrepiti svojo armado na kopnem.

Interesantno pa je, kako profesor dr. Delbrück komentira to oboroževanje. Napram berlinskemu dopisniku pariškega lista »Petit Parisien« se je namreč izjavil, da nemška vlada ne zasleduje ofenzivnih namenov, temveč da mora imeti močno armado, da se brani proti panslavistični nevarnosti. To mnenje je v vsej Nemčiji razširjeno. Delbrück je že pred dvema letoma, ko je bil predložen novi mornariški program, proti temu nastopil ter zahteval zvečanje armade na kopnem, ker je bil — kakor pravi — trdno prepričan, da ne grozi Nemčiji nevarnost od ene strani kanala, temveč od panslavistične ekskluzivne politike Rusije. Ta ima v miru več nego poldrug milijon vojakov; zvezana je s Francijo, ki razpolaga v miru s 500.000 vojakov. Iz tega je razvidno, v kako neprijetnem položaju se nahaja Nemčija. Nedvomno je ruska vlada miroljubna, toda panslavistično gibanje je zelo močno. Slednji dan hujkajo panslavistični časopisi proti Nemčiji in Avstro-Ogrski, danes še bolj, ko rusko-avstrijski odnosi niso nikakor postali boljši in ko vse kaže, da carjev odgovor ni bil preveč prijazen. Nemčija mora biti zaradi tega oprezna, če hoče priti s tega položaja.

Na vsak način se mora postaviti na stran svojega zaveznika. Usoda Nemčije je zvezana z usodo Avstrije. Poraz podonavske monarhije bi imel nepreračunljive posledice za Nemčijo in zdaj tem bolj, ko gre balkanska vojna proti koncu. Srbija se je povečala in s pomočjo Rusije je ruska predstraža proti Avstro-Ogrski. Ostale balkanske države razen Rumunije so tudi več ali manj neprijazne proti Avstro-Ogrski. Avstro-Ogrska bo vsled tega prisiljena bojevati se proti vsem tem državam. In iz tega je razvidno da je ojačenje nemške armade neobhodno potrebno. — Profesor Delbrück seveda noče priznati, da rabi Nemčija svojo armado pred vsem v ofenzivne svrhe in da je »panslavizem« le izgovor.

Vojna na Balkanu.

Romunska sprejela posredovanje veselil.

V včerajšnjem ministrskem svetu je sporočil ministrski predsednik Majorescu, da so veselile ponudile Romunski svoje posredovanje. Majorescu se je toplo zavzemal za predlog veselil.

Poljedelski minister Filipescu je izrazil mnenje, da bi bilo bolje, če bi Romunska brez posredovanja veselil dosegla direktno od Bolgarske odločitev glede romunskih želja. Na prigovarjanje drugih ministrov, pa se je uklonil večini kabineta. Kabinet je sprejel posredovalni predlog veselil s hvalečnostjo ob enem pa izrazil željo, da bi se to posredovanje izvršilo v najkrajšem času.

Jutri se sestane nov ministrski svet, kateremu bo predložil ministrski predsednik odgovor vlade na posredovalni predlog veselil.

Ce se bo zadeva sedaj izročila konferenci veleposlanikov, je popolnoma gotovo, da se bo rešitev spora še močno zavlekla. Najbrže pa se sestavi posebno razsodišče o katerega sestavi pa se danes ob tej uri še ne da ničesar definitivnega določiti. Oblike za tako razsodišče so zelo različne. Najbolj enostavno bi pač bilo, da se zadeva izroči razsodišču v Haagu. Ker pa si hoče zavarovati vsaka država kolikor mogoče mno-

go upanja, da zmaga, je skoro brezdvomno, da bosta zahtevali Bolgarska in Romunska drugačno razsodišče.

Vsekakor pa je treba konstatirati, da se je vsled privolitve Romunske v razsodišče mednarodni položaj znatno izboljšal in da je upati, da se bo romunsko-bolgarski spor rešil mirnim potom.

Splošno zboljšanje položaja.

Berlinski poročevalec »Neue Freie Presse« poroča svojemu listu o položaju: Kakor izvem iz diplomatskih krogov, sta se Rusija in Avstro-Ogrska v zadnjih dneh glede svojega stališča napram albanskemu vprašanju močno zblížili. Rusija je privolila v željo Avstro-Ogrske, da naj pripade Skader Albaniji, Avstro-Ogrska pa je privolila v ruske želje glede nekaterih mest severne Albanije, ki jih zahteva Rusija za Srbijo. Posameznosti glede tega spoznava sicer še niso znane in tudi niso še določene. O teh posameznostih se vrše še pogajanja in najbrže so ravno ta pogajanja vzrok, da se je včerajšnja konferenca veleposlanikov v Londonu preločila. V berlinskih diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da se je situacija v zadnjih dnevih znatno izboljšala. Tudi upanje, da se reši bolgarsko-romunski spor mirnim potom, je izdatno pospešilo izboljšanje situacije.

Z druge strani, in sicer iz Belgrade, pa poročajo, da se je baje angleški poskus posredovati zaradi Skadra in zaradi albanskih mest, ki so jih zasedli Srbi, popolnoma ponesrečil, ker Rusija na noben način noče popustiti v življenskih interesih Srbije in Črne gore.

Pri Čataldži.

Kakor smo že včeraj poročali, je zadnje mesto, ki je imajo Turki zasedeno na evropski obali Marmarskega morja. Bogados, komaj 15 km južnozahodno od Čataldže. Griči nasproti Bogadosu in komaj 10 km od Bogadosa oddaljeno mesto Silivri pa so zasedeni od močnih bolgarskih oddelkov. Mesto Bogados je le slabo zasedeno od turških čet, zato pa so vrhovi Arap močno zasedeni.

Ob tej črti so prenehali sedaj vsi boji. V Čataldži sami baje od turka zopet poslujejo turške oblasti, kakšno pa je to poslovanje, je razvidno iz brzojavke, ki jo je poslal grški metropolit v Sofijo. Turki so namreč, ko so zopet brez boja zasedli Čataldžo, ki so jo Bolgari zapustili, spustili vso svojo jezo nad krščanskim prebivalstvom. Večina prebivalstva je pobegnila.

Iz Carigrada poročajo, da padajo ob celi bojni črti pri Čataldži samo posamezni strel in da obe vojski skoraj nikjer niso v dotiki druga z drugo. Za prihodnje dni v Carigradu tudi ne pričakujejo pri Čataldži nobenega pravega boja, ker baje Bolgari ne mislijo na ofenzivo.

Slika iz Črne gore.

Včeraj so tam grmeli topovi, poslušali smo jih, gledali smo jih. Bilo je tam mnogo bolesti, mnogo jada in gorja; slišalo se je škripanje z zobmi; bile se zadnji boji, ki se je pričel pred petsto leti; to je refren krvave zgodovine naroda srbskega, na Marici započete, na Bojani završene.

Z napetostjo se čaka, da zagrmijo zadnji top, da poči poslednja puška, da se zablješči zadnji nož in da pade Skader.

A narod?!

Kot očarano občinstvo po muzejih in umetniških razstavah stoji molče, da se divi mojstrskemu delu svojih viteзов, pred spomenikom zgodovine, ki se imenuje — Svoboda.

Evo danes dragocenih dokazov tega velikega dela. Nedelja je. Toda mesto praznične obleke — zlatega oprsnika in baržunastega plašča, sključeni starci in jata črnih lastavic — mater.

Ti nam povedo, koliki so napori njihovih sinov, ti čutijo včerajšnje boli in mi sedaj s spoštovanjem razumemo njihovo delo — Svobodo.

Vse ulice so polne črnih žena, ki plakajo in tožijo ob pogrebu. Toda ne zbirajo se pred eno hišo, marveč hite od hiše do hiše, tožijo, plakajo ... Največ se jih zbira ob vhodu v mesto pri mostu kneginje Milene, preko katerega prihajajo novjanci.

Prvi se prihajajo ... na vozovih, v kočijah in avtomobilih, a za njimi hite črne žene, če bi morda ne spoznale koga izmed svojih.

Tako se pred bolnicami zbere celo mravljišče ... »Srečne ti rane! ... Srečno vaia bilo!« čujejo se pozdravi z vseh strani, a vrsta ranjenecv se pomiče skozi vrata v bolnico.

Pristopi stavec in zakliče: »Počakaj, sin moj, srečne ti rane, a meni daj puško!«

Na obeh rokah ranjen je vojniki imel puško obešeno preko pleč; s pleč mu jo sedaj vzame oče, a ranjenec se nasmehne in stopa dalje, oče pa se vrne na boljšice, da nadaljuje tam, kjer je prenehal sin.

Izvedelo se je že, kdo je padel, kdo je bil »samo« ranjen, kdo se je vrnil in kdaj bodo prispeli drugi.

Nesrečni stric Vujan, tudi on je slišal ...

»Kako je, stric Vujan?« ga vpraša gospod Radović.

»Hvala bogu dobro, še nikdar boljše!«

Te besede so presenetile gospoda Radovića, ker je vedel, da sta stricu Vujanu padla dva sina.

»Sedaj nimam nobenih skrbi,« je nadaljeval stavec. »Dokler mi je bil še živ Miladin, sem bil v skrbeh in žalosten, slušajoč svojo ženo, kako oplakuje ono dvojico. Sedaj sem brez skrbi, ker je ne bom več poslušal. Pa z bogom; nadejam se, da se bomo s sinovi še videli, zato grem tjakaj ...«

Kakor kamen je ta oče! Imel je tri sine. Dva sta padla že pred tremi meseci na Dečicu, a sedaj tretji na Bardanjolu. Miladina je imel najraje. Ko je pred petimi leti odšel v Ameriko, sta se z očetom sprla. Tudi sedaj, ko se je od tamkaj vrnil, ni prišel domov. Bil je na potu, da poseti starše, v Podgorici pa je izvedel, da sta mu padla oba brata, zato je tudi on raje krenil pod Skader, kakor domov.

Popoldne se je stric Vujan oblekel praznično: obul je nove opanke, napolnil je torbico in vrgel puško preko rame ter odšel na preko mosta — k sinu, da se nikoli več ne loči od njega ...

V vojni težko oboleli vojak je izdihnil v bolnici, a se je nadejal, da se še vrne nazaj v boj.

Danes ga majka popelje domov mrtvega. Tu bo ji bliže na tem in na onem svetu; ko bo umrla, polože jo kraj njega. Ni mu mogla preskrbeti svečanega pogreba ...

Krsta in križ »Rdečega križa«, to so še zadnji vojaški znaki, ki mu pripadajo.

Sama mati sedi na vozu kraj njega, z izmučeno roko drži križ in poslednji pot se razgovarja s sinom: Kako ga je skrbno odgojila, kako je stavila vanj vse svoje nade.

Iz bližnjih hiš, mimo katerih se pomiče mrtvaški voz, lite žene in dekleta, da izkažejo zadnjo čast junaku, da prelijejo zanj solzo žalostinke ...

Čuje se samo še tihi topot izmučenih konj, pridružen zvoki maternih tožba.

»Gorje meni, nesrečnici, ki bom žalostna na veke! Gorje, sin moj, moje upanje in moja nada, zatvoril si sedaj hišo in pogasil zadnji ogenj na ognjišču!«

Nesrečna mati! Ko ji je padel mož v zadnjem boju na Nikšiću, ostala je sama z edincem svojim sinom. Sedaj je sama, čisto sama. Domovina, velike so žrtve za te!

»Srd. R.«

Štajersko.

Iz politične službe na Spodnjem Štajerskem. Prestavljeni so: okrajni komisar dr. Artur Hofmann iz Celja v Ptui, okrajni komisar dr. Luka Wolte iz Ptuja v Celje, namestniški koncipist dr. Alfonz Wessely iz Slovenjgradca v Celje, namestniški koncipist dr. Edmund Koschatzky in namestniški konceptni praktikant dr. Otmar Pirkmajer iz Gradca v Slovenjgradec.

Iz Zidanega mosta poročajo: Pred neka tedni je odpeljala tropa 15 ciganov iz litijske okolice dve leti staro Angelo Knez. Sedaj so del teh potepuhov na Zidanem mostu prijel in zaprl.

Slovensko gledališče v Celju. V nedeljo, dne 23. t. m., vpripori dramsko društvo v celjskem Narodnem domu znamenito francosko igr: »Rdeči talar« (La robe rouge). Opozarjamo na to, da je ta igra dosegla po vsem svetu najlepši uspeh. Začetek točno ob pol 8. uri. Predprodaja vstopnic je v Zvezni trgovini.

Dijaški kuhinji v Celju je poslal gosp. Ernest Vargazon, pristav Južne železnice, 18 K, ki jih je nabral o priliki občnega zbora zidanmoške podružnice jugoslov. železničarjev v Juvandčevi gostilni na Zidanem mostu. Iskrena hvala!

Velik koncert »Narodne godbe« v Celju se vrši dne 2. svečana v velik dvorani Narodnega doma. Nastopi zelo pomnožen orkester in mešan zbor, ki poje slavno dr. Schwabovo »Dobro jutro« s spremljevalnim orkestrom. Med drugim se vpripori prvič sploh predigra k drugemu dejanju dr. Ipavčeve operete »Princeza Vrtoglavka, krasno medigro iz Parmove opere »Ksenija« in istega skladatelja novo »Balkansko korčnico«. Skladbi »Dobro jutro« in »Princeza Vrtoglavka« vodi ta gospoda skladatelja, dr. Ipavc in dr. Schwab sama. Dramatično društvo nam je obljubilo, da sodeluje z eno dejanko. Ker se bo nudilo res nekaj

in ker je vstopnina jako nizka (1 K za osebo pri vseh mlazih), pričakujemo obilne udeležbe od blizu in daleč.

Iz Brežic. »Sokol« je priredil v sredo v mali dvorani Narodnega doma svoj društveni zabavni večer. Og. Lešničar in Kunej od »Zveze narodnih društev« sta kazala in razlagala lepe skiptične slike o deželi in ljudih v Srbiji in Bolgariji.

Šoštanj. Podpisani dr. Karel Petritschek, Rechtsanwalt, je odprl svojo odvetniško pisarno v Šoštanju vstric tabaktrafike, takšna naznanila se razpošiljajo iz Šoštanja po celnem sodnem okraju v tisočih izvodih »častitim gospodom« kmetom, obrtnikom. Ne vemo sicer, če si je gospod Petritschek dobil dovoljenje od odvetniške zbornice, da si na ta način pridobi kliente (bomo tam še poprašali), naša stvar je le, da mu že danes obljubimo mnogo slovenskega zaslužka, ako postane zopet zaveden Slovenec in bo vse naše stvari v slovenskem jeziku reševal ter seveda tudi v slovenskem jeziku zastopal. Velja g. Petritschek?

Iz Kozlega. Nečloveška mati. Dne 17. januarja je porodila kmečka hči Marija Planinc v Logu dva dečka. Eden je umrl drugi dan, drugi pa devet dni kasneje in sicer, kakor se je reklo, nagle smrti. Dečka so pokopali v Pilštanju. Dne 15. februarja pa je došla ovadba, da je Marija Planinc s pomočjo svoje matere spravila otroka na drugi svet z milovo vodo. Sodnija je dala mrlička izkopati in preiskava je dognala, da sta bila oba dečka zdrava in da sta umrla nasilne smrti. Obe ženski so zaprili.

Iz Slovenske Bistrice. Posestnik Vincenc Fras se je zadnje nedelje vpiljal in obležal v jarku ob državni cesti, tam, kjer se odcepi cesta na Pragersko. Tam je našel Frasa krojač Tratin in ukrenil, da ga je spravil posestnik Polc v svoje stanovanje. Prišla sta dva zbiravnika in konstatirala, da je Fras napol zmrznil in da je silno pijan. Sledov kakega nasilstva ni bilo opaziti. V ponedeljek je nesrečnež umrl, ne da bi bil prišel k zavesti.

Savinjska dolina. Po sedemdnevnu premišljevanju so se vodje klerikalne trdnjave Šmartno ob Paki s podpisom več vinogradnikov brez vinogradov odrezali v »Straži« in »Slovincu«, da se ravno dr. Verstovšek ne morejo odrekati ne male zasluge za deželni vzorni vinograd v paških gorah. Pa bi nam naj ta širokoustnež vendar raje takoj povedal, kakšne zasluge v resnici ima. Da mu pomagamo iz zadrege, mu povemo, da gre dr. Verstovšku edino ta zasluga, da je stvar, videč, da presega njegove slabe moči in talente lepo pustil na miru in je s tem vsaj kompromitiral ni. Neumnež trdi, da hočemo napraviti razdor in otežkočiti boj slovenske pravice proti nemški krivici, toda ljudje božji, ali spada dr. Verstovšek s svojim robanjem in udrinjanem na politično polje? Se vam ni smešno zdelo že njegovo kandidiranje od kaplani- le do mežnarje, njegovi programi zajčkov s hochcilindri itd. Bog mu odpusti vse neumnosti, pametni ljudje bi mu jih ne mogli. Ali vzemimo dr. Janeza Benkovića. Je - li celo svoje življenje za Slovence vsaj eno pogruntal, ki bi ne bila neumna, razun vsakoletnih tričetrtletnih dopustov, ko vsaj škoda ni nobene napravil. Ti - le poslanci gori do Korošca si predstavljajo politični boj kakor tepež med fanti na vasi. Postavi se na eno stališče in udari s kolom. Postavijo svoje zahteve od a do ž in začnejo obstrukcijo tja v en dan. Toda, ko se tudi pretežna večina poslužila, potem je gotovo, da jih ne bodo nevedni in nezmožni ljudje, ki so boj provocirali, prestregli, ampak da bodo batine neusmiljeno letele po hrbtu slovenskega ljudstva. Vsaj se vendar vidi, da gremo povsod nazaj. Gorje nam, če ljudstvo v najkrajšem času ne izprevidi kriva pota, po katerih ga sedaj »zastopniki« vodijo.

Delitev občine Velika Pirešica. V seji dne 13. februarja je zastop velike savinske občine Velike Pirešice sklenil, razdeliti dosedanj občinski okoliš na štiri dele. Soseska Prešnik naj bi se priključila k občini Šmartno v Rožni dolini, soseska Lopata pa k občini okolica Celje, ker sta po župnijah ti občini že pridruženi, prva v Šmartno, druga v Celje. Soseske, ki spadajo k župniji Zgornji Ponikvi, naj bi tvorile občino za sebe, in ravnotako bi naj nastala nova občina iz sosesk, ki spadajo v župniji okoliš Galicije. Merodajni niso politični obziri, ker je ves okoliš občine Velike Pirešice slovenski, ampak je ta sklep, ki se je storil v sedanjem klerikalnem zastopu, skoro soglasno, pripisovati prevelikemu obsegu občine. Mogoče je bilo tudi merodajno, da bi se z župnijsko organizacijo laže vplivalo na volitve, ker imajo na ta način duhovniki agitacijo lepo razdeljeno. Pa bomo videli, ali bo to dr. Korošcu in dr. Benkoviću mno-

go pomagalo. Nezaodvoljnost ž njima je tudi tukaj čim dalje večja.

Pri Sv. Primožu nad Muto je izvoljen za župana vrli Primožan Marko Lavko. Lahko upamo, da bo pod njegovim vodstvom ta slovenska trdnjava ohranila svoj slovenski značaj ter i v naprej ostala trdna in nepremagljiva.

Iz Maribora. V sredini številki »Straže« se naš prijatelj Kemperle tako - le vsaja nad svojima somišljenikom Pušenjakom in dr. Verstovškom: »Imamo sicer že primeroma dovolj izkušenj o žalostnih posledicah, ki nastanejo iz tega, da sprejemamo liberalce v naše organizacije, toda spametovali se še nismo ... Tak ljudje so sebični in v politiki brezvestni. Vse izdajo in prodajo, ko gre za njihovo korist.« Dobro, prijatelj Kemperle! Radovedni smo pa samo, kaj bodeta odgovorila na ta naročen napad s kolom liberalca v klerikalni službi Pušenjak in dr. Verstovšek? Toliko mogoča sta še menda vedno, da se ne bosta pustila od Korošec-Kemperla tako grdo zmerjati.

Iz Maribora. Na petrazredni dekliski ljudski šoli v Studencih z nemškim poučnim jezikom je razpisano mesto definitivne učiteljice. Prvi plačilni razred. Prošnje do 15. marca.

Iz Ruš pri Mariboru poročajo: Zaradi prekrasnega igrokaza »Ben Hur«, ki se ga uprizori v nedeljo, dne 2. marca v Mariboru, se preloži občni zbor podravske podružnice S. P. D. na prihodnjo nedeljo, dne 9. marca. Zborovanje se vrši v istih prostorih in ob že naznanjenem času. — Od-bor.

Od Sv. Križa pri Slatini poroča »Straža«, da je deželni poslanec Jakob Vrečko na nekem političnem zborovanju »v eno uro trajajočem govoru razložil dr. Benkovičovo brošuro »Slovinci in štajersko deželno gospodarstvo« in kot priprtošni kmet izvršno pobil znano brošurico dr. Kukovca ... Kako pa je dr. Kukovčovo brošurico pobil in kako dr. Benkovičovo brošuro razlagal, o tem »Straža« nič natančnejšega ne pove. Umevno — saj deželni poslanec Vrečko ne zna nemško in sam ni moge niti razumeti dr. Benkovičeve nemške knjižice za — slovenske kmete. Če je torej res kaj o Benkovičevi knjigi govoril, so bili to posnetki iz prav slabih »Gospodarjevihi« člankov, ali pa nautčen tekst, ki mu ga je sestavil kakšen kaplan. In kake pojme imajo naši kaplani o deželnem gospodarstvu in o deželnem proračunu, o tem menda ne bo treba izgubljati besed. »Straža« bi dobro storila, ako bi o kakih Vrečkovih govorih ponižujoče poročala; s takimi, smešno pretiranimi hvalami gotovo njegovemu imenu več škoduje, ko koristi. Saj vsi vemo, kaj razume in kaj more razumeti povprečno naš kmečki človek kakor je Vrečko. In to se tudi s poslanstvom prav nič ne izpremeni.

Z Mute se je preselil, kakor je »Slovenski Narod« sicer že poročal, na pepelnico sredo orožniški stražmojster Lobenwein v Ptui. Nemci so mu priredili zadnji večer lepo odhodnico, pri kateri so slavili Lobenweina kot zaslužnega nemškega moža (!) Mož si je res stekel za nemštvo na meji nekaj zaslug; pehal se je in pobiral pri slovenskih kmetih prispevke za »Schulverein« ter se sploh mešal v razne stvari, ki ga niso nič brigale. Renegati so pač povsod hujši, nego pristni domačini. Tako je tudi Lobenwein klub nemškemu imenu slovenski Haložan, katerega starši niso znali ne besedice nemško.

Posnemajte! Iz Gradca se nam piše: Po poročilih »Slov. Naroda« iz Celovca pričakujejo tamonjni Slovenci, da bo vlada sama pričela preiskavo zoper one junake, ki so surovo napadali slovensko družbo v hotelu »Trabsinger«. Če res tako mislijo, so v veliki zmoti. V koroškem vilajetu ne bo vlada storila ničesar, da bi preiskrbelo Slovincem zadoščenje za surove žalitve. Če hočejo zadoščenja, morajo sami nastopiti sodnijski pot. Pritoževati se po časnikihi, je sicer potrebno, da izve slovenska javnost o raznih takih surovostih, toda zme-nil za javno pritožbo se ne bo noben vladni organ. Takšen je nemški sistem v Avstriji. Od leta 1897. sem so ultra-nemški burši v Gradcu prepričali vse večje slovenske prireditve, zagrozeč dotičnim gostilnam z bojkotom. Ko pa je pred par leti društvo »Domovina«, kateremu je gostilna v zadnjem trenutku odpovedala dvorano, zahtevalo povrnitev zastoni izdanih stroškov in jih sodnijskim potom tudi iztožilo, je to tako dobro vplivalo na izvestne kroge, da imajo slovenska društva že tretje leto mir pred nemškimi huiškači. Slovenci, posnemajte!

Iz Ljutomera. (Pogreb zdravnika dr. Karla Chloupa.) Zamolkio, tužno so doneli zvonovi, ko smo spremljali dne 17. februarja 1913 k večnemu počitku priljubljenega zdravnika dr. Karla Chloupa. Nebroj ljudstva se je zbralo že dok pred določenim časom pred hišo ž-

losti, da spremi svojega dobrotnika, znanca in prijatelja na slednji poti. Ob pol 10. je prikorakal domači »Sokol«, katerega ustanovitelj in duša je bil pokojnik. Došla je tudi deputacija ormoškega »Sokola«. Po dovršenih cerkvenih obredih so zapeli ljutomerski pevci prelepo žalostinko, nakar se je poslovil od nepoznanega pokojnika imenom »Sokola« br. Ivan Tomažič, orisal v kratkih potezah pokojnikovo življenje, zaklical mu slednji pozdrav, slednje željo bratov Sokolov, želel mu lahni pokoji! S Sokoli na čelu se je začel pomikati z neštetimi venci krit in od Sokolov sabljačev spremljani mrtvaški voz proti Varaždinu, kjer je želel spavati mili rajski svoje večno spanje. Na meji trga ljutomerskega je postal sprevod, duhovščina je slednjič blagoslovila zemске ostanke, tužno je zadonela pesem: »Oj zbogom, zbogom, naš prijatelj!« rezko povelje, nagnil se je sokolski prapor, povesele sablje in mrtvaški voz se je začel pomikati naprej — odpeljal je prijateljem, znanec, bratom Sokolom zemelske ostanke ljubljene, oboževanega pokojnika, staroste za večno! Rosno je bilo ob tem slovesu sleherni oko, tiha, srčna bol je krčila srce vsem. Priljubljenost pokojnikovo osvedočuje pač najbolj dejstvo, da so spremljali pokojnika slednjič vsi tržani, brez izjeme narodnosti in mišljenja. Okrajni glavar in okrajni sodnik z uradništvom, župan, okrajni načelnik, načelstvo posojilnice, okoliški župani, pokojnikovi tovariši, vse je izkazalo rajnkemu slednjemu ljubav, ki jo še more izkazati človek človeku, spremljalo ga na poti v grob. Deputacija ormoškega in ljutomerskega Sokola je sledila krsti v Varaždin. Ob cesti v Središče so pričakovale krsto brezčestne gruč ljudstva, da se še zahvalijo blagemu rajnkemu s slednjim pogledom za požrtvovalnost, s katero je ohranil marsikatero rodbinsko vez, posušil marsikatero solzo. Na meji trga Središče je pričakal žalobni sprevod korporativno središki »Sokol«. Pred občinsko hišo se je poslovil od pokojnika v prisrčnem nagovoru načelnik središkega »Sokola« Kočevar, imenom »Zveze slovenskih zdravnikov« tovariš dr. Žižek iz Ormože in končno za izvrševalni odbor »Narodne stranke« nje podpredsednik središki župan gosp. Šinko. Zapeli so še središki pevci srce pretresujočo »Nad zvezdami« in sprevod se je pomikal naprej, spremljan od trških mej od srediških Sokolov. Ob 4. popoldne je bil določen sprevod na pokopališču v Varaždinu in zbrana je bila tam nepregledna množica. Ne samo v svojem ožjem okraju in celi Spodnji Štajerski, tudi v sosednji Hrvaški si je pridobil pokojnik spoštovanje in simpatije vseh. — Korporativno je nastopil tam hrvaški »Sokol« varaždinski, deputacijo je poslala tja celjska sokolska župa, pevsko društvo varaždinsko »Vila«, godba požarne brambe in razna druga odposlanstva so pričakovala mrtvaškega sprevoda. Od odprti gomili so zapeli pevci »Vile« krasno žalostinko, nakar je izpregovoril starosta varaždinskega »Sokola«, bivši deželni poslanec in župan dr. Pero Magdič. Poslavljal se je od svojega osebnega prijatelja, v srce presunljivem nagovoru. Vsa sokolska rodbina je plakala za svojim bratom. Nato je vzel slovo od rajnega brata podstarosta celjske sokolske župe dr. Rosina iz Maribora in slavil v vznešenih besedah pokojnikovo neumorno, neutrudljivo delo na narodnem braniku. Kot slednji govornik se je poslovil imenom ljutomerskega »Sokola« br. Ivan Tomažič in izročil zemelske ostanke nepozabnega nam brata v varstvo bratom Hrvatom. — Še enkrat so se poklonili sokolski prapor, še enkrat smo se poslovili s pogledom v to črno odprto in od svojega očeta in brata, ustanovitelja in milega staroste ljutomerski Sokoli in temno grobišče ga je zakrilo v svoj objem za večno, vekovечно. Nesmrtni mu spomin!

M. U. dr. Karlu Chloupu v spomin. Rojen leta 1869. v zgodovinsko-slavnom Kolnu na Češkem, je izvršil svoje medicinske študije na češki univerzi v Pragi ter je bil leta 1896. poklican kot substitut občinskega zdravnika v Bovec na Goriškem, kjer je izvrševal svojo prvo zdravniško prakso kakih 6 mesecev, nakar se je zopet vrnil v splošno bolnišnico v Prago. V tej kratki dobi svojega bivanja med Slovenci, se mu je značaj in temperament našega naroda tako omilil, da je leta 1897., ko je bilo mesto distriktnega zdravnika v Šoštanj na Štajerskem razpisano, za to mesto kompetital. Kljub temu, da se vsled raznih spietk definitivno nameščenje tega mesta — katero je sicer še danes samo provizorično zasledeno — ni izvršilo, se je on po prizadevanju šoštanskih rodoljubov vendar takoj tamkaj naselil. Tu se je tudi seznanil z gospodično Mici Toriser, vrljo Hrvatino iz Varaždina, katere je ravno bila pri svojih so-

rodniških na obisku, ter isto tudi leto pozneje poročil. Koj od začetka svojega bivanja v Šoštanju se je pričel najintenzivneje baviti s tamošnjimi narodnimi in socijalnimi razmerami, ter je bil z ozirom nato leta 1899. izvoljen predsednikom čitalnice, katere se je pod njegovim vodstvom zelo živahno razvijala. V sporazumljenju z drugimi zavednimi narodnjaki je sestavil in politični oblasti predložil pravila za ustanovitev »Sokola« v Šoštanju. Ko so se bila ta pravila vsled formalnih pogrškov vrnila, se je ustanovitev »Sokola« za celih 10 let prekinila vsled tega, ker je bil on ostavil Šoštani, ter sprejel ponudeno mesto okrožnega zdravnika v sosednjem Velenju. Kljub temu, da so se tukaj njegove materialne razmere precej izboljšale, se vendar kot sin čeških ravnin ni mogel privaditi tem goratim krajem in ker tudi tamkajšnje narodno - socijalne razmere njegovemu impulzivnemu, temperamentu niso ugajale, se je zavezal za razpisano mesto okrožnega zdravnika v Ljutomeru ter se leta 1901. tja preselil. Tamkaj si je s svojo odkritosrčno vpljudnostjo kmalu pridobil zaupanje v širših merodajnih krogih, vsled česar je bil pri prilici prvih volitvah v okrajni zastop izvoljen za člana istega in obenem tudi za podnačelnika. Največje njegovo narodno - kulturno delo pa je bila ustanovitev murskega »Sokola«, katerega požrtvovalni starosta je bil od ustanovitve pa do svojega poslednjega zdihljaja. Le-ta bo poleg njegove ljubljene žene in dece najbrižkeje občutil njegovo izgubo. In sedaj, dragi Karel, naj se še jaz poslovim od Tebe. Poslovim? Zakaj? ... Saj smrti ni. V delavnico sem božjo zrl, tam prestvarjene sem stvari, a smrti nisem vzrl, tako pravi pesnik, mož po božji volji. In Tvoj mali Otokarček, on odgovarja na vprašanje, če kaj žaluje za svojim tatekom: »Zakaj? saj kmalu se zopet vidimo nad zvezdami.« In skozi eter zroči možje ter nedolžno naivna deca govore le resnico. Ti si bil vzor soproga, vzor očeta, vzor narodnjaka, vzor moža, poštenjaka in neomajljivega značaja, tako da rečem upravičeno s pesnikom: »Naj vsak bi Ti skušal biti enak!« Ponosna zemlja češka Te je rodila; Slovencem posvetil si vse svoje moči in bratska zemlja hrvaška pa je sprejela Tvoje utrjene ude v svoje naročje. Spavaj sladko, Ti zlato srce! Zar Tvoje gorke domovinske ljubavi ogrevaj se v bodoče to krasno Mursko polje in ga še v nadalje budi k narodni zavednosti. Ohranjen Ti ostane večni spomin! — I. V-k.

Iz Ljutomera. Zahvala. Murskemu »Sokolu« sta darovala mesto venca na krsto nepozabnega staroste dr. Chloupa gg. dr. Franjo Rosina (odvetnik v Mariboru) 20 K in dr. Lev Kreft, okrožni zdravnik v St. Jurju ob Ščavnici, 10 K. Iskrena hvala!

Iz Gradca. Ponarejeni bankovci za 10 kron so se pojavili v mestu. Falzifikati so jako dobri, sprejeli so jih celo na pošti brez ugovora. Izgledajo kot nekoliko starejši, že obrabljeni bankovci. Pravijo, da so prišli od ogrsko-hrvaške meje.

Drobne novice. Tatinska Marijina devica. Po Spodnjem Štajerskem se klati neka Angela Breznik iz Šoštanja in krade ter slepari. Po dosedanjih ovadbah znaša škoda okoli 300 kron. Tatnica je bleada, srednjeveliko dekle, ki nosi okoli vratu znano kolajno Marijinih devic. Posebno piko ima na fajmošterje in na samostane, ne zamerjuje pa tudi zasebnih hiš, če se da v njih kaj vjeti. — Požar. V Gaberniku je zgorelo gospodarsko poslopje pri Slatini s krmom, velikim številom trsja in zabojev. Poslopje je bilo last »Ljudske posojilnice« v Ljubljani. — Porotno sodišče v Celju je obsodilo težača Leopolda Lipovška iz Petrovč na 15 mesecev težke ječe, ker je neki Mariji Jovan sioma vzel škaflo s 64 kronami in denar večino zapil. — Iz Petrovč nam poročajo, da so zaprli posestnika Terezijske Keber iz Drašnje vasi, ker je zapravila denar, ki ji ga je dala shraniti neka dekla. Kebrovka je bila že večkrat zaprta in je na slabem glasu. — V pokojstah stopila po poročilu »Slov. Gospodarja« župnika Edvard Janžek pri Sv. Marjeti poleg R. t. in F. S. Segula, župnik pri Sv. Roku ob Sotli. — V Loki pri Zidanem mostu se vršijo v kratkem občinske volitve. Pri zadnjih so zmagali združeni socijalisti in naprednjaki.

Koroško.

Sleparski ženin. V Beljaku se je nastanil pred kratkem eleganten gospod, ki se je izdal za ravnatelja neke zavarovalne družbe v Hamburgu. Občeval je le v boljših rodbinah in se je z neko gospodično beljaške družbe tudi zaročil. Malo pred poroko pa so se starši deklice vendar le informirali o ženinu in zvedeli, da je

neki zvit slepar in že oženjen. Ženin je pravočasno pobegnil.

Ponesrečena drsalca. Na Vrbskem jezeru sta zašla na tanek led predsončen dva drsalca in sicer en gospod in ena gospodična. Zgrešila sta v temi zaznamovano pot. Led se je udrl, klical sta na pomoč in k sreči so bili ljudje v bližini, ki so slišali klice in ponesrečena po težavnem rešilnem delu potegnili že skoro napol zmrzajena na suho.

Primorsko.

Iz sodne službe. Sodnik v Bugojni, Avguštin Oblak, je imenovan za tajnika pri okr. sodišču v Banjaluki. Pravni praktikant dr. S. Nicolodi je imenovan za avskultanta v Trstu, pisarniški oficij J. Šumpe pa je prestavljen iz Buj v Trst.

Iz državnih - stavbnih služb. Stavbni adjunkt Ivan Merkusa v Trstu je dodeljen okrajnemu glavarstvu v Gorici.

Iz šolske službe. Za učitelja na državni obrtni šoli v Trstu je imenovan inženir pri avstrijskem Lloydju Josip Marušič.

Goriški deželni zbor. Razmere v goriškem deželnem zboru so se vsled smrti deželnega glavarja Pajerja zelo izpremenile. Kakor znano, so člani laške ljudske stranke odložili svoje mandate, en poslanec ni bil potrjen, tako da je sedaj s Pajerjevim mandatom vred osem mandatov nezasedenih. To je čudno razmerje in laški klerikalci so začeli vsled tega propagando, da bi bil deželni zbor razpuščen. Laški klerikalci upajo, da bodo dobili pri novih volitvah več mandatov in bodo ustvarili s slovensko ljudsko stranko novo večino v goriškem deželnem zboru. O tej stvari bomo še poročali.

Požigalec. V Kanalu so aretirali 23letnega kamnoseka Alojzija Škrta, ker je na sumu, da je podtaknil ogenj pri Sv. Florijanu.

Albanski kongres v Trstu. Pripravljali komite je sestavil za fa-mozni albanski kongres v Trstu, ki se vrši 1. marca, sledeči program: 1. Kongres zahteva na podlagi orografčnih in zgodovinskih pravic albanskega naroda ustanovitev velike neodvisne Albanije, ki se bo lahko politično in gospodarsko razvijala. 2. Ker so prosili Kucovalahi, da bi radi pripadali svobodni Albaniji, kongres njihovo prošnjo z veseljem pozdravlja in vabi tudi druge narode, ki bi se hoteli prikloniti svobodni Albaniji. 3. Kongres zahteva, da prenehajo vojna in blokade v Albaniji in 4. kongres bo merodajno sklepal o vladni obliki bodoče Albanije.

Kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu. Občni zbor se je vršil dne 26. t. m. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik: Leopold Pegan; podpredsednik: Fr. Počkaj; tajnik: E. Firm; blaginik: Silv. Marc; drugi tajnik: V. Safundič; prvi rednik: Zorko Šiškovč; drugi rednik: L. Mary; pregledovalca računov: Anton Turk in Jakob Mergoc. Zahvala se je izrekla gg. dr. Pertotu in Černiču ter bratom Poliču in Viljemu Hribarju za sodelovanje.

Umetno - historični muzej. Tržaška občina namerava kupiti palačo Rittmayer v katero namerava nastaniti umetno historični muzej. Občina ponuja največ 1.700.000 kron. Vsota bi se v 50 letih amortizirala.

Nov parnik. Avstro-Americana je kupila povodom aktiviranja nove kanadske črte od družbe Hamburg-America parnik »Polonia«. Parnik ima poleg obsežnih skladišč za 2100 medkrovnih pasažirjev 240 kajut.

Prošnja za oprostitev dalmatinskih dilakov-reservistov. Deželni odbor dalmatinski je prosil namestništvo, da naj posreduje pri kornem poveljstvu v Dubrovniku, da oproste začasno dalmatinske dijake-reserviste, ki služijo na avstrijski meji in sicer v svrhu polaganja izpitov. Namestništvo je vložilo na korno poveljstvo tozadevno prošnjo, na katero pa še ni dobilo odgovora.

Puljska afera pred rovinjskim porotnim sodiščem. — Obtoženci oproščeni. Zasledovali smo od začetka obravnave to umazano afero, čuli smo kako so gospodarili laški mestni gospodarji na puljskem magistratu, čuli smo razna obsežna priznanja obtožencev, strašno obtežilne izpovedbe prič — zato nas je konec te obravnave naravnost iznenadil. Ljudje, ki se jim je toliko očitalo, ki so toliko pomever sami priznali in o katerih krivdi so toliko izpovedale priče so porotniki oproščili. — Porotnikom je stavilo sodišče 112 vprašanj in sicer 23 glavnih vprašanj glede malverzacij Galanteja in dve stranski vprašanja glede višine škode, 21 glavnih vprašanj glede Privilegija, 15 vprašanj glede Bigatta, 9 vprašanj glede Quarantota, 11 vprašanj glede Horaka, 6 vprašanj glede Deskovica, 6 vprašanj glede Juha, štiri vprašanja glede Negrija, dve vprašanja glede Vittorija, osem vprašanj glede

Fillinica in več stranskih vprašanj. Porotniki so vsa vprašanja glede krivde zanikali, nakar je sodišče obtožence oprostito. — Državni pravdnik je prijavil ničnostno pritožbo in zahteval, da ostanejo obtoženci v zaporu. Senat je zahtevo državnega pravdnika zavrnil in spustil obtožence na prost.

Ogrska šolska odredba. Ogrska vlada je vpeljala na višji trgovski šoli na Reki madžarski učni jezik. Trgovska zbornica je proti temu protestirala, češ da se s tem a priori izključujejo laški dijaki od obiska tega zavoda. Budimpeštanska centrala je to prošnjo zavrnila iz enostavnega vzroka, da bi bila vpeljava laškega jezika v nasprotju z značajem, ki ga ima zavod kot državni zavod.

Jeseniške novice.

Poštni uradi in Jesenice. Vsled naše zadnje novice v »Slov. Narodu« radi uradne tajnosti na tukajšnjih poštah uradih, se je gospod poštar Hutter malce razburil in začel intenzivno popraševati, kdo je »Narodov« jeseniški dopisnik. Pristavil je tudi, da boče že na to delal, da toži poštno ravnateljstvo »Narod«. Ker mi sploh gosp. Hutterja ne sumimo, ako ravno je Nemeč — s kako zvezo s fajmoštrom Skubicem, mu samo toliko povemo v vsej mogoči ponižnosti, naj bo prav miren, ako noče, da mi ne spregovorimo še kaj o raznih uradnih tajnostih, spregovorimo tako, da bo smrdelo še malo dalje, kakor samo do poštnega ravnateljstva.

Voditelja poštne uradov na Jesenicah I. in na Savi, sta prav nedolžno prizadeta radi naše zadnje novice o uradni tajnosti. Mi dobro vemo, da sta gg. voditelja že toliko razumna, da ne bodeta govorila o rečeh, ki jih ne smeta. So pa tudi drugi uslužbeni na pošti, ki pa iz hudobnosti, drugi iz neumnosti pripovedujejo okoli ljudem, kar bi ne smeli! Na to naj gg. voditelje imenovanih dveh poštne uradov pazita in kakšni ljudje so uslužbeni!

Na vsak način se mora pa prenehati zloraba tajnosti, da ne bosta fajmošter Skubic in kaplan Kogej izdajala vsako soboto v »Slovenec« zasebne korespondence, osobito pa še boba na v svet po časopisih imena pošiljatelj. Nočemo več, da bi prinašal »Slovenec« dobesedno privatne brzjojavke, nočemo več, da bi »Slovenec« prinašal natančno število pisem, ki se oddajajo. (Kakor se je to zgodilo pri zadnjih občinskih volitvah), nočemo več še stoinsto drugih reči, ki so prišle potom poštne uradov v »Slovenca«. Po takih rečeh naj se stika, ne pa po »Narodovem« dopisniku!

Terorist fajmošter Skubic, kakor smo že omenili v naših zadnjih novicah, huiška javno svoje somišljenike na bojko proti liberalcem. Čudno se nam pa zdi, da ima Skubic ravno na liberalce tako piko, ko vedno trdi, da jih nič več ni. Socijaliste, pred katerimi se mu treseta »vamp« in hlače pusti pri miru, čeprav ti javno udrihajo proti papežu in farjem!

Zakaj je pa fajmošter Skubic proti soc. demokratom tako usmiljen, nas marsikdo vpraša. Odgovor na to je prav lahek! Fajmošter Skubic je zvezan proti naprednjakom s tovarno, Nemci in soc. demokrati. Najlažje se je videlo to pri zadnjih občinskih volitvah. Socijalistov-volilcev je mnogo več, kakor so dobili glasov, klerikalcev pa mnogo manj. Če se računa, da so naprednjaki volili soc. demokratke v 3. vol. razredu se še laže jasno vidi razlika. To pa drugače ni mogoče, kakor da je bil del socijalistov komandiran voliti Skubičeve mamluke.

Pa naj si bo kar se hoče, resnica je to, Skubic se jim kaže hvaležnega. on bi se kazal hvaležnega še samemu zlodju, le da voli niega pri volitvah. — Včasih je bilo drugače, sedaj je na zopet drugače in na Jesenicah samo od tega časa, odkar pašuje Skubic. — Naši sociji bodo že vedeli, čemu so shodu »pri Jeleni«, takrat, ko jim je pridgal Skubic, tako navdušeno ploskali! Vivant!

Na prav prefrigan način je Skubic v zadnjem »Slovenec« obregnil tovarniške uradnike v slučaju umrlega »Vodičarja«. — Nazadnje še prav posebno hvali nekega uradnika! — O. Skubic, če bi se ne poznali! — Ze veste, zakaj vedno od drugo marelo marširate! — Pa ja ne bi bili radi povabljeni zopet na kako pojedino v kazino?

O volitvi gospodarskega odseka je pisal »Slovenec« da je zmagala S. L. S. Dobila je 68—70 glasov. Skubic je pisal v »Slovenec«: »Liberalci so nas s svojim pisarjenjem po »Narodu« sodbudili, da smo tudi tukaj nastopili resno.« Hvala! Mi smo v »Narodu« izrecno omenili, da se naprednjaki ne udeležijo volitev. Saj so Skubic, Čebuli in Krivc že preje podpisali vse glasovnice. Čemu potem toliko samohvale?

Terorist fajmošter Skubic je tudi katehet na Jesenicah in če se ne motimo poučuje veronauk v VI. razredu. Na pustni torek je bil iz Save skozi Jesenice velik pustni korzo. Na Jesenicah je bil ravno ob 4. popoldne, ko se je končala šola. Seveda so si otroci s kaplanom Kogejem vred ogledali korso. Drugi dan vpraša župnik Skubic otroke v šoli, kdo je gledal »maškare«. Cel razred vstane in pritrži temu. Sedaj je bil ogenj v streh. Naši nedolžni otroci so bili predmet Skubičevih rovtarskih manir in končno so dobili kot »kazeno« 10krat prepisati »katere dni smo dolžni zdržati se mesnih jedil«. Nam se je pritožilo mnogo staršev, ki so morali celo to kazni podpisati.

Zato pa vprašamo vis. c. kr. deželni šolski svet, kaj ukrene, da se otroci po nedolžnem ne bodo kaznovali od primumknjenih povop? — Na nemški šoli se kateheta radi tega nista upala noreti, zakaj ni težko uganiti! Zakaj ta razlika na slovenski in na nemški šoli? Ali so naši slovenski otroci v duhovniških očeh res nevednejši pred nemškimi?

V krajni šolski svet na Jesenicah so bili izvoljeni samo naši somišljeniki, pravi Skubic v »Slovenec«. Toliko, da jih ljudje spoznajo, hočemo navesti imena, ker jih »Slovenec« ne mara: Hrovat Ignacij, mesar in posestnik, J. Novak, zidarski mojster, M. Regovec, zaloga jeruša in zidarski mojster na Savi, Jaka Vovk furman z volmi. Ti možje bodo torej odločevali o zidanju nove šole. O jerum!

Zadnji teden se je obilo tov. delavcev »napotilo v Ameriko. Vzrok temu slab zaslužek in pomanjkanje dela. Pri tem pa trpe trgovine, obrtniki itd. Tako slabo še ni bilo na Savi kot je sedaj. Veliko družin se je moralo podati na dom svojih staršev, da prežive tam sebe in otroke.

Okoli 600 delavcev je bilo preteklo leto manj na Savi kot sicer. Letošnje leto odide še več delavcev. Čemu nam bo potem tako ogromna šola, niti Skubic ne ve?!

Posestev in hiš je na Savi naprodaj, kolikor jih kdo hoče. Posestniki se že danes boje ogromnih davkov, ki jih bo naložil Skubic. Delavci se zgrubljajo na vse vetrove. Že danes je veliko stanovanj praznih, trgovine zapirajo, drže se samo še konsumna društva fanatičnih odjemalcev!

Bisagar.

Vinko Brus-Cvetko Trafenik.

V Gaberniku pri Rogaški Slatini na Štajerskem se je v četrtek, dne 20. t. m. jutraj ustrelil Cvetko Trafenik, provizorični učitelj v Žetalah. Star 23 let. Vzrok: slabe gmotne razmere.

Pričelo se je drugo dejanje žaligre iz resničnega življenja slovenskega učiteljstva. Tam ob vnožju širokega Boča, ravno na koncu mogočnih skalnatih skladov se je vršil v četrtek pred nastopom solčne zarje kratek boj med krepkim življenjem mladeniča in njegovo samozavestjo. Regulacija! ... Odvetnik! ... Regulacija morebiti! ... Odvetnik gotovo! ... Torej ... Zadnji pozdrav s svinčnikom na košček papirja. Na vzhodu se svita. Noče novega dneva! Samokres! Petelinček zdrkne! Dim! Na prsih, levo, zevačica rana. Srce vztrepeta, krčevito stisne, umiri. Končano je. Na postelji leži nesrečnik. Solnce obsveti obraz! Oči zrejo nekako otožno proti stropu, niti sedaj mu ni zginila z obraza jednaka odločnost, krog ustnic pa sameva rahel nasmehljaj, ki nam pravi: Kaj je meni to? Učitelj se mora privaditi vsemu!

Po nerazsodnosti kmetov in prevleki ljubezni Slovencev do duhovniških kut, vodijo sedaj usodo Spodnje Štajerske nekateri gospodje, katerim je strankarstvo vse, narod, napredek, šola, učitelji, samostojnost so jim besede, ki sicer gladko tečejo, a so poganskega izvora. Le na ta način je mogoče umevati postopanje naših poslancev, kajti če bi jim bila bodočnost naroda le nekoliko mar, nupustili bi obstrukcijo ... Sicer pa kaj učitelji? Čim slabše bodo plačani, tem manj bodo delali, bolj neumni bodo otroci in bodoči volilci in »Herr, lass es Dummheit regnen ...!«

Pokojnikov brat je duhovnik pri mariborskem kapitelju! Nikdar ne odobravamo takih in sličnih dejanj, vendar pa se nam ne hote vriva misel, da se je pokojnik ustrelil le, da obrne pozornost najširših krogov na učiteljstvo in njega bodo ter pomore celoti do novega blagostanja.

Dragi! Uničil si svoje mlado življenje, otresel si se vseh zemeljskih spon, ko je prikinela sila do vrhunca, ko se je napolnila čaša tvojeje trpljenja. Učiteljstvo obžaluje do dna srca tvojo čin, tuguje za dobrim tovarišem in soholjevnikom, in če se tudi izpolni grožnja katoliškega duhovnika, da ti ne sme peti blagoslovljen zvon mrtvaške pesmi, spremljale te bodo k večnemu počitku solze zve-

stih tovarštev, v njih srcih bo rastlo spoštovanje do stanovskega mučenca, rastel pa tudi srd na one, ki so krivi tvoje smrti. Bog varuj, da bi rodila tvoja smrt nove potoke krvi, a rodi naj v tvojih tovarštvih novo moč, ki te bo maščevala. Slava Trafenikovemu spominu! Maščujmo ga!

Dnevne vesti.

— Ali je to res? V Novem mestu kroži govorica, ki zasluži javno pozornost. Z ondotne gimnazije je bil spoden dijak, ker je nekega klerikalnega profesorja z nespodobno parodijo osmešil. Pravičnost ni ravno v posebnih časih na novomeški gimnaziji — to sklepamo iz dejstev, da je bil ta dijak ven vržen, nekim drugim, o katerih je »Slov. Narod« že poročal, pa je bilo priznane. Zgoraj omenjeni dijak — pesnik — je šel na neko drugo gimnazijo, ker pa oče ni zmagal stroškov, je prošil dovoljenja, da bi sin smel zopet doma nadaljevati studije. Zdaj pa pride, kar se govori: Oče je vložil prošnjo na deželni šolski svet, a govori se, da je ravnatelj Breznik že v naprej prošnjo odklonil. Ali je deželni šolski svet prošnjo dobil v pretres ali ne, tega ni treba preiskovati. Faktum je, da se je oče obrnil na zadnjo instanco, na ministrstvo. Družina je dolgo čakala, a rešitve ni bilo. Končno je oče izvedel iz ust ravnatelja Breznika odločbo ministrstva. Ravnatelj mu je povedal, da je prošnja za zopetni sprejem sina na novomeško gimnazijo odklonjena. To je bil za celo družino hud udarec. Očetu ni preostalo drugega, kakor da je si na dal k vojakom. Daleč tja k morju so poslali fanta stražit državo, ki ga je iz višje gimnazije vrgla na cesto. Marsikomu pa se ni zdelo verjetno, da je ministrstvo tako odločilo, kakor je povedal ravnatelj, in končno se je oče z novo prošnjo obrnil na ministrstvo, če je res njegovemu sinu odkrelo zopetni sprejem na novomeško gimnazijo. In — glejte — ministrstvo je odgovorilo, da je bila dotična prošnja uslišana! Taka govorica kroži po Novem mestu. Ne moremo vedeti, če je resnična. Toda slučaj je tak, da zahteva pojasnila. In to pojasnilo se bo dobilo, tako ali tako, zakaj stvar je takega značaja, da je ne pustimo potlačiti.

— Zavozena državna kola naša so se pogreznila v močvirje in ne morejo dalje. Od leta 1848. vozimo okoli: zdaj na pravo, zdaj na levo, a nikdar ne — naravnost, naprej! Ta najnaravnejši in najrazumnejši cilj ni bil nikdar prišel v glavo katerega naših državljanov. Vedno le cik-cak — a nikdar prava državna misel, — da se pravega smola ne spozna. Vlada se: zdaj absolutno, zdaj centralistično, zdaj federativno, zdaj zopet klerikalno, zdaj liberalno in svobodoljubno, da celo socialno-demokraciistično! Vse smo že poizkusili, samo — doslednosti še ne! Voz je bil preveč potisnjen naprej — potem je prišla cokolja! — Zavora je postala nerabna, in konji, ki bi mogli državniki voz izvelič iz močvirnatnega sveta, so stare, izranžirane uboge pare; ni čudo, da ne gre naprej! Tu pač ne pomaga ne kolar, ne živinozdravnik več — mi potrebujemo novega državnega voza in mladih, svežih konj! — Tako je pisala neka, na Dunaju izhajajoča vojaška revija preteklega meseca letos. — Da, da, zavoženo, vse zavoženo, a nikogar ni, ki bi mogel voz potegniti iz blata!

— Pametne besede. V včerajšnji »Die Zeit« piše »ein Kenner Albanien« v članku »Naš interes na Albaniji« doslovno to-le: »Misel, Jugoslovane zatirati ali pa jih celo uničiti, bi bila odločno zgrešena. Nasprotno, mi moramo stremeti za tem, da pripomožemo Jugoslovanom, da dosežejo v okviru monarhije ne samo vse svoje gospodarske, marveč tudi vse svoje narodne ideale. Jugoslovanom se ne sme v narodnem in političnem oziru nič bolj goditi kakor v zvezi z monarhijo!« To so zelo pametne besede, samo bojimo se, da na merodajnih mestih ne bodo našle poslušnih ušes.

— Vsenemci — zavezniki Jugoslovani! Stari Ben Akiha se je zmotil: ni res, da bi se ničesar novega ne godilo pod solncem. Ali ni to povsem novo, da se Vsenemci, ti najradikalnejši med radikalnimi Nemci, izjavljajo za jugoslovanski državni ideji? Komu bi se kaj takega sanjalo še pred par meseci! In vendar je to sedaj suho dejstvo. Vsenemški državni poslanec Iro se je namreč na javnem shodu v Doupovu odkrito izjavil, da nimajo Vsenemci ničesar proti temu, ako se ustanovi na jugu jugoslovanska država od Triglav do Donave ob izlivu Save. Rekel je med drugim: »Proti trilateralizmu nimamo ničesar ugovarjati, ako se istočasno po osterjši narodni obmejnosti tako v sudetskih, kakor v alpskih deželah in ob zagotovitvi Trsta Nemcem osnuje neodvisna nemška Avstrija (Deutschösterreich).« — Alpski Jugoslovani (Slovenci) naj se

rade volje prepuste bodoči avstrijski jugoslovanski državi! — Ta izjava vsenemškega poslanca na javnem shodu je pomenljiva in velike važnosti, zato bo pač potreba, da spregovorimo o nji še obširneje.

— Canadian Pacific Railway. Ekselencja baron Morsey spada med najvnetejše klerikalce v celi monarhiji. Slovenskim duhovnikom je dobro znan, saj so mu svoj čas na Štajerskem pomagali, da je dobil mandat za državni zbor. Ta ekselencja baron Morsey je v včerajšnji številki klerikalne »Reichspost« priobčil oster članek zoper družbo kanadskih spekulativ, kateri je naša vlada dala izseljeniško koncesijo. V glavnem nastopa baron Morsey s tistimi argumenti, ki smo jih navedli mi že v različnih člankih in noticah. Ta članek barona Morseyja je zopet velikanska zausnica za dr. Kreka, ki je menda že danes v državnem zboru edini pristaš petičnih kanadskih spekulativ in zagovornik kupčije s človeškim mesom.

— Za koliko bo Šiška oškodovana vsled inkorporacije? Socialni demokrat Anton Kristan se strašno žene za klerikalce in bi zadnji čas rad dokazal, da bodo Šiškarji materialno na boljšem, če pridejo pod Ljubljano — kot so danes. On pravi: »Šiškarški pridobitni obdačeni bodo na škodo, ker bodo plačevali doklad 26% več kot danes. Le hišni posestniki bodo malo na slabšem, ker bodo morali plačevati z dokladami le 11% hišnonajemninske davka več. Tako Kristan! Dokazati pa hočemo, da je on številke falzificiral ter svoje maloštevilne pristaše v Spodnji Šiški naravnost z napačnimi podatki slepil, da bi bila njegova dolžnost, da bi kot voditelj socialnih demokratov o tako važnem vprašanju, kot je inkorporacija Spodnje Šiške, resnico, in sicer čisto resnico poročal. Prvič ne znaša razlika med dokladami v Šiški in v Ljubljani 26%, marveč le 19%. Tote Kristan pa vodarine in gostajščine v Ljubljani, ki znašata 7%, kratkomalo ni upošteval. Drugič pa je tudi teh 19% pri 10.000 K pridobitnega cesarskega davka malenkost — 1900 K! — ki sploh ne pride v poštev. Tudi bi bila davčna odmera pridobitne po inkorporaciji v Šiški toliko večja, da bi tamošnji pridobitni davkoplačevalci tudi teh boljših 1900 K ne prihranili. Sicer pa je za presojo obremenitve Šiške merodajen in važen edinole hišnonajemninski davek. Tega plačuje Šiška letno cesarju 40.000 K. Ako to vsoto s 5 pomnožimo, dobimo čisto napovedano stanarino t. j. 200.000 K. Kei vsoti prištejemo 30% za vzdrževanje, dobimo 260.000 K. Ta vsota je napovedana kosmata stanarina v Sp. Šiški. Od te vsote, od stanarine, ne pa od hišnonajemninskega davka — gospod Tone Kristan! — ter doklad znaša razlika med Šiško in Ljubljano 11%. In kako velika je ta? 28.600 K! Ta vsota, ki bo obremenila Šiškarje, je torej v resnici tako velika, kakor jo je imenoval na shodu v Spodnji Šiški deželni poslanec Ribnikar in je za Spodnješiškarje prav resen in žalosten »bav - bav«. Ta vsota je pa tem bolj resna, ker hišni gospodarji ne bodo hoteli te višje davčne vsote sami plačati, marveč jo bodo predali na najemnike. Da pa dobe gospodarji pokritje za 30.000 K, treba, da zvišajo stanarino za dvakratno vsoto. Prvi efekt inkorporacije Spodnje Šiške k Ljubljani bo torej ta, da se bodo takoj stanarine povzdignile za letno 60.000 K, kar znači, da pride na vsakega Šiškarja letno 10 K več stanarine! Pri vsem tem se še ni ozirali na vsa druga podražila in druge davščine, ki pridejo nad Šiškarje.

— Iz poštne službe. Pravnik g. Karel Poženel iz Ljubljane je imenovan za poštnega praktikanta v Gorici.

— Finančna straža. Finančna respicijenta Anton Puc in Fran Golob sta dobila naslov višjega respicijenta; finančni nadpazniki Ivan Pappež, Anton Česen, Josip Zemljak in Ferdinand Kobal pa naslov respicijenta; definitivno je nastavljen paznik Al. Kobe; prestavljen pa sta nadpaznik Vinko Perpar iz Zatične v Krško in paznik Ludvik Osterc obratno.

— Iz davčne službe. Prestavljen je davčni oficijal Anton Dolenc iz Senožeč v Kranj. — Vpokojen je davčni nadoskrbnik Franc Auman v Novem mestu.

— Iz magistratnega gremija. Magistratni gremij je v včerajšnji seji prezentiral dve prošilki za ustanovo Kat. Warnusove. Prošnji vodstva nemškega gledališča za dovoljenje kinematografskih predstav v gledališkem posloju se ne ugovarja. Razni predloženi računi se odobro. — Stavbno dovoljenje se podeli baronu Lazarinu za neko prezidavo v Gosposki ulici, Rud. Škulju za zgradbo šupe na cesti Treh cesarjev, Fr. Kneza za zgradbo hleva in šupe v Ilovici; Iv. Podboju za pritlični prizidek (proti reverzu) in Jos.

Schumiljevi za prizidek pri parnem kotlu. Al. Zalcu in Al. Vrhovcu se dovoli uporaba stanovanja; Val. Scagnettiju se podeli stavbno dovoljenje za zgradbo hiše v Selenburgovi ulici. Zvišanji najemnine za stanovanja v hišah »Meščanske imovine« se vzame na znanje. Oskarju Thurnu se dovoli v Laternmannovem drevedu postaviti šotor za fotografiranje in streljišče proti mesečni najemnini 15 K in pod pogojem, da napravi na šotorih slovenske napise. Prenos gostilničarske, odnosno izkuharske koncesije se dovoli Izlakarju, Vikt. Korinškovi in Val. Sitarju. S. Kunčiču se podeli sodovičarska koncesija. Dovolji se: Apoloniji Kolesi prodaja sadja na stojnici in Fr. Golobu prodaja klobas itd. na stojnici v Šolskem drevedu (pod gotovimi pogoji), Karlu Černetu prodaja mesa v baraki na Pogačarjevem trgu (do preklica), Terezi Podobnikovici prodaja živin na stojnici na Vodnikovem trgu in Iv. Pustu prodaja ključavničarskih izdelkov na Pogačarjevem trgu. Prošnja Svetana Georgisa, da se mu dovoli prodaja slaščic na stojnici na Jurčičevem trgu in prošnja M. Hirschmannove, da se ji dovoli prodaja galant, blaga na stojnici na Vodnikovem trgu, se odklonita.

— Rafaelova družba se pritožuje. Zadnjič se je »Slovenec« surovostjo kakega kmečkega fajmoštra pridušal, da Rafaelova družba ne prodaja vozniških listov niti se ne bavi s pošiljanjem denarja. Fajmoštr pater, ki so ga v New Yorku izgnali z izseljeniškega otoka, se torej na svojo roko in na svojo riziko peča s temi posli, da si je obenem zastopnik Rafaelove družbe. A čemu potem vabi Rafaelova družba izseljence, raj se pred odhodom pri njej oglase. Tako se je v četrtke »Slovenec« bridko pritožil, da se je odpeljal mnogo izseljencev po raznih progah, a nobeden ni prišel po informacije v Rafaelovo družbo. Ta pritožba vzbuja pomisleke. Zastopniki parobrodskih družb, kjer izseljenci kupujejo vozne listke, so ljudje, ki si jih je vlada pred podelitvijo koncesije natančno ogledala in ki jih neprestano nadzoruje. Ti morajo po svojem poklicu gotovo v stanju, dajati izseljencem dobre informacije in jih že zato ne bi napačno informirali, ker bi s tem sami sebi škodovali. Nasprotno pa daje pri Rafaelovi družbi informacije neki bivši mežnar in organizator iz Dolenjskega, ki v svojih prostih urah komedijo igra: je namreč v zboru slov. gledališča. Kake informacije naj daie tak človek izseljencem? Če se Rafaelova družba že res ne peča s prodajanjem vozniških listov in pošiljanjem denarja — kaj torej hoče izseljencem? Ali mar skrbi, da pridejo izseljenci povsod duhovnikom v roko, ki jih malo stresajo, da pade kaka kronica od njih. Po človekoljubnem delovanju z izseljeniškega otoka segnanega patra je to prav verjetno. Ker pa izseljencem s tem nič pomagano ni, jim ne moremo priporočati, da bi se odziviljali vabilom Rafaelove družbe!

— K »Matici Slovenski« je pristopil kot ustanovnik gosp. prof. dr. Branko Drechsler, odbornik »Matice Hrvatske« v Zagrebu.

— Predavanje o vojni na Balkanu s skriptičnimi slikami, ki ga priredi »Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo«, se vrši, kakor že naznanjeno, jutri, v nedeljo, dne 23. februarja ob 4. popoldne v obširnih prostorih gostilne gosp. M. Sokliča, Pred konjušnico. — Predava profesor gosp. dr. Rudolf Molč. — Na to zanimivo in poučno predavanje opozarjamo sl. občinstvo, zlasti pa Krakovčane in Trnovčane. — Vstop prost.

— Krizež Stare Srbije, Makedonije in Trakije. Društvo »Akademija« priredi prihodnji petek dne 28. februarja ob 8. zvečer javno predavanje v »Mestnem domu«. Predava urednik Rasto Pustoslavšek o svojih doživljajih in opazovanjih po Stari Srbiji, Makedoniji in Trakiji.

— Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole v terminu meseca aprila, se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani v petek, dne 4. aprila ob 8. zjutraj na učiteljsku v Ljubljani. — Pravilno opremljene prošnje za priust k usposobljenostni preizkušnji je po predpisanim službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do dne 31. marca v rokah izpraševalne komisije.

— Vrsta poročnih razprav v Ljubljani. Dne 24. februarja Evgen Kus, kontoarist iz Celja, poverba; Cajhen Janez, delavec iz Semberjeva, uboj; 25. februarja Marija Žičkar, pristojna v Anže na Štajerskem, dekla, detomor; Polensek Jakob iz Medvoda, posestnik v Drenovcu, uboj; dne 26. februarja Val. Turk, berač na Vrhniki, pošilna nečistost; Matevž Potočnik, čevljar v Predtrgu, pošilna nečistost itd.; 27. februarja Ignacij Bučar, delavec v Smart-

nem pri Litiji, uboj; Franc Jemc, posestnika sin v Trzihu, težke telesne poškodbe. — 28. februarja in 1. marca Anton Zorman iz Hrenovice, delavec in Franc Pišek od Sv. Križa pri Vipavi, delavec brez stalnega bivališča, rop in tatvina. — 3. marca Peter Dervovšek, trgovski pomočnik iz Zagorja, tatvina; Alojzij Metelko iz Reke pri Krškem, premogar v Trbovljah, uboj. — 4. marca Franc Starman, posestnika sin na Trati, uboj; Janez Gerbec, dninar iz Jablanice, tatvina. — 5. marca Franc Bernik, posestnika sin pri Sv. Barbari, težka telesna poškodba in Fran Hrovatovič, klenarski vajenec v St. Vidu nad Ljubljano, ponareja kovane denarja. — Dne 6. marca dve tiskovni pravdi proti Mihi Moškercu. In najbrže se bo še razpravljalo dne 7. marca o dveh slučajih namreč zažig in tatvina iz navade. — Predsednikom poročnih razprav so določeni gg. dvorni svetnik Pajk in nadsvetnik Kavčnik, pl. Kočever in Vederjak.

— Na noben način se ne da ovreči dejstvo, da je edina Kolinska kavna primes tisti kavni pridelatek, ki združuje v sebi obe glavni lastnosti, ki jih zahtevamo od vsakega blaga, ki ga kupimo. 1. Je Kolinska kavna primes najizvrstnejše blago te vrste, kar vedo že vse naše gospodinjice. In 2. je Kolinska kavna primes edino pristno domače blago te vrste, napravljena v edini jugoslovanski tovarni kavnih primesi v Ljubljani, kar je istotako vsem našim gospodinjam že znano. In zato se je Kolinska kavna primes pri njih tako vdomačila in se jim je tako priljubila, da ne marajo nobene druge. — Opozarjamo, da je treba pri nakupovanju strogo paziti na varstveno znamko »Sokol«, ki jamči, da zavitek vsebuje res pristno domačo in izvrstno Kolinsko kavno primes.

C. kr. orožniškemu poveljstvu v Ljubljani. Z podržavljenjem policije v Ljubljani odpade orožniška postaja v Mostah in se preseli na desni breg Ljubljane. Vprašanje je, kam. Mogoči sta samo dve rešitvi, ali v Štepanjo vas ali pa v Bizovik, ker noben drug kraj ne more priti vsled dejanskih razmer in potreb v poštev. V obeh krajih so orožništvu na razpolago lepa stanovanja. V Hruščici h Korbarju pa ne sodijo nikakor orožniki. Prvič ni pri Korbarjevi hiši vasi, ampak le par hiš in zaradi samote niso nikjer orožniki, drugič pa se prepira Korbar skoro s polovico občine in bi prišli lahko orožniki s svojimi nepristranskimi poročili s svojim hišnim gospodarjem navskriž. Saj je orožništvu znano, da se Korbar ne nikoli vedno rad ukazom predstojateljske oblasti, saj še zdaj nima na svoji hiši nanisa, da je branjevec in krčmar. Sicer pa, kam naj jih dene Korbar? Ali morda v vrtno lopo? Prehivalstvo želi, da pridejo v Štepanjo vas ali na Bizovik.

Prememba posesti. Nekdaj Juvandčičovo tovarno poleg kolodvora v Medvodah in mlekarno v Svetju je na javni dražbi kupil Jaques Tobell za 163.000 K.

Pogreb umrle gospe Kuder v Novem mestu se je vršil včeraj popoldne. Udeležba je bila ogromna in je pokazala, kako splošno in iskreno je sožalje v vseh krogih. Blaga gospa in zavedna narodnjakinja je umrla na porodu in zapustila petero otrok.

»Hitzferien« sredi zime — to se nekako čudno sliši. Ali v resnici so novomeški dijaki v sredo uživali prostost, ki gre na račun zgorejšnjega naslova. Poročali smo že o peceh, da niso za nič. V sobah je bil v sredo tak mraz, da se pouk ni mogel vršiti, vsled česar so dijaki in profesorji ta dan slavili kot »Hitzferien« sredi zime.

Same nesreče vsled splašenih konj. Iz Novega mesta se nam poroča: Ta teden je nesreča za tiste, ki imajo opraviti s konji. Zdaj imamo že tri znane slučaje v mestu in okolici. Koleničev konj, ki je kakor je »Narod« že poročal povzročil dve žrtvi s težko poškodbo, se je splašal, ko je voznik stopil raz voz pred Grmovo prodajalno in je hotel otrobe naložiti. Baje gre obema poškodovancema zelo slabo, posebno Pelcu, ki so ga prepeljali v bolnišnico. — V šmihelski okolici pa se je težko poškodoval neki Zupančič (Lampar), ki je vozil z Hrastarjevim konjem. Tudi tega so morali težko poškodovanega prepeljati v bolnišnico. — Windischerjevega hlapca v Kandiji pa je udaril v hlevu Lončaričev konj tudi tako močno, da so ga tudi morali izročiti v bolnišnico. Ni veliko manjkalo, pa bi mu bil s koncem podkve izbil tudi oko. — Bolj srečno je izšel slučaj, ko je v sredo popoldne neki voznik iz Rugovega po državnem mostu pridiral v Kandijo ter zavrnil v levo po državni cesti. Ker najbrže še ne zna voziti, je svoja konja zavrnil še bolj levo na stransko pot pod Laknerjevo trgovino, ravno v trenutku, ko sta mu nasproti prišla od desne neki gospod, od leve pa gospa Laknerjeva, ki je pred konjema srečno ubežala.

Pri nas vozniki v splošnem premalo pazijo na javno varnost in premalo vpoštevajo staro vozniško zapoved: Ženski in konju nikdar preveč ne zaupaj!

Smrtna žrtev vsled splašenju konj. Kakor se nam iz Novega mesta poroča, je ena ponedeljkovih žrtev na glavnem trgu vsled zadobljenih težkih poškodb na glavi, v bolnici umrla. In sicer je ta žrtev Pelc, posestnik iz Srebrnič. Tudi glede šmihelske žrtve (sedaj Zupančič) je malo upanja, da bi revež še okrevale.

Učiteljski sestanki. Iz Radovljiškega okraja nam pišejo: Učiteljski redni mesečni sestanki, ki jih je pričelo prirejati učiteljstvo radovljiškega okraja, uvmemo, da brez določene programa in posebnih vabil, so vedno prav dobro obiskovani. Tudi pretečeno nedeljo smo se zbrali v znani gostilni zavednega narodnjaka, našega A. Pogačnika v Podnartu in sicer v prav lepem številu. Program je bil takoj sestavljen, obsegal je smešne in resne točke. — Priznani zdravniki trdijo, da pospešuje uspešno prebavljanje kaj dobro smeh in dobra volja. In res! Mnogo smeha je vzbudila ter nas spravila v naravnost židano voljo zadnja številka »Slov. Učitelja«, kjer je izborna persiflaža na »sveto« Slomškarijo v članku »zakaj je deželni odhor tako dobro delil 25% draginško doklado.« Čuli smo nebroj vzgledov, kako se lahko dosežejo izvrstni uspehi v šoli in izven šole — po receptu naših Slomškarijev in Slomškarič. Le par vzgledov: uspešno se deluje z ustanavljanjem takozvanih šol. »Čebelic«: če hočeš doseči hitro pokojnino, kupi sv. Antonu soho; če hočeš doseči v nemščini dobre uspehe, porabi tiste ure za postavljanje in kritje čebelnjaka; ako hočeš kako boljšo službo, povabi včasih kakega kaplana ali župnika na čaj; kavo ali recimo tudi na izlet v Triglavsko pogorje, recimo v Staničevu zavetje, ali na počakaj kakega velmoža — seveda na telegrafično željo — v svojem stanovanju itd. itd. — Umevno, da smo mi z »našimi« uspehi sklenili ostati taki kakor smo bili. — Kot izredno zanimiva točka, ki je vzbudila mnogo dobrih idej in ki je pokazala, da smo na višini moderne pedagogike — je bila »ad hoc« vzbujena razprava »glaskovanje v ljudski šoli«. To so se križali uma svetli meči. — Le škoda, da so se najoddalnejši moralni vračati že s prvimi vlakci. — Pri pomnimo, da smo se na svojem sestanku spomnili tudi sicer poznega, a velezaslužnega odlikovanja, ki ga je prejel naš ljubljeneec, c. kr. dvorni svetnik g. Fr. Levec. — Prihodnji sestanek se vrši najbrže v Radovljici.

Iz Železnikov se nam piše: Tisti Krek, ki hoče spraviti cvet slovenskega naroda v Kanado: tisti Krek, ki pozivlja ob vsaki priliki klerikalne peteline, naj pomečejo liberalce v grano in jih pobijejo s polenom: tisti Krek, ki imenuje napredno učiteljstvo pse za plotom: tisti Krek je poseben protektor onih duhovnih sohratov, ki so njegovega kalibra. Posebno mu je zato prirastel k srcu pristni sin bohinskih gora, župnik Marčič v Železnikih, mož finih manir brez primere. Ta fajmošter je letos praznoval svoj god 14. t. m., vsled česar so se prejšnjega dne sešli ob njegovi »skromno« obloženi mizi nekateri prečastiti, med njimi Krek in — glavar Schittig. V bratskem obliemu so se našli in »vezovali« gentlemana Marčiča. In gentleman je ta gospod, to je dokazal istega dne v ponavljalni šoli. Istega dne je namreč prinesel učenec ponavljalne šole Kordež za gospo učiteljico Dolenc šop jelkovih vejic in jih položil na kateder. Ko pride v razred župnik Marčič in zagleda zelenje, vpraša: »Kaj pa to smereče tukaj dela?« Ko učenci povedo, za koga je, pograbi župnik šopek, ga vrže na tla in brne z nogo pod mizo, rekoč: »S tem naj frajca Dolenc pometa!« — In ta človek je predsednik krajnega šolskega sveta, torej mož, čigar prokleta dolžnost bi bila, varovati ugled šole, in ta mož je katoliški duhovnik, pa ne zna in noče krotiti svoje jeze nad političnim nasprotnikom celo pred otroki v šoli. — Železniški naprednjaki, ali se vam ne zdi, da v tisti cerkvi, kjer je Marčič ni za vas prostora?!

Iz Bohinjske Bistrice poročajo: Vreme jasno, sankališče izvrstno, za ski ugoden sneg v senčnatih legah. Bohinjsko jezero popolnoma zamrznjeno, ugoden led za drsanje. Sankalna in smuška tekma se prične jutri v nedeljo ob polu 11. uri dopoldne.

Grozne železniške nesreče pri Zagorju je največ kriva brezbrzičnost in skopost Južne železnice same. Da je proga pri Zagorju nevarna, to ve vsak, kdor se večkrat tod vozi in to ve prav dobro tudi uprava Južne železnice, a vendar ne stori nič, da bi nevarnost omejila s primernimi napravami in še tega ne stori, kar je pri drugih železnicah v navadi. V Švici na pr. stražilo take nevarne kraje, kjer lete skale na progo, po-

sebnih čuvaj, takozvani Lehen- und Felswächter. Ti čuvaji imajo nalogo, da pregledajo pred prihodom vsakega vlaka vslo progo in preprečijo signali malone vsako nezgodo, a uprava Južne železnice niti za to ne poskrbi.

Kinematograf »Ideal«. Danes nov velezanimiv učinkovit spored s najboljšo do sedaj pokazanih živalskih dram »Kralji gozdov« ter veliko privlačnostjo »Nro. 482«, drama pustolovca v 3 delih. — Dalje se predvaja »Gaumontov teden«, naravni posnetek »Moderni gorski brzostrelni topovi«, komična slika »Trdoživost Luttica« in krasna francoska veseloigra »Jastog na francoski način« s Suzano Grandais v glavni vlogi.

Izsleden tat. Že kake štiri mesece so se vršile v franciški cerkvi na ženski strani tatvine. Ženske imajo namreč navado, da ko pristopijo k sv. obhajilu popuste svoje ročne torbice in klope. Nekateri nadučiteljevi soprogji iz Spodnje Šiške je bila ukradena denarnica s 20 K, neki učiteljica denarnica s 7 K, neki stari ženci bankovce za 20 K, neki drugi ženski pa srebrna tula ura. Namesto, da bi bile oškodovanke naznanile tatvine policiji so se pritožile samo v zakristiji. Nekega dne je bil tat zasaden od neke gospe, ko ji je zmaknil denarnico. Le-ta pa se je zadovoljila s tem, da mu je denarnico odvzela in ga izpustila, kar pa je otežkočilo zasledovanje. Tudi dni so pa v jutrajnih urah policijski agencije začeli opazovanje in tudi izmnožila v osebi trgovskega pomočnika Jožefa Töniga, rojenega 1894. v Domžalah izsledili in aretovali.

Pojasnilo. Z ozirom na »Slovenčev« notico o Komani v deželni bolnici izjavljam, da jaz nisem identičen z njim in nisem z njim v sorodu. Franjo Koman, c. kr. poštni poduradnik v Ljubljani.

Spedijska tvrdila R. Ranzinger nam oziraje se na današnje anonco naznanja, da interesenti, preproge, ki se bodo v sredo prodajale, v ponedeljek in torek med 10. in 12. uro lahko pregledajo.

Salvator - koncert vojaške godbe se vrši jutri v restavraciji južnega kolodvora. (G. Schrey). Vstopnina znaša 60 vin.

Ubegla zakonska dvojica Polajnsko in ameriške oblasti, ali kaj bo z izročitvijo.

Kakor smo že poročali, je beg Ivana in Jožefa Polajnsko uspel v toliko, da se jima je posrečilo pozornosti inozemskih morskobnežnih oblasti ujeti in se vkrcati v Dover na belgijski parnik »Vaderland« tako, da sedaj ploveta proti New Yorku. Zanimalo bo gotovo našo javnost, kako se bo zadeva dalje razvila, odnosno kako bo preskrbljeno za njih sprejem v New Yorku. Informirani smo se zatorej pri merodajnih faktorjih in smo v stanu nastopno poročati: Dejanje, zaradi katerega se Ivan in Jožef Polajnsko proganjata, ne spada med ona dejanja, zaradi katerih severno-ameriške združene države glasom pogodbe iz leta 1856. avstro-ogrsko podanike, ki so v ameriškem teritoriju, izročijo tuzemskim oblastim. A tudi če bi bilo mogoče zahtevati od ameriških oblasti izročitev, bi se jo težko izvedlo, ker stane poslovanje najmanj 20.000 K, katere bi morala plačati avstrijska država. To pa ni mala reč 20.000 K in ameriška justica ni ravno poceni. Da pa dvojica Polajnsko kljub ti neugodni pogodbi ne uide roki pravice, preskrbela je ljubljanska mestna policija s pomočjo c. kr. dunajskega policijskega ravnatelstva v New Yorku vendar vse potrebno po drugačnem potu. Dognalo se je, da se parnik »Vaderland« ne ustavi do New Yorka v nobenem medpristanišču ter da je torej dvojica Polajnsko do New Yorka v njem zasigurana. Sporazumno z varnostnim oddelkom c. kr. policijskega ravnatelstva na Dunaju se je doseglo, da je dunajski konzulat severno-ameriških držav legaliziral sodno zaporno povelje ter druge važne listine (dokazila), kakor tudi domovniški Polajnskovih, nakar se je vse s podrobnim popisom in slikama dvojice odposlalo na generalni avstro-ogrski konzulat v New York, kateri je bil pa o tem obveščen že popreje po podmorski brzojavni žici. Na podlagi tega se bo oboje intervenciji konzulata začelo proti dvojici Polajnsko takozvano »deportacijsko postopanje«, ki v bistvu po ameriškem pravu ni nič drugega, nego v avstrijskem pravu izgon in obstoji v tem, da se dotičniku zabrani vstop, odnosno naselitev v ameriških državah. V smislu tozadevnih ameriških predpisov iz leta 1907 in 1910, ki so zelo stroga, postavi se dotičnika pred »naseljevalnega komisarja« odnosno pred takozvano »posebno preiskovalno komisijo«, ki

imata razsoditi se-li pripusti dotično osebo k naselitvi v severno-ameriških državah, ali ne. Proti razsodbi ima dotičnik pravico pritožbe na »tajnika za trgovino in delo« v Washingtonu, mora pa ostati do pravočasne razsodbe interniran v »detention station« na omenjenem otoku Ellis Island, katerega imenujejo tudi »otok solza«, kar je zelo značilno. Tako se bo zgodilo tudi z zakonsko dvojico Polajnsko in ni dvomiti, da ju naseljevalna komisija na podlagi predpisa postave iz leta 1910 ne bo pripustila k naselitvi.

Ker so glasom teh omenjenih ameriških predpisov vse parobrodne družbe primorane osebe, katerih naseljevalna komisija ne pripusti k naselitvi, prepeljati brezplačno nazaj v Evropo do pristanišča izhodišča — razvila se bo predležeča zadeva tako, da bo belgijska družba »Red-Star-Line« v Antwerpen v slučaju deportacije Ivana in Jožefa Polajnsko prepeljala z istim parnikom »Vaderland« nazaj ali v Dover, ali pa v Antwerpen. Tu se bode-ta navedena izkrcala in stvar dotičnega konzulata bo, skrbeti zato, da se ju, in to že na parniku, pravčasno prime in odvade v zapor, dokler bo trajalo izročitveno postopanje z dotično državo, bodisi Anglijo ali Belgijo.

Seveda, če bi komisija na otoku Ellis Island ne izrekla deportacije, ki je navadno spojena z zaporom, potem bi se dvojica Polajnsko gibal s svojim plenom lahko popolnoma prosto po Ameriki ter bi se jo le moglo prijeti pri vstopu v kako drugo državo, katere ima z Avstro-Ogrsko primerno pogodbo.

O koncu, odnosno uspehu deportacijskega postopanja se bomo svoječasno zopet informirali in si pridržujemo o tem še poročati.

Društvena naznanila.

Občni zbor »Akademije« bo v sredo 26. t. m. ob 8. zvečer v gostilni pri »Novem svetu«. Na dnevnem redu so poročila odbora, volitve in slučajnosti. Člani »Akademije« so vljudo vabljani, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora.

»Društvo slovenskih profesorjev« priredi nocoj ob 8. uri v »Narodnem domu« sestanek. Na dnevnem redu je razgovor o event. predlogih za letošnjo glavno skupščino delegatov »Državne zveze«. Gg. kolegi se vabijo v lastnem interesu k obilni udeležbi.

Narodna soc. zveza v Ljubljani otvori začetkom meseca sušca **govorniško šolo**, ter vpelje svoje strokovne tečaje. Da naše delavstvo nujno potrebuje pojasnil na razna strokovna vprašanja je gotova stvar, osobito pa potrebule mladina pouka. Odbor N. S. Z. vabi člane, da se prilgajo za strokovne tečaje, a tisti ki imajo veselje do govorništva, tudi v govorniško šolo, ker je odboru na tem ležeče, da se čim večje število priglasi. Razdelitev dni se določi pozneje.

Mladinska skupina N. S. Z. se prav lepo razvija, kar je dokaz, da je ta organizacija za naš naraščaj nujno potrebna. Vendar je še veliko mladeničev, ki bi lahko vstopili v N. S. Z. Apelliramo na naše narodne delodajalce, da priporočajo mladini vstop v mlad. skupino N. S. Z., ker tu se mladina vzgaja v narodnem duhu, ter se ji nudi dovelj izobrazbe, kakor tudi poštene igre in zabave.

Odbor N. S. Z. ima v sredo 26. t. m. redno odborovo sejo. Vabimo vse tovariše, da se seje polnoštevilno udeležijo. Vabljani so tudi tovariši nadzorstvenega sveta! Tajništvo N. S. Z.

Občni zbor Muzejskega društva za Kranjsko se je vršil v sredo, 19. t. m. ob 6. zvečer v predavalnici deželnega muzeja. Ker je bilo število navzočih članov premajhno — zbralo se jih je le 21 — se občni zbor ob določeni uri ni mogel vršiti in po preteku četrte ure je otvoril v zmislu pravil društveni predsednik dvorni svetnik in dež. šol. nadzornik Franc Levčič drugi občni zbor. V svojem jednatem nagovoru je v kratkih, toda jasnih potezih označil delovanje Muzejskega društva v preteklem letu, ki je na eni strani veselo, ker se je posrečilo vzbuditi odboru celo vrsto domačih znanstvenih sil in je društvena znanstvena publikacija založena z mnogovrstnim in dobrim gradivom, po drugi strani je pa delovanje neveselo, ker ga ovira zelo slab, da skoraj kritičen gmotni položaj, v katerega društvo ni zašlo po lastni krivdi. Končno se zahvali vsem faktorjem, ki so na ta ali oni način podpirali društveno delovanje in se spominja v toplih besedah umrlih članov (vladni svetnik Ant. Globočnik pl. Sorodolski, historiograf P. pl. Radics, prof. Orožen, prof. dr. Jos. Cerkl, ces. svetnik Iv. Murnik, prof. dr. K. Štrekelj in dr. L. Jenko). Navzoči člani so počastili njih spomin s tem, da so dvignili raz svojih sedežev. — Iz poročila društvenega

tajnika dr. Jos. Šmajdka posnemamo, da je imelo društvo 323 članov in je bilo v zvezi z 114 znanstvenimi družbami. Letošnji letnik »Car-niole« je zadovoljil člane in je želaskavo priznanje doma in v tujini, kar nar: svedoči o njegovi pomembni znanstveni vrednosti. Znamenito Paulinovo delo »Flora carniolica« bo pričelo v kratkem izhajati. Odbor je oživil v preteklem letu vno-vič predavanja, ki so od l. 1895. izginila iz društvenega delokroga. Prvo predavanje se je vršilo 11. aprila in je znamenito uspelo po vrednosti in obisku: predaval je priv. univerzitetni docent dr. Boris Zarnik. Vsled boljšega prospevanja predavanj se je združil odbor z ravnateljstvom deželnega muzeja in pričel v jeseni s skupnimi predavanji pod naslovom »Muzejska predavanja«. Doslej so bila tri; predavatelj: muz. ravnatelj prof. dr. Jos. Mantuani, prof. dr. P. Grošelj in prof. dr. K. Cepuder; povprečni obisk 45; predavanja se bodo nadaljevala. V področju Muzejskega društva se je ustanovil »Prirodopisni odsek«, katerega člani so se sestali doslej že na 5 referatnih večerih. Društveni odbor se je zavedal velike važnosti »Muzejskega društva« in je po svojih močeh izkušal razširiti njegov delokrog in povzdigniti njegov ugled. Končno je pozval cenjeno občinstvo, da nas podpira društvo pri važnem znanstvenem delovanju in naj v kar največjem številu pristopa k društvu. — O gmotnem položaju je poročal prof. Milan Pačik. Društvo je imelo izdatkov (vračunjen je lanski dolg) 7382 K 25 vin, dohodkov pa 3611 K 07 v; torej 3771 K 18 v primanjkljaja. V svrhu saniranja je bil prisiljen odbor znati-že itak ne previseko pisateljske nagrade in omejili obseg društvene publikeacije. Sploh bo moralo društvo nekaj let zelo varčevati, ako se hoče izmotati iz slabega gmotnega položaja. Le izredna pomoč in zvišanje rednih podpor, ki so danes ravno tolike, kakor so bile pred 20 leti (kljub temu, da se je v tej dobi vse podražilo) bi prineslo društvu do uspešnega nadaljevanja krasno začetnega dela v korist in ugled naše dežele. — V imenu preglednikov je poročal g. J. Podkrajšek, da sta naša blaginjske knjige in račune v najlenšem redu in predlaga blaginjsko absolutorijo. Sprejeto. Preglednikom računov se izvolita zopet gosp. župnik Ivan Vrhovnik in g. J. Podkrajšek. — Nato je v polurnem referatu očrtal društveni odbor prof. dr. Gv. Sajovic v glavnih potezih znanstveno društveno delovanje v pretekli in sedanjosti. Zanimivemu in preglednemu poročilu so vsi navzoči sledili z velikim zanimanjem. Na občnem zboru »Muzejskega društva za Kranjsko« smo pa razvideli, da moramo prištevati omejeno društvo med naše najvažnejše znanstvene činitelje. Na zunan je društvo sicer malo znano, ker deluje tiho in brez vsake kričaje reklame, toda njegovo delo je vztrajno in velike znanstvene vrednosti. Dolžnost našega razumništva je, da posveča »Muzejskemu društvu« več naklonjenosti, poseča v obilnejšem številu njegove prireditve ter podpira v vsakem oziru bolj izdatno njegovo zaslužno delovanje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Situacija.

London, 22. februarja. V krogih tripelentente se je pojavil po večerjšnji konferenci veleposlanikov večji optimizem. Zatrjuje se, da se je konferenca odgodila do 27. t. m. v prvi vrsti, za to, ker stoji direktna pogajanja med Dunajem in Petrogradom tik pred zadovoljivo rešitvijo. Kakor hitro se bo posrečilo državnikom obeh držav priti do zadovoljivega zaključka glede skadrskega vprašanja, v katerem sta si Avstro-Ogrska in Rusija že zelo blizu, je smatrati celo albansko vprašanje za rešeno, ker bo Avstro - Ogrska brez pridržka priznala severno mejo Albanije tako, kakor to želi Srbija, oziroma Rusija. Le glede Dibre in Djakovice Avstro - Ogrska še ugovarja in v Londonu iščejo posredovalne predloge, kako tudi to vprašanje urediti kompromisnim potom. Smatra se, da bo Avstrija tudi glede Djakovice končno privolila v ruske zahteve in propozicije.

Tudi situacija v bolgarsko - romunskem razmerju se je izboljšala. Danes je podala romunska vlada zastopnikom šestih velesil odgovor, v katerem pravi, da Romunska sprejema predlog velesil ter zaupa velesilam posredovanje v bolgarsko - romunskem sporu. Romunska ne stavi nobenih pogojev. Želi pa, da povedo velesile, do katerega termina upajo zadevo poravnati. Damarche velesil v Sofiji in Bukarešti se izvrši najbrže jutri. Na Bolgarskem se je pojavil oster odpor proti prepustitvi Silistrije.

je. Vojaki krogi zatrjujejo, da se mora bolgarska vlada glede Silistrije omejiti na pasivno politiko in pripustiti, da Romunska zasede Silistrijo, ne pa izrecno prepusti Romunski mesta. Romunska se je izprva hotela podvreči razsodbi, v katerem bi bil car, italijanski kralj in španski kralj kot predsednik. Bolgarska je to razsodbič odklonila, češ, da ne obstoja noben spor, ki bi spadal pred tako razsodbič.

Bolgarska zahteva za svojo popustljivost razne koncesije glede svojega razmerja napram Turčiji, oziroma garancije glede posameznih vprašanj, ki bodo postala aktualna pri otvoritvi mirovnih pogajanj. Bolgarska zahteva med drugim, da mora Turčija tekom 15 dni po začetku pogajanj demobilizirati.

Konferenca veleposlanikov.

London, 22. februarja. Včerajšnja konferenca veleposlanikov je bila odgodena do četrta, dne 27. februarja. Včerajšnja seja je bila od vseh dosedanjih sej najdaljša, trajala je namreč 3 polne ure.

London, 22. februarja. Reuterjev biro javlja, da je črnogorski pooblaščenec Popović sporočil poslaniški reuniji, da Črna gora slej kot prej vztraja na stališču, da ji pripade Skader. Za posest Skadra je pričela Črna gora vojno in za to je tudi pripravljena, žrtvovati vse, da dobi Skader v svoje roke. Srbski pooblaščenec dr. Vesnić je izjavil siru Edvardu Greyju, da Srbija popolnoma soglaš s stališčem Črne gore glede Skadra, ter poudarjal, da je s stališča etnologije in geografije potrebno, da ostaneta Debar in Djakovica izven mej bodoče Albanije.

Nova bitka pri Bulairu.

S. — London, 22. februarja. »Evening Standard« je dobil brzojavko iz Carigrada, da se je med Bolgari in Turki pričela pri Bulairu nova bitka, ki traja že tri dni. Na bolgarski strani se bori 100.000, na turški strani pa 70.000 moč. Izid bitke še ni znan, ker pa je Fethi paša v Carigradu brzojavno prosil, naj se mu nemudoma pošlje pomoč, se sodi, da se Turkom slabo godi.

Bolgarski poraz?

Belgrad, 22. februarja. Govori se, da so bili Bolgari včeraj pri Galipoliju poraženi. Boj je bil baje strahovito luten in je zahteval na obeh straneh mnogo žrtev. Končno so se morali Bolgari baje umakniti.

Pomorska bitka?

Carigrad, 22. februarja. Turško brodovje je včeraj zapustilo Dardanele ter napadlo grško eskadro. Vnela se je bitka, ki je trajala do večera. Zvečer se je vrnilo turško brodovje zopet v Dardanele in sicer, kakor zatrjujejo, popolnoma nepoškodovano.

Solun, 22. februarja. Včeraj je bila pri vходу v Dardanele bitka med grškim in turškim brodovjem. Turška eskadra se je morala z znatnimi izgubami umakniti nazaj v Dardanele.

Skader.

Cetinje, 22. februarja. Turki so se zaman trudili zasedeti nekaj izgubljenih pozicij. Bombardiranje desnega krila kolone Martinovića pri Brdici je ostalo brezuspešno. Bombardiranje se nadaljuje. Zdi se, da so Turki izgubili več topov.

Ekspose o vojni odškodnini.

Sofija, 22. februarja. Vlada je izročila zastopnikom velesil svoj ekspose o vojni odškodnini, ki jo bo morala plačati Turčija.

Vprašanje bolgarsko - srbske meje.

Dunaj, 22. februarja. Iz Belgrada poročajo: V političnih krogih se govori, da so imeli razgovori povodom zadnjega bivanja ministrskega predsednika Venizelosa v Belgradu in Sofiji glede srbske pomoči in nove srbsko - bolgarske meje ter vprašanja Soluna popoln uspeh. V principu se je sklenil dogovor, da dobi Bolgarska pokrajine na desnem bregu Vardarja, pri čemer pa naj pride Veles, kot čisto bolgarsko mesto, na Bolgarsko, zato pa dobi Srbija celo Ovčje polje.

»Rdeči križ«.

Zagreb, 22. februarja. Sanitetni oddelek srbskega vojnega ministrstva se je obrnil na hrvaško društvo zdravnikov, da pošlje zdravnike, zlasti interniste, za srbske čete, ki gredo v Tracijo.

Grška zarota v Carigradu.

Carigrad, 22. februarja. Turški listi poročajo, da pripravljajo Orki v Carigradu veliko protiturško zaroto.

Nezmožni sultan.

Carigrad, 22. februarja. Oborožena turška deputacija je prišla k šejku ul Islam, ter ga pozvala, da naj odstavi sultana, ker je popolnoma nezmožen.

Bolgarsko - romunski spor.

Sofija, 22. februarja. Poslaniki velesil niso napravili napovedanega

koraka glede obmejnega spora z Romunijo. Počakali bodo na romunski odgovor na bolgarsko noto in šele potem, če bo potreba, pričeli s posredovanjem.

Druga avstrijska štacijska ladja v Carigradu.

Carigrad, 22. februarja. Sultanov irade dovoljuje avstro - ogrski križarki »Cesarica Elizabeta«, kot drugi avstro - ogrski štacijski ladji vožnjo skozi Dardanele.

Albanci.

Carigrad, 22. februarja. V albanski gorah se je zbralo 15.000 Albancev in razpršenih turških čet, ki hočejo udariti na Bitolj in ga iztrgati Srbom iz rok.

Poljedelstvo v novi Bolgarski.

Zagreb, 22. februarja. Bivši profesor na poljedelski šoli v Križu Avgustin Vychodil je bil imenovan od bolgarskega poljedelskega ministrstva za poljedelskega organizatorja v novo dobljenih pokrajinah.

Kucovlahi na političnem potovanju.

Budimpešta, 22. februarja. Sedaj so tudi Kucovlahi nastopili politično potovanje. Posebno odposlanstvo je dospelo sem, odkoder odpotuje na Dunaj, v Berlin, v Pariz, v Rim in v London, da zastopajo svoje narodne zahteve.

Balkanske pogodbe.

Dunaj, 22. februarja. Ogrski finančni minister Teleszky in ogrski trgovinski minister Beöthy sta dospela na Dunaj, da se pogajata z avstrijskimi resortnimi ministri glede pogodb z balkanskimi državami.

Lokalne železnice.

Dunaj, 22. februarja. Parlamentarna komisija Poljskega kluba se je zedinila na gradbeni program za lokalne železnice v znesku 52 milijonov kron. Od železniškega ministra za Galicijo preliminirana vsota za galicijske železnice znaša 48 milijonov. Pogajanja se nadaljujejo še pred Veliko nočjo.

Bosanska misija na Dunaju.

Dunaj, 22. februarja. Odposlanstvo bosanskih saborskih poslancev se je oglasilo pri avstrijskem ministrskem predsedstvu. Člani odposlanstva so imeli daljši razgovor z grofom Stürgkhom, v katerem so mu razložili svoje stališče v jezikovnem vprašanju pri železnicah.

Louis in Delcassé.

Dunaj, 22. februarja. Glede predzgodovine imenovanja Delcasséja za francoskega poslanika v Petrogradu piše »Wiener Allgemeine Zeitung«: Delcasséjevo imenovanje je napravilo konec razmerju, ki je bilo že leta nezdružljivo z zavezniškim razmerjem med Rusijo in Francosko. Povodom carjevega obiska v Postupinu se je veleposlanik Louis pritoževal, da ga Sazonov ni zadostno informiral. Od onega časa je bilo Louisovo stališče težavno. Spomladi 1912 je vprašal Izvoljski Poincaréja, ki je bil tedaj francoski zunanji minister, če je Louis zdrav in če mu morda ne škoduje zrak v Petrogradu. Končno so mu naravnost namignili, da naj zapusti Petrograd, sicer bi Francoska ne imela pravega zastopnika v Petrogradu. Sedaj je Poincaré kot predsednik francoske republike napravil konec tem neznosnim razmeram.

Rodbine vpoklicanih rezervistov.

Budimpešta, 22. februarja. Ministrski svet je sklenil, da dobe rodbine vpoklicanih rezervistov enkratno državno podporo.

Deželni uradniki na Hrvaškem.

Zagreb, 22. februarja. Uradni list priobčuje sklep, glasom katerega se pooblašča kraljevi komisar, da do zakonite ureditve sam uredi dohodke deželnih uradnikov.

Požar na avstrijskem parniku.

Aleksandrija, 22. februarja. Na Lloydovem parniku »Austrija«, ki je na potu v Kobe, je nastal požar. Dasi se je posrečilo ogenj pogasiti, vendar so morali vreči v morje 20 tonelat blaga.

Francosko oboroževanje.

Pariz, 22. februarja. Francoska vlada se bavi z načrtom zvišati efektivno stanje moštva francoske mornarice kot protitež proti nemškemu oboroževanju na ta način, da smejo sedaj tudi 17letni mladeniči vstopiti kot prostovoljci v mornarico. Vlada hoče postaviti tudi dve novi smodnišnici za mornarico. Ministrski svet se bavi tudi z načrtom, da naj se vrše nabori pod 20. letom.

Revolucija v Mehiki.

Mehika, 22. februarja. Diaz je zasedel predvečerašnjim na čelu svojih čet, ki so se bile 9 dni uspešno upirale napadom vladnih čet, mesto.

Kupite pridno sročko »Sploš. ženskega društva« v korist slovenskih umetnikov. 200 krasnih dobitkov, slik domačih slikarjev. Sročka 1 K.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Nocoj v soboto (nenar) Puccinijeva velika opera »Madame Butterfly« z gđ. Lowczynsko v naslovni vlogi. — Jutri v nedeljo popoldan ob 3. kot velika tujka predstava Birinskega vele-zabavna komedija »Vrtoglavlci« izven abonementa, za lože par. — Jutri zvečer izven abonementa, za lože nepar kot ljudska predstava pri izdatno znižanih cenah Offenbachova kratkočasna opereta »Orphenus v podzemlju«. Začetek ob 7 zvečer. — Repertoar za prihodnji teden: V torek prvič na slovenskem odru Jacobyeva dramska noviteta »Greh iz mladosti«. V sredo dramska kroniska predstava. V četrtek, soboto in nedeljo zvečer opera oziroma opereta. V nedeljo popoldan dramska ljudska predstava. Pripravljajo se opere »Brivec Seviljski«, »Tosca«, »Mignon«, »La Wally«, opereta »Jesenski maneve«, drame »Greh iz mladosti«, »Ljubezen treh kraljev«, »Ubo-ga para« i. dr.

Pri jutrišnji večerni ljudski predstavi se zaradi hude hripavosti gđ. Richterjeve ne bo pel »Orpheus v podzemlju«, marveč se bo pela opera »Madame Butterfly« z gđ. Lowczynsko. Če kupljene vstopnice veljajo, cene ostanejo iste, kakor je naznanjeno na plakatih za nedeljo zvečer.

Književnost.

— »Braničor« — slovenski mladini. Koledarček z vsebino, namenjen slovenski mladini, v prvi vrsti obrtniškim in trgovskim vajencem, je pravkar izšel. Knjižica stane samo 20 vinarjev, da si jo lahko vsakdo omisli. Koledarček bo zlasti dobro došel slovenskim vajencem na meji, ki ga bodo dobili od društva »Braničor« brezplačno. O knjižici še spregovorimo.

— »Slovenski Sokol« št. 1. ima sledečo vsebino: 1. V jubilejsko leto Slovenskega Sokolstva. 2. Skupine marščaja za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1913. 3. Vestnik Slovenskega Sokolstva. 4. Slavnostni vestnik III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani 1. 1913. 5. Raznoterosti. 6. Književnost.

— Amerika in Amerikanci. Spisal Rev. J. M. Trunk. Tega obširnega in lepo ilustriranega dela so izšli sedaj zadnji zvezki namreč 10., 11. in 12. in je delo s tem končano. Knjižica je lepa in dobra in če tudi se ob sebi razume, da je večina komitirano, jo moramo imenovati za sluzno delo. Amerika je za nas velike važnosti, iz te knjižice se bo narod lahko dobro poučil o ameriških razmerah. Seveda ima cela knjižica zdaj očitnejši, zdaj skritejši klerikalno tendenco, ali to mora človek pač v kup vzeti, ker pač nimamo boli nenaravnega takega dela: boljše je pa, da imamo kaj takega, kakor pa sploh nič.

— Snisi Mišakovega Julčka. V. zvezek. Ta s 13 ilustracijami opremljena knjižica, ki jo je izdalo društvo za zgradbo »Učiteljskega konvikta« obsega šest povesti in stane 1 K 50 vin., s pošto 16 v več.

Razne stvari.

* Roparski napad. Iz Semlina poročajo: Trgovca Jovana Jovanovića iz Pančove so na potu iz Beograda v Lazarevac napadli roparji ter mu ukradli 100.000 K.

* Umor na Dunaju. Z Dunaja poročajo: Stanje tretjega brata Berger je zelo nevarno. Težko, da bo okreval. Včeraj popoldne so ga prepeljali v sanatorij Löw.

* Rusofilsko oboroževanje v Galiciji. Iz Lvova poročajo: Kakor javlja »Ruslan«, dela rusofilska stranka v Galiciji na to, da oboroži mladino. Ta list poroča tudi, da vtihotaplajo iz Rusije orožje v Galicijo.

* Barbarske pogrebne navade v srednjem veku. Med srednjeveškimi papeškimi registri je bila pred kratkim objavljena, kakor poroča »Pester Lloyd«, bala Bonifacija VIII., v kateri se prepoveduje »kuhanje in prepiranje mrtvecev«. Ta čudni ukaz je vedel k študiju, katerega rezultat je bil, da se ta bala ne tiče anatomskega študija, kakor se je prvotno mislilo, temveč da gre za

srednjeveško navado pri pogrebi visokih oseb, da se pokopujejo kosti posebe, meso posebe. V ta namen so trupla kuhali v zmesi vode, vina in dišečih rastlin. Ker pa večkrat niso imeli na razpolaganje dovolj velikih kotlov, so morali trupla zrezati. Po večernem kuhanju je bilo mogoče oddeliti meso od kosti, ki so jih dali v krsto, dočim so dali meso v drugo, manjšo krsto. To drago proceduro so seveda izvrševali samo pri truplih kraljev, visokih duhovnih in drugih, in to posebno tedaj, če je dotičnik umrl daleč od mesta, kjer je imel biti pokopan. Na tak način so postopali n. pr. tudi s truplom nemškega cesarja Friderika Barbarossa, francoskega kralja Ludovika IX. in Ludovika Svetega. Kost Friderika so odpeljali v Nemčijo, ter je pokopali v cerkvi v Spiri, dočim so meso zagrebli v Antiohiji, kjer je, kakor znano, cesar l. 1190. nanagloma umrl. Ludovik Sveti je umrl pri obleganju Tunisa. Ko so truplo na omenjeni barbarski način pripravili, so poslali meso v Palermo, da ga tam pokopajo, dočim so kosti prepeljali v kraljevsko grobnico v St. Denisu v Parizu. Tega načina prepiranja so se posluževali v srednjem veku namesto balzimiranja, ki je tačas prišlo iz navade.

* Protin in revmatizem: Prirodna Franc Jožefova grenčica je staropreizkušeno sredstvo, zlasti za take osebe, pri katerih gre za to, s pospeševanjem prebave menjavanje snovi poživiti in regulirati in tudi pritisk krvi zanesljiveje in na mil način odstraniti. Pristna Franc Jožefova voda se je zaradi prijetne lastnosti, da tudi v zmernih količinah uživana resnično odvaža, priljubila povsod. »Lancet«, eden najodličnejših zdravniških časopisov Anglije, piše takole: »Franc Jožefova grenčica je prirodna mineralna voda precejšnje vrednosti, ki ji brez dvoma gre veliko zanimanje in obsežna poraba.« Ozirajte se na premnoga zdravniška izpričevala! Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Razpošiljalno ravnanje stvo Franc Jožefove grenčice v Budapešti.

Katarji in pljučne bolezni so v našem podneblju, žal, kaj neredki gostje, tako da lažjih katarov sploh več ne vpoštevamo. To pa je napačno! Navidezno najlažji kašelj lahko vede do hude pljučne obolezlosti in je tem manj uravničeno ne vpoštevati ga, ker imamo v Sirolinu »Roche« sredstvo, ki v malo dneh odstrani katar. Sirolin je torej domače zdravilo, ki nam je lahko v velik blagoslov, ker odvrta hude pljučne bolezni.

Postelino perie in postelino perje je razložek. Za nizko ceno dobijo dobro postelino perje je gotovo želja vsake gospodinjice, kar pa more omogočiti samo resnično renomirana trgovina, ki zaradi velikanskega prometa lahko daje po najnižji ceni. Firma, ki nešteto gospodinj in rodbin po vsej monarhiji šteje med svoje stalne odjemalce, je razpošiljalnica postelinske perla S. Benisch v Dešenicih. Komur je treba postelinske perla, naj zahteva cenovnik in vzorce, ki jih firma S. Benisch v Dešenicih radovoljno pošlje.

Tvornica motorjev G. Bernhards Söhne na Dunaju. XII./2. To l. 1845. ustanovljeno podjetje si je zbog poštenega in solidnega poslovanja pri nas in v inozemstvu pridobilo najhujši sloves. Izmed prvih na torišču graditve motorjev in lokomobil, je trdka razumela svoje izdelke kot vzorne postaviti vedno na prvo mesto ter več tisoč izpričeval in referenc obrtnih in kmetijskih obratov posvedočuje nedos, dobroto teh strojev. Posebne specialitete teh zmognih tvornic so petrolinske lokomobile, dalje, drobilniki in mlini. Vsak poljedelec ali obrtnik, ki bi se rad poslužil racionalnega stoja za pogon, naj ne zamudi si preskrbeti od tvrdke G. Bernhards Söhne na Dunaju. XII./2. Schönbrunnerstrasse 173 brezplačnih pojasnil in proračunov.

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo« Ljudevit Papež iz Novega mesta 3 l 56 v, nabrano na predlog brata Udermana v veseli družbi telovadcev novomeškega »Sokola«.

Živeli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. februarja: Uršula Moškerc, bivša dijaška gospodinja, 77 let, Radeckega cesta 9. — Pavel Štibernik, delavčev sin, 13 mesecev, Stari trg 9.

V deželni bolnici: Dne 17. februarja: Marijeta Zalar, žena kajžarja, 45 let. — Jožef Majnik, gostilničarjeva hči, 4 dni. — Jakob Poglič, hlapec, 35 let. — Franc Maver, delavec, 53 let.

Dne 18. februarja: Janez Mohar, občinski ubožec, 69 let.

Dne 19. februarja: Jožefa Valenta, hči poštnega sluga, 2 leti.

Otroci lahko dobivajo zobe.

S skrbjo gleda marsikatera mati na sproti času, ko bo njen ljubljencek dobila zobe, posebno ako njegovemu telescu majka, prave odpornosti. Da dvignemo to odpornost, nimamo, kakor potrjuje to na tisoče mater boljšega sredstva nego Scottovo emulzijo. Raba te emulzije že v primeroma kratkem času stanje zboljša, otrok postane živahnejši in brez slabih okoliščin prebodi dobi-vanje zob. Večkrat otroci 3114

SCOTTOVO EMULZIJO

Ijubijo tako, da z veseljem pozdravijo Scottovo steklenico in zdravljenje s tem otroškim krepilnim sredstvom dela veselje materam in otrokom samim.

Zatorej Scottova emulzija samo in nobena druga.

Cena originalni steklenici 7 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti posiljavitvi se v plemeniti znakah dobijo od tvrdke SCOT & BOWNE, d. s. o. z. na Dunaju VII. skicirane se na naš list enkratno vpolnjenost posiljavitve od kake lekarni.

Domino - margarina

sveža, dospela v trgovinah gospodov:

A. Stacul, Berjak & Šober

200 jih je kašljalo

in vsej hiši so pokvarili užitek s kašljem v vseh mogočih legah. Ako bi se pač dame hotele navaditi da bi razen bombonov dajale v bobonjéro tudi par pristnih Fayejevih sodenskih mineralnih pastilij. Same bi se rešile kašlja in tudi drugim bi ne kvarile užitka. Fayeve pristne sodence bi moral vsakdo, da se le nekoliko prehlajenega čuti redno jemati seboj v gledališče, h koncertom in v družbo — dobrota, ki jo s tem izkaže samemu sebi, ga bo stalno sprijaznila s Fayejevimi sodencami. Pri nakupu pazite na ime »Fay« in varujte se ponaredb

Čistokrvni dolgodlaki 702

beli ruski hrt

2 leti star in ravnotaka 5 mes. stara

psica sta naprodaj.

Kje, pove upravištvo »Slov. Naroda«.

Seydlin

Najbolje za zobe

STOLLWERCK ZLATO

najnovjša čokolada

Neprekosljiva v kakovosti in kupni vrednosti.

Za zdravje želodca!

Cez

ga ni!
Po njem ti jed diši,
Želodec ne opeša
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno »FLORIAN!«

Zavračajte ponaredbe!

Postavno varovano.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 22. februarja 1913.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11 63
Pšenica za oktober 1913	za 50 kg	12 14
Rž za april 1913	za 50 kg	9 90
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9 68
Oves za april 1913	za 50 kg	10 32
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8 82
Koruzna za maj 1913	za 50 kg	7 72
Koruzna za julij 1913	za 50 kg	7 95

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
21	2. pop.	736.9	-0.5	sr. jvzh.	pol obač
22	9. zv.	738.1	-2.4	sr. vzh.	oblačno
22	7. zj.	740.1	-2.0	sr. svzh.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura -3 norm. 0.4 Padavina v 24 urah 0.0 m.m.

Stavbeno podjetje G. Tönnies naznanja vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je njen dolgoletni sotrudnik 732

Anton Azman

tesarski polir

včeraj zvečer ob 10. uri po dolgi bolezni, previden s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb rajnega bo v nedeljo, 23. februarja ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Vič št. 24, na ondotno pokopališče.

Ljubljana, 22. svečana 1913.

Zahvala.

Povodom težke, dolgotrajne bolezni in ob smrti moje predobne žene, gospe

Viktorije Polacek roj. Rottmayer

c. kr. fin. straže nadkomisarja vdove

izrekam tem potom najpriskrbejšo zahvalo vsem dragim prijateljem in znancem, ki so rajnico tolažili v bolezni in se v tako časnem številu udeležili pogreba.

Posebno sem dolžna iskreno zahvalo preč. o. provincijalu Placdu za tolažilne obiske v bolezni, ter gospe Snojevi za krasni darovani venec.

Bodi vsem Bog plačnik!

Spodnja Šiška, 18. februarja 1913.

Marija Oséll, nečakinja.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sožalja povodom smrti naše preljube nepozabne matere, stare matere in tašče, gospe

Apolonije Pavšič

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. 731

Zlasti se še zahvaljujemo č. g. kaplanu Antonu Tomelju in č. gosp. profesorju dr. Alojziju Merharju za mnoge tolažilne obiske v bolezni, sl. Citalniču v Sp. Šiški, sl. gasilcemu društvu v Zg. Šiški, darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so pokojnico spremili k večnemu počitku.

V Zg. Šiški, 22. svečana 1913.

Žalujoča rodbina.

Zahvala.

Povodom smrti našega preljubljenega, nepozabnega sopoga, očeta, strica, brata in zeta, gospoda 7.6

dr. Karla Chloupeka

smo sprejeli toliko dokazov odkritosrčnega sožalja, da se vsem osebno zahvaliti ne moremo.

Zahvaljujemo se tem potom najsrčneje velečnemu gospodu dr. Pavlu Varda, c. kr. okr. nadzorniku v Ljutomeru za požrtvovalno oskrbo povodom bolezni in smrti, slavnemu »Murskemu Sokolu« v Ljutomeru za častno stražo in spremstvo, velečasti duhovščini iz Ljutomera in Varaždina za spremstvo, slavnim pevskim društvom v Ljutomeru Središču in Varaždinu za prekrasne žalo-tinke, gg. načelnikom raznih uradov, gg. uradnikom in velenec, učitelstvu in požarniški godbi varaždinski za udeležbo pri pogrebu, veleneceni obitelji dr. Grossmannovi in vsem drugim velenec. damam za preljubeznivo skrb in sožitje, g. Ivanu Tomažiču, nadučitelju na Stari cesti, g. I. Kočvarju, načelniku središkega Sokola, gosp. dr. I. Žičku, zdravniku v Ormožu, podpredsedniku Narodne stranke g. Zupanu Šinku v Središču, starosti hrvatskega varaždinskega Sokola gosp. dr. Pero Magdiču, odvjetniku v Varaždinu in pooblastiti celiske sokolske župe g. dr. Franju Rosina v Mariboru za tolažilne nagrobne nagovore, Celjski sokolski župi, slavnim Sokolskim društvom v Ormožu, Središču in Varaždinu za slednje spremstvo, vsem darovalcem krasnih vencev ter sploh vsem od blizu in daleč prihitelim prijateljem in znancem, ki so počastili pokojnikov spomin!

V Ljutomeru, 20. svečana 1913.

Žalujoča rodbina.

Samo kratek čas

se dobijo pod nakupno ceno

platnine, preproge, zastori, perilo, fino sukneno blago, elegantni plašči za gospe, dečke, dame itd. 730

R. Kollman, Sodnijska ul. 4, III. nadstr.

O ljudskem zdravju.

»Epidemije so podobne velikim svarišnim razglasom, s katerih državnik velikega stila lahko čita, da se je v razviku njegovega naroda pojavilo motenje ki ga tudi brezskrbna politika ne sme dalje prezreti«.

Tako govori Virchow svarišno o nevarnosti jetke. Ne pa samo državi še bolj rodbini veljaj to svarišno pravčasno za migljaj, da je varovati se bolezni laže, nego jo ozdraviti. Kadar čutimo bolečine, bolezen iz imamo. Odvrčati se pravi, takoj izpočetka bolezni odtegniti podlago, ki ji odvzame

možnost razvika, telo pa vzgoji za odpornost.

Skoro vse teh bolezni pa odpadejo na sopila, pričenši od ustne dupline do pljuč. Lahka občutljivost teh organov, negotovost ob pričetku bolehnosti, kakšna bolezen se utegne razviti iz tega, nam že izpočetka narekuje, da čim prej kličemo zdravnika, ako se ti znaki poslabšajo. Ravno pri obolezlosti sopil n. pr. kašlju in njegovih variacijah, dušljivem kašlju, influenci, naduhi, pljučnici, jetiki, dalje cel vrsti katarjev od navadnega nahoda do zdravje težko motečih kroničnih katarjev vratu, gol-tanca, sapnika in pljuč, torej ravno

tukaj je treba dvojne previdnosti, ker se največkrat bolezni pridružijo tudi drugi organi. Glavobol, motenja želodca in črevesa so še večkrat posledica. Če torej nastopi kakršnokoli motenje, je vslej prav, da imamo zanesljivo sredstvo takoj pri roki.

Zlasti pri obolezlosti sopil, ki imajo že pri najlažjih oblikah neprijetne postranske učinke v osebnem prometu, in zaradi hripavosti glasu, pogostega kašljanja, odkaljšavanja, pljuvanja itd. motijo vsako zabavo zlasti tukaj je Sirolin »Roche« gospodujoče sredstvo. Že skoro dve desetletji je svoj dobri učinek dokazalo v vseh slučajih kašlja,

influence, katarjev in obolezlosti pljuč ter ima na tisoče zdravnikov in na stotisoče bolnikov v Sirolinu »Roche« vsekdar tisti pomoček, ki polajšuje in donaša ozdravljenje. Zato bo vsak, ki bi se nastopa takih težkoč rad kmalu iznebil in ki v svojem poklicu ne mara biti moten, pri prvem slabem znaku takoj segel po Sirolinu »Roche«. Da pa pričakovani učinek tudi zanesljivo nastopi je nujno priporočati, da zahtevate povsod pristni Sirolin »Roche«, ki se dobiva po vseh lekarnah pa samo orig. zavoju, ki ga po inseratih o Sirolinu, Roche vidimo vpodobljenega. Tu bodi samo poudarjeno, da to zdra-

vilo radi njegovega izbornega okusa uživa rado staro in mlado. Pri tem pa Sirolin Roche krepko pospešuje tek in ureja prebavo, torej pospešujoče vpliva na splošno preživljanje bolnika.

Ako se pokažejo tudi samo nepomembni znaki, da sopila niso več neprizadeta, bo vsak v korist svojemu zdravju se spomnil »svarišnega raz-glasa« in s sistematičnim zdravljenjem s Sirolinom podelil svojim sopilnim kanalom in vsemu svojemu organizmu potrebno odpornost.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 8.000.000.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun
: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :

4 3/4 %

Prporoča promese Dunajskih komunalnih srečk
k žrebu 1. marca 1913 à 20 K. — Glavni dobiček 300.000 K.

Epileptičnim

pomoč in ozdravljenje po novem zdravilnem načinu. Pomoči potrebnim daje pojasnila Ordinacijski zavod v Budimpešti, V., Grosse Kronengasse. 18 3409

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Jerganc, primar. I. kir. odd. drž. bol.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in **zaloga štedilnikov**

se nahaja:

535

Gmbožev trg šte. 9.

Modna in športna trgovina za gospode

P. MAGDIČ

Ljubljana — nasproti glavne pošte — Ljubljana

se usoja svoje p. n. odjemalce opozoriti, da je svoj modni oddelek za gospode založil nedvomljivo z najnovejšim in najboljšim blagom iz prvih in zanesljivih tovarov in sicer v nedvomljivo največji izbiri.

Od 20. februarja 1913 naprej prostovoljno odračunam 10 % popusta vsakemu odjemalcu pri gotovem plačilu od mojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju klobukov, čepic, srajc, spodnjih hlač, majic, ovratnikov, zapestnic, kravat, rokavic, nogavic, naramnic, žepnih robcev, palic, dežnikov, gumbov itd., kar bode pri sedajšnji dragini gotovo vsak z veseljem pozdravil in uvaževal. Pazite na cene v mojih izložbah!

Zavarovalnica za življenje namesti

gospode

začetnike

695

za zunanjo službo v Ljubljani in na deželi. Po kratki poizkusni dobi mesečno plačo in provizijo! Stalno mesto ev. s penzijo. Reprezentacije zmožni gospodje naj nas ove natančne ponudbe z referencami pod „Pensionsfähige Lebensstellung 396 F“ na anončno ekspedicijo Jos. A. Kienreich v Gradcu.

V plačilne težkoče zašli
: trgovci in industriji :

se ranžirajo

najhitreje in popolnoma diskretno in se tudi eventuelno denar preskrbi. — Vprašanja pod „Fili-alka Ljubljana“ na upravništvo : „Slovenskega Naroda.“ :

Velezanim

slikozor

slikozor

z mehanično izmenjavo slik **Samo za gospode.** Zraven 50 velepikantnih fotografiranih posnetkov zastoj. Slike se spričo posebno ostrih okularjev vidijo posebno lepo in jako plastično in to panoramo z mehanično premeno slik zaradi pikantije gospodje radikupujejo. Kompletna panorama s 50 fotografijami samo kron 3:50.— Edina razpošiljalnica, diskretno po povzetju: 4744

M. Swoboda, Dunaj, III/2., Hiessgasse 13-23.

Novi „BERSON“ gumijev podpetnik

napravljen iz specialne gumijeve zmesi in je ta kakovost dokazano stanevitnejša od usnja.

Novi gumijev podpetnik „BERSON“ ima natančno barvo in obliko usnjatega podpetnika, je izredno elegantne oblike, po kakovosti pa silno stanevit in peresno lahek.

Novi gumijev podpetnik „BERSON“ zabranjuje pošvedranje pete, vam čevlje stalno ohranja v elegantni fazoni in varuje, ker je jako elastičen, vaše živce in hrbtnični mozeg.

Premnogi konkurenčni izdelki popolnoma brez vrednosti hočejo s ponarejanjem vzorca in z enako glasečimi se imeni p. t. občinstvo zavajati.

Pristni novi gumijev „BERSON“ podpetnik je vložjen v eleganten zlat karton in je na njem razločno čitati besedo „Berson“. Vsak pristni novi gumijev podpetnik Berson ima poleg tega zraven stoječo tvorniško znamko

Zahtevajte izrecono „BERSON“ gumijev podpetnik, dajte se jih pridrži od svojega čevljarja ali trgovca s čevlji in v lastno korist zavračajte vsak drugi izdelek.

Berksonwerke Dunaj VI/1.

Moderna ročna dela in materijal

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd. Zgotovljene, pričete in predtiskane vezene v največji izbiri. Predtiskarija. Vezanje na roko. Tamburiranje. Plisiranje itd. Popolna zaloga telovadnih oblek. — Zunanja naročila : se izvršujejo točno in vestno. :

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

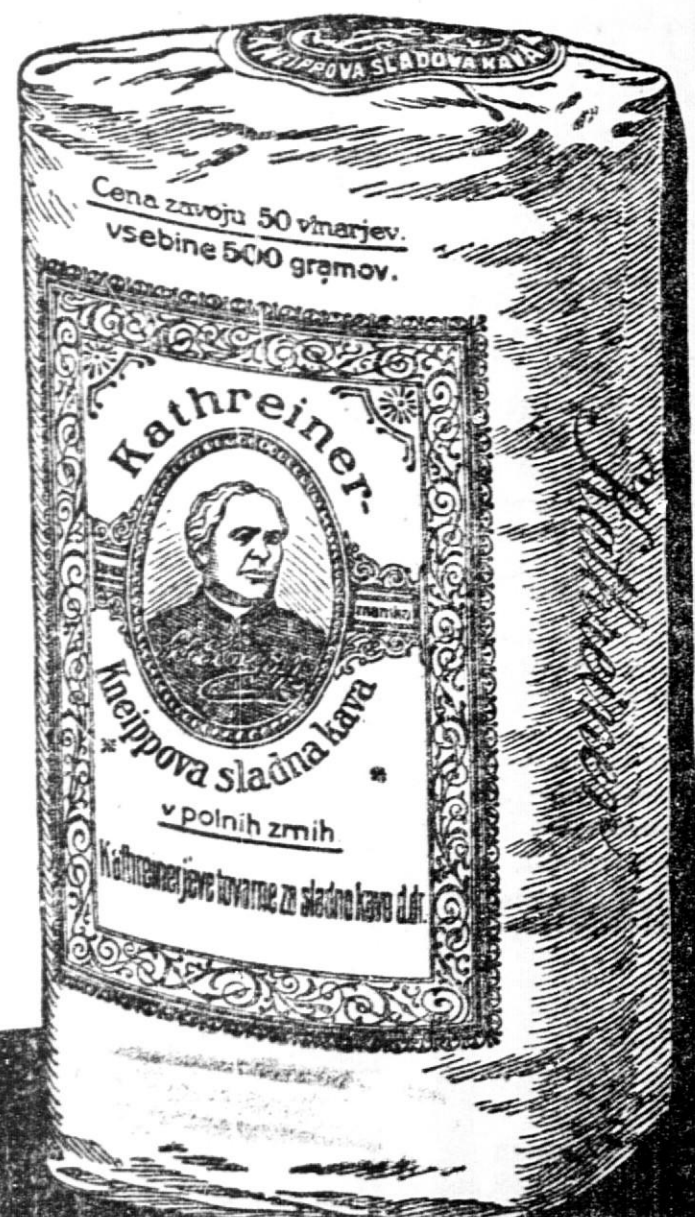
JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLOŽITVI

CHAMPAGNE MOËT & CHANDON

CIN KR-DVORNA IN KOMORNA DOBAVITELJA
USTANOVLJENO 1743

To je že 21 let preizkušen kavin dodatek in nadomestek

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

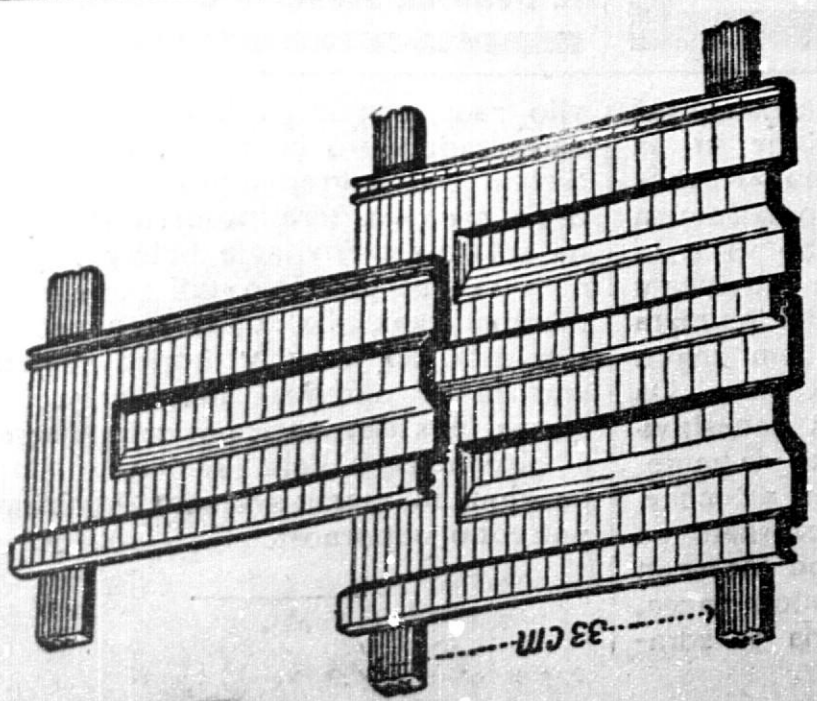
: tovarna zarezanih strešnikov :
ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

: s počevno obrezo in priveznim nastavkom. :

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje stoh sedanosti.

Na željo posljemo takoj vzorec in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Spi spanje pravičnega.

Niso nas spečih,
Ne bodo nas bodečih.

Kamor se ozreš in ako vprašaš kako se giblje in kreta kočevski Sokol, ti vsak odgovori: spi spanje pravičnega. Povpraševal sem na vse strani, a povsod sem enako slišal. Vzdihoval sem. Bolesti so me navdajale in v srcu je zahtevala narodna zavest; povprašuj še nadalje ali res spi — ali še bedi.

Zopet sem vprašal nadalje, in marsikdo me je mrzlično vprašal, je-li je tudi Sokol v Kočevju. Odgovoril sem mu z bolestnim da... Bolest je trajala dalje, ne da bi kaj zvedel o njem. Minuli so tedni, meseci in leto, a uspeha nisem dosegel nobenega. Zopet šlo je leto h koncu, in nastopilo je novo leto. Kakor po navadi vsako društvo objavi v časopisih svoj redni občni zbor, in ker nisem dobil od nikoder nobene vednosti o kočevskem Sokolu, sem potem začel zasledovati z napetostjo v časopisih, kdaj da skliče kočevski Sokol svoj redni občni zbor. A iskal in prebiral sem zaman. Od nikoder nobenega glasu. Mesec prosinca začel se je bližati h koncu, in obup me je začel zopet navdajati.

Ker sem se za obstoj slovenskega življa na Kočevskem mnogo žrtvoval, sem v enomer vedno na Kočevje mislil in želel, da bi ono seme in one ideje, katere sem zasejal jaz s svojim nekdanjimi kolegi, ki smo skupaj bivali v Kočevju in ki smo se morali pozneje ravno v bujnem in cvetočem delu za obstoj slovenskega življa na vročih kočevskih tleh razkropiti na vse strani sveta, ne vsahinja, ampak procvitala vse bolj.

Trpeli smo veliko, in preganjani smo bili od vseh strani. Pretili so nam z zaporitvami, a nas vse to ni nič skrbelo. Drli smo naprej in z neumornim duhom smo delovali noč in dan, da bi dosegli svoj zaželeni cilj, na katerega smo prisegli s trdnim sklepom, da hočemo premagati vse zapreke, katere so nam delale oviro do željenega cilja.

Za najprvo hoteli smo si ustanoviti slovensko šolo, ali pa vsaj paralelke na že ustanovljenih nemških ljudskih šolah. Da bi se naša še ne popačena deca v svojem materinskem jeziku vežbala, ter da bi prišla do napredka, katerega še dosedaj ni mogla doseči.

Več sto šoloobveznih slovenskih otrok v Kočevju mora hoditi v nemško šolo, da se tam potuje in troda svoj materni jezik nenasitnemu sovražniku. Da bi na dosegli imevano šolo, smo si utrdili na našem bojnem polju teren, ter smo zasejali sokolsko idejo, in zategadelj ustanovili Kočevskega Sokola, da bi se pod sokolskimi peruti bojevali in odbijali navale našega nenasitnega zavratnega sovražnika. Da bi naše narodno bojno polje povečali tako tudi bojne črte podaljšali, in našo še ne omajano trdnjavo podprli, smo še ustanovili prepotrebno podružnico sv. C. in M., ki želi danes spi.

Podružnica res spi, a tega se ni treba strašiti. Bratje Kočevci potrpite se, kolikor je v vaši moči, in vladnite zopet podružnico iz spara, in pošljite jo zopet v bojne črte, da si bode prisvojila novih zaslug in zmag, ter da bode prodrla nemškutarske bojne črte, in v znak zmage razvija slovensko trobojnico nad zaprženim nemškutarskim gnezdom.

Ob ljudskem štetju smo tudi apelirali svoje privatno ljudsko štetje, ki se nam je radi preganjanja in groženj s sodnijskimi posledicami od strani kočevske občine preprečilo. V naslednjem podajam mal dokaz, koliko Slovencev biva v kočevski občini. V letu 1910 je bilo po vladnem ljudskem štetju v občini do 4000 prebivalcev, in od teh je bilo po vladnem štetju priznanih samo 363 Slovencev. A mi našli smo v 50 hišah nad 700 Slovencev, in ako bi bilo možno še po ostalih hišah šteti, bi znašalo število Slovencev najmanj 1500.

Z našim privatnim štetjem nismo hoteli kljubovati vladnemu štetju, ampak hoteli smo s tem dokazati naši deželni vladi, ker nam noče verjeti, da biva res tako ogromno število Slovencev v Kočevju, ter na tej podlagi naprositi dež. šolski svet, da bi nam pripomogel do slovenske šole. Kakor že zgoraj povedano morali smo se večina resnih bojnikov ravno v sredi dela za napredek razkropiti na vse strani za kruhom. Ostalo je le malo voditeljev, kateri pa vsled hudega napora od strani sovražnika niso mogli več zmagovati, in so se ustavili v začrtanih pozicijah ter čakajo pomoči od cele Slovenije.

Prišla je res pomoč od klerikalne strani, a ta je le toliko hotela pomagati, da bi one trdno boreče se brate Slovence pregnala iz okopov slovenske trdnjave, ter tako popolnoma uničila slovenski življ v Kočevju. A bratje Slovenci so prezgodaj uvideli nakano naših sovražnikov, in

so ostali hrabri in neprenagliivi v svojih bojnih črtah.

Dne 19. prosinca prinese mi pismo, kako po navadi vsaki dan pisma. Zagledal sem med različnimi pismi, tudi eno, ki je nosilo poštni pečat Kočevje. Ostrmel sem, kdo da mi iz Kočevja piše, ker nisem imel več upanja, da se me bode izmed Kočevjarjev še kdo spominjal. Z razdovednostjo sem pismo odprl. A — čuda — kaj dobim v njem. — Povalilo na kočevski sokolski občni zbor, ki se je vršil na nedeljo, dne 26. prosinca v slovenski gostilni pri Beljanu. Imel sem druga pota in opravila na nedeljo, in ker sem vedno zaželenega nestrno čakal, sem odložil vsa ona nujna opravila ter se podal dne 26. prosinca na občni zbor v Kočevje.

Prišel sem v Kočevje sem takoj na kolodvoru opazil nekoliko Sokolov, ki so z namenom prišli čakati, da sprejmejo povabljene v svojo sredo. Bilo ni nikogar, da bi posetil občni zbor kočevskega Sokola. Slovenska sokolska zveza je pozabila popolnoma nanjo. Župa Ljubljana I. istotako. Celo sosednje bratsko društvo, to je ribniški Sokol, je tudi pozabil popolnoma na kočevskega Sokola in namesto, da bi ga podpiral, ki je ravno na meji, mu pa baje še nasprotujejo in mu žele propada. To je slabo, Ribničanje! Ali ne poznate sokolskih načel?

Dasiravno ima kočevski Sokol toliko nasprotnikov, vendar se je občni zbor kar najbolj sijajno vršil.

Ob dveh popoldne se je zbralo ogromno članov v gostilniških prostorih pri Beljanu in pri dobrem obisku je otvoril brat starosta S. Boh občni zbor. Najprvo se je zahvalil za sijajni obisk. Nadalje je razmotrival o delovanju v preteklem letu, razložil ovire in v krasnih kratkih in jedrnatih potezah bodril in navduševal ter vspodbujal k nadaljnjemu novemu težkemu in resnemu delu. Dalje so govorili razni bratje društva ter se medsebojno navduševali k napredku. Krasen je bil prizor, ko so bratje Sokoli drug drugemu prisegali, da ostanejo zvesti bojnikom do zadnjega v kočevski slovenski trdnjavi, dasiravno so zapuščeni in pozabljeni od cele Slovenije. H koncu občnega zbora je še v kratkem in plemenitem govoru brat starosta ponovno vspodbujal brate k vstrajnemu delu, in nato zaključil občni zbor. Po občnem zboru govorilo se je samo o društvenih in narodnih razmerah in sem jaz z nepopisno paznjo poslušal njih bol.

Povedali so mi tudi, da so svoji predzadnji občni zbor imeli pod milim nebom na mrazu, na dvorišču slov. kočevske posojilnice. Mraz me je stresel, ko sem to čul.

Nekdaj je imel Sokol in sploh vsak Slovenec zavetje v tem poslopju, a danes so klerikalci pometali in odgnali od hiše poslednjega poštnega Slovenca. Tukaj je dokaz, kakšni sovražniki so klerikalci slovenskemu življu na Kočevskem in sploh celemu slovenskemu narodu. A brate Sokole ni to nič strašilo, marveč so še bolj pogumneje se združili.

Ure so potekale. Odpraviti sem se moral na pot. Tesno mi je postalo pri srcu, ko sem se moral posloviti od ljubljenih bratov Slovencev. Med potjo na postajo sem jih še navduševal k vstrajnemu delu.

Se enkrat smo si posegli roke v slovo, in vstopil sem v vlak. Med krepkimi in živahnimi Na zdar in živio klici je oddrdal vlak proti Ljubljani. V vlakcu pa sem premišljeval kako težavno je delo naših krepkih sokolskih bratov v Kočevju, ki so tako zapuščeni, kakor da bi se nahajali v puščavi Sahari.

H koncu pozviljiam mater Slovenijo, da naj se tudi nekoliko ozre v svoje srce, in ključem beli Ljubljani, da priskoči na pomoč borečim bratom Sokolom v Kočevju. Pozviljiam mati slov. sokolsko zvezo, da poskrbi in ukrene primerne korake za napredovanje Sokola v Kočevju.

Zeleti bi bilo, da bi pošljala večkrat svoje govornike, katere zelo željno pričakujejo. Ker imajo sedaj svojo lastno gostilno, v kateri se lahko javno shajajo, je delovanje veliko olajšano.

Zelim, da bi tudi družba sv. Cirila in Metoda malo pogledala tja doli, da bi videla kake trdnjave zida sovražniki na njenem polju in kako grabi našo blago deco in tira v suženstvo.

Enako bi bilo zeleti od Ribničanov, ki lahko pomagajo slovenskemu življu v Kočevju.

Sedaj je rešeno ono, kar je vsak govoril, da Sokol spi v Kočevju. Prepričal sem se, da Sokol v Kočevju bolj dela glede stališča, kakor vsako drugo društvo cele Sokolske zveze.

Dokler bodo tako blagi, delavni in požrtvovalni člani pri kočevskem Sokolu, bode še nadalje Sokol krožil in razprostil svoje peruti in ščitil slovenski življ na Kočevskem.

Brate Sokole Kočevce pa pozviljiam ponovno k vstrajnemu in neumornemu delu in jim ključem krepak Na zdar!

J. M.

Prepreči se. Lahki kašelj, hripavost, zasluženost, bodeenje v vratu lahko povzročajo pri zanemarjanju težke bolezni. Radi česa bi se to ne moglo preprečiti, če se ima na razpolago tako prijetno sredstvo, kakor je Thymomel Scillae iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Steklenice po 2 kroni 20 v se dobivajo skoraj v vseh lekarnah, pazi naj se posebno na ime sredstva in izdelovalca. I. b

Ze stoletja znani
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
kot podpirajoče sredstvo
pri zdravljenju v Karlovih varih,
Marijinih laznih, Franciskovih laznih
vedno sijajno preizkušena.

Schichtovo čistilo
za kovine Solarine
pričara krasen lesk na med,
baker, srebro in zlato. Se lesketa najdalje! Je zajamčeno
prosto strupa in kislina ter najcenejšo v rabi, kar izdatno in
ima patentovan šiedilen kapilavec. Vsled velike vsebine
olja naravno varstvo kovin
proti orosenju, omadeževanju,
rji in zelenici.

BERMAXIT
PRIZNANA
NAJBOLJŠA
PEČA IZ GUMIJA
BERMAXIT

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšee
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Naravnim naročnikom se
po-ja s povzetjem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največjimi trdkami
glede **finega kroja** in elegantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Novo otvorjeni
cvetlični
:: salon ::
Selenburgova ulica št. 6.
Vljudno se priporočam sl.
: občinstvu za naročbo :
šopkov, vencev,
svežih kakor suhih s trakov
in napisem v vseh
barvah, ki so vedno v
zalogi. Dela se izvršujejo
v najmodernejši obliki.
Naročila z dežele hitro in
točno. Cene zelo nizke.
Z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.
550 Naslov za brzojavke:
Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?
Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperčni duh in vonj. 1 steklenica K 1.80.
Zoper kašelj, zasluženost in prehlajenje
je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpotčev sol.** — 1 steklenica 1 krono.
Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.
Izborna toaletna sredstva „**Ada**“.
Vedno sveže gumijevе specialitete.
Oddajajo se tudi zdravila za **člane vseh bolniških blagajn.**
Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.
Josip Čižmár
lekarna pri zlatem orlu
Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Valvazor

vezan z zelo močnimi platnicami in usnatim hrbtom, v 8 zvezkih, še skoraj neprebran, dobro ohranjen **se prodaja za 150 kron.** Tudi v mesečnih obrokih po K 16 — zanesljivemu kupcu Naslov: **Franica Olščič, posestnica, Jesenice-Pužine. 637**

2 gospodični

ne čez 20 let stari, prijetne zunanosti, lepo vedenje glavni pogoj, 682

ki igraja kak godbeni instrument ali pojeta sopran ali kakor začetnici se sprejmete v hrvaško-slovenski tamburaški zbor. — Ponudbe s fotografijo in navedbo rojstnega leta na gđ. **Albertino Kolo, Fulda, Löwenkeller v Nemčiji.**

Maslo, malisno šupo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižol, oves, pšenica, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljinate sode, ter močnate solne in otrobne vreče kupi vsako množino

veletrgovina **ANTON KOLENC,**
Celje, Graška cesta 22. 3095

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brado „**Neril**“ po 2 in 4 K — toaletne potreščine — lasulje, brade in druge potreščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vokal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična
pletilna industrija
in trgovina
za površne in spodnje
toplice, modertke, te-
lovnike, nogavice, re-
kavice, posebne oble-
ke zoper trganje ple-
tilni material i. t. d.
na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej,
pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 233

:: Podpirajte domačo industrijo. ::

KASLJAJOCIM

otrokom in odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkaja in odločuje slez, lajša in pomirjuje dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku **Thymomel Scillae** pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosimo vprašajte svojega zdravnika.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako se pošlje naprej 2-30 K. 3 steklenice ako denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako denar naprej za 30.— K.

Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerja lekarna

c. kr. dvorni dobavitelj

Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah: Jos. Mayr, dr. G. Piccoli in Jos. Čižmár.

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin,
» **dokler ne poznate naših oen za leto 1913.** »

Najboljši in najcenejši nakup

pri trdkai

Karel Čamernik & Ko.
Ljubljana, Dunajska cesta štev. 9-12,

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

Proda se nov harmonij

z 10. registri, za zelo nizko ceno. — Obrniti se je pod „Harmonij“ Poste restante, Ljubljana. 720

Proda se iz proste roke na Bledu

nova hiša

pripravna za penzionista ali obrtnika. Več se poizve pri Antonu Maroltu v gradu št. 88. p. Bled, Gorenjsko. 717

Službe išče

za takoj k boljši rodbini za 690 hišnega hlapca

priden in pošten mož, star 30 let. Gre tudi v pivovarno. — Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Fina, samostojna 727

kuharica išče mesta

v boljši rodbini, ev. kot gospodinja

Ponudbe pod „Kuharica“ upravnistvu „Sl. Naroda“.

Dobre harmonike 5 K

50.000 k-madov prodanih. Brez carinskih stroškov. Garancija. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Štev. 300 3/4 10 tipk, 2 registra, 28 glasov. Vel. 24:12 cm K 5—. Št. 654 3/4 8 tipk, 1 register, 24 glasov, velikost 28:14 cm K 5-40. Št. 656 3/4 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 30:15 cm, K 5-80. Šola za samoučenje k vsakim harmonikam zastoj. Razpošilja po povzetju C. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpošiljalnica glasbil, Most št. 2378 (Češko). — Glavni katalog s 4000 slikami na željo gratis in franko.

Službo vrtnarja

ali hišnika in vrtnarja obenem išče vrtnar vešč v vsem, oženjen, brez otrok. Službo sprejme tudi zunaj Ljubljane na kak. graščini ali drugje. Sprejme tudi vrt v najem. Priporoča se tudi za obdelovanje vrtov, obrezovanje dreves itd. Naslov: „Sreča 5“ poste restante, Ljubljana.

Krema za polt kot puder.

Dr. A. Rixa krema iz bisernega pudra se drži 24 ur. Nihče ne opazi, če se je rabil puder. Pot, celo umivanje ne škodi. Nepotrebno je dopudravati se. Koža ne poka, nego je elastično mehka. Krema iz bisernega pudra služi obenem kot krema za kožo in polt. Zajemčeno neškodljivo. Cena škatljici K 3—, bela, rožnata in rumenkasta. Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. — Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri Zlatem jelenu, drogerija A. Kanc in drogerija „Adria“.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

Priporoča po tvorniških cenah kot najboljšje brnilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mausers“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658

Štev. 4088

RAZPIS.

Za zgradbo deželne ceste Škofja Loka-kolodvor in za zgradbo v tiru te ceste ležečega mostu iz železobetona

na 73.200 K odnosno 86.800 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se predlože za cesto posebej in za most posebej

do 17. marca t. l. ob 12 opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatenih z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe ceste Škofja Loka-kolodvor ali mostu čez Sušico“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpiso.

Nacrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu, Turjaski trg.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 21. februarja 1913.

Trgovski sotrudnik

z večletno prakso, samostojen delavec, želi vstopiti v večjo trgovino na deželi.

Gre tudi kot samostojen voditelj trgovine ali večje filijalke. — Naslov pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Hiša s trgovino

in lepim vrtom v prometnem industrijskem kraju se radi selitve proda ali pa tudi odda v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Bencinov motor

tvrdke Langen & Wolf, s 8 PS, naj-novejše konstrukcije, malo rabljen, še v obratu (se lahko ogleda) 708

se pod ugodnimi pogoji proda.

Natančnejša pojasnila daje J. Rozman, Kranj. (Reklamne zadeve).

Spretnega akviziterja

za zavarovanja zoper nezgode in varstvena zavarovanja

sprejme proti stalni plači

neka tuzemska že dolgo poslujoča zavarovalnica prve vrste. — Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošljejo pod „H 200“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. 257

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

No torej... To so ja prave

Jakobi antinkotinske cigaretne stročnice. 1468—II

Na debelo: Adolf & Alexander Jacobi, Dunaj VIII

Štampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
gravir in izdelovatelj kavirovih štampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

dežnike in solčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si mojo bogato zalogo pravih, najfinejših švicarskih ur iz zlata in srebra, ure za dame z diamanti in briljanti, zapestnice, uhane, vratne veržice, poročne in druge prstane, krasne nastavke iz kina srebra, namizna orodja itd. Zahtevajte cenik, pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Peljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškimi, francoskimi in tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patentirane katech z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Ušna in klobučna oprava. Postrojena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Spretni urarski pomočnik in učenec

se sprejmeta takoj pri Matiji Petriču, urarju v Postojni.

Mlajša prodajalka

se sprejme takoj ali pozneje v trgovino mešanega blaga. Franc Kalan, Žirovnica na Gorenjskem. 711

Lepo stanovanje

v prvem nadstropju s 4 sobami in vsemi pritliklinami

se za maj termin odda. Vpraša se v Šelenburgovi ulici št. 6. II. nadstropje, desno.

Prve vrste zastopniki

z referencami I. vrste, na Kranjskem ter Goriškem in Gradiščanskem pri industrijih, strojarjih itd. prav dobro uvedeni,

se takoj sprejmo

za veliko tvornico olj in maščob, obenem tudi za veliko tehniško podjetje. Ponudbe pod „S. F.“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Zastopniki

za prodajo srečk na obroke

za Kranjsko, Koroško, Stajersko, Primorsko, Hrvaško, Bosno in Hercegovino

se proti dobremu plačilu sprejmejo.

Ponudbe pod šifro „Trajen 2712“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Dva še dobro ohranjena

portala

z izloženim oknom, železnim zastorom in senčno streho

proda po nizki ceni

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

644

Sprejme se takoj izvežbana blagajničarka v kavarni „Central“ v Ljubljani.

delo mokre kleti vlažna stanovanja
zajemčeno suha
I. REFERENCE. AVSTR. PATENT
ZASTON. ŠT. 36 PROSPEKTI
Avstr. ceresitna družba 222 Dunaj XIX. Eisenbahnstrasse No. 61. Tel. 22288.

Kolodvorska restavracija (Jos. Schrey).
V nedeljo, 23. februarja

velik Salvatorski koncert.

Godba polka št. 27.

Začetek ob 8. zvečer. 728 Vstopnina 60 vinarjev.

V skladišču spedijske tvrdke R. Ranzinger

se bo vršila

dne 26. svečana t. l. ob 9. uri dopoldne

prostovoljna dražba

78 kosov perzijskih preprog.

Lepo meblavana 721

mesečna soba

se takoj odda

Tabor št. 5, II. nadstropje, levo.

Sprejmeta se takoj 2 dobra

krojaška pomočnika proti dobri plači.

M. Križmanič, krojaški mojster v Trbovljah.

Spretnega prodajalca

in izložbenega arangerja

sprejme tvrdka F. M. Schmitt

Kdor kupuje

hišo, vilo, stavbišče v Zagrebu ali posestvo na Hrvaškem,

naj se obrne na:

Lj. Oražem v Zagrebu, Potok 54/L.

Sprejme se takoj vajenec

s primerno predizobrazbo

v fotografskem zavodu

A. Berthold, Ljubljana, Sodna ul.

Poštna odpravnica

(Postgehilfin)

710

se sprejme takoj.

Ponudbe na Marijo Mursa, učiteljico na Krapju pri Ljutomeru.

Prirodna vina

bela in svetlordeča K 40 do 56, stara, voljna K 68 do 76, pristen slivovec in drožnik K 116 za 100 litrov dobavlja

J. Kravagna v Ptuj.

Za kratek čas.

Slavni izumilec brezžičnega telegrafa Marconi je na neki gostiji sedel poleg mlade Angličanke, ki pa ga je zamenjala z njegovim rojakom, nič manj slavnim Mascagnijem. Po večerji je mlada dama zaprosila novega znanca, naj bi igral na klavirju intermezzo iz opere »Cavalleria rusticana«.

»Z velikim veseljem,« je smel odgovoril Marconi, »ako imate v hiši brezžični klavir.«

»Ljubi mojster,« je rekla gospodična Marica čevljarju, ki ji je jemal mero, »to pot mi naredite čevlje nekoliko prostornejše.«

»Tako?« je dejal čevljar. »Dovolite, da Vam presrečno čestitam.«

»A na čem?«

»O, že vem, pri čem da sem,« je odgovoril čevljar. »Kadar kaka gospodična ne mara več pretesnih čevljev, je gotovo zaročena.«

Pepček se je vežbal v streljanju s fračo. Res je razbil okno. Seveda je popustil fračo in zbežal, a lastnik okna je bil urnih nog in ga je dohitel.

— Čakaj, ti lump, se je jezil lastnik okna: jaz ti že pokažem: najprej ubiješ okno, potem pa zbežiš.

— Pustite me, se je zagovarjal Pepček, saj sem le bežal po denar, da bi okno plačal.

Sodnik: Snoči sem Vam naročil razobesiti belo zastavo — ali ne veste, kaj to pomeni?

Sluga: Da ni nobenega lumpa v občini.

Sodnik: In zakaj niste zastave razobesili?

Sluga: Saj sem jo — pa jo je nekdo ukradel.

Sin: Ata, kakšen je pa rimski nos?

Oče: Tak, kakor moj.

Sin: A — rdeč!

Fajmošter Matjok je prišel na obisk k svojemu bratu. Večerja je bila izvrstna in vino je bilo izvrstno in fajmošter bi bil zelo zadovoljen, da ni njegov sedemletni netjak vedno pogledoval na njegovo veliko plešo in se neprestano mugal in delal obraze.

— I kaj se pa vedno smeješ, je končno vprašal fajmošter.

— Ker je mama nesla glavnik in brtačo za lase v Vašo sobo, je dejal netjak in se smejal, četudi mu je mati sivila ušesa.

Prvi mož: Ti si vendar prišlaš in somišljenik katoliške stranke.

Drugi mož: Pojdi no ... jaz se le tako držim, če so fajmošter blizu.

Davčni nadzornik: Vaša dolina je vendar jako rodovitna.

Kmetovalec: Tisto pa, tisto; če drugega že nič ne zraste, davki rastejo od leta do leta.

Sodnik: Kako ste mogli tožitelju reči, da je pital vol?

Toženec: Zato, ker ga poznam, saj je moj pravi brat.

Ječar: Kaj ste že zopet tukaj?

Obsojenec: Oh, pa zdaj čisto po nedolžnem. Na sveti večer sem svinco vlival ...

Ječar: In kaj se je zgodilo?

Obsojenec: Same krone so se naredile in zato so me zaprli.

Prvi šolski dan vpraša učitelj, kdo zmed šolarčkov zna šteti. Pepček dvigne edini roko in šteje: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, mond, škis.

V mestno brivnico pride hribovski korenjak.

»Ali tod brijete in lase strižete?«

»Da, prosim, izvolite odložiti ...«

Korenjak začne odlagati, najprej vrhno suknjo, potem suknjič, potem volneni jopič, potem telovnik ... Tedaj se pa oglasi prestrašeni brivec:

»Oh, oča ... telovnik še lahko slečete ... hlač pa nikar ...«

Hišni posestnik: Ti, žena ... ali slišiš ... stranka v drugem nadstropju igra danes že sedmič tako žalosten komad.

Žena: To je znana žalna koračnica.

Hišni posestnik: Žalna koračnica — ali si jim mar najemščino povišala?

— Kako, gospod župnik — Vi ste bili tri tedne v Rimu. Ali ste kaj posebnega seboj prinesli za spomin?

— Da, nekaj posebnega — recept za izvrsten šnops.

Tomaž Maršal, pozneje podpredsednik Združenih držav, je kot mlad advokat pri sodišču tako vročekrvno nastopil, da ga je sodnik obsodil na deset dolarjev globo.

»Ne morem plačati,« je izjavil Tomaž Maršal, »nimam denarja.«

»Izposodite si denar od kakega prijatelja,« je menil sodnik.

»Gospod sodnik, Vi ste moj edini prijatelj, bodite ...«

»Črtajte globo,« je sodnik hitro zaukazal pisarju, »država laglje utripi 10 dolarjev kakor jaz.«

Matevž Zgaga je bil bogat, hud kristjan in vnet pristaš svojega dušnega pastirja, a ko je začel župnik nabirati za železno ograjo okrog novega pokopališča, ni hotel niti vinarja prispevati.

Župnik ga je šel osebno nagovarjati, pa tudi ni nič opravil.

Ne dam, pa ne dam, je dejal Matevž Zgaga; tako pa ne bom denarja razmetaval! Kaj je pa treba okrog pokopališča ograje? Tisti, ki so notri, tako ne morejo ven, tisti, ki so zunaj, pa ne marajo in ne marajo notri priti — čemu naj bo torej ograja?

Ljudje so slabi, slabi in hudobni, se je pritoževal fajmošter Jaka, ko je bil izprazen tretji liter. Poslušajte. Lani smo bili trije duhovniki s bratje v toplicah in ker nam je bilo hudo dolgočas, smo šli seveda z dovoljenjem ribe loviti. Najprej smo se pa zmenili: kdor potegne prvo ribo iz vode, plača za vse tri večerje. No in pogledajte, kakšna sta bila moja duhovska sobrata — nobeden ni hotel ribe, ki se je uela na njegov trnik, iz vode potegniti!

Torej ste vi gospod župnik stav izobubili in morali večerjo plačati. Tisto pa ne — jaz namreč sploh nisem del vabe na trnik.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnec neobhodno potrebno domače zdravilo pristni **»Moll-ov Seidlitz prašek«**, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnovano ter huda olajševalen in topilen učinek. Skladnica velja **2 K.** Po poštnem povzetju razpošlila to zdravilo vsak dan lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni zalagatelj na **DUNAJU, Tuchlauben 9.** V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati **Moll-ov prašek**, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 33

Posebne antiseptične lastnosti sestavin praškega domačega mazila iz lekarnar **B. Fragnerja**, c. in kr. dv. dobavitelja v Pragi pospešujejo hitro zacelečenje ranitev vseh vrst. Mazilo je prav posebno dobro za namazanje ran, ker jih varuje vsakega onesčiščenja, jih hladi in lajša bolečine. To izvrstno domače zdravilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. IIIb.

Vertex
je trpežna
in hrani tok

Proti 22
zoboboli in gnijlobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
i poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bojniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST
Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za damo, gospodo
in otroke je vedno na izbero.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK
pri c. kr. dež. sod. zapriseženi strokovnjak in
koncesijonirani uglaševalec in trgovec glasovirjev
v Ljubljani, Poljanska c. 13.

**Glasovirje, pla-
nine in harmo-
nije** iz prvost-
nih dvornih in
komornih trvd
imam v lastni
zalogi, bogato
izbiro po solid-
nih cenah Jam-
cim pismeno deset
let! Tudi stare
glasovirje imam vedno v zalogi. Uglaševanje
vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter
vsa popravila izvršujem precizno in cenno.
Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Sva-
rim pred nakupom event. falzifikatov in navidezno
cenega početla, ter nudim vsakomur ogledati
si mojo prvostno zalogo V Glasbeni Matici
uglašuje izključno le **G. F. Jurásek**.

Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 plošč
čo in 200 igel,
ako naenkrat na-
roči 6 plošč. ::

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako
naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Automati že od 80 K naprej
tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.
Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji
lastni delavnici točno in solidno. — Glavni
zastopnik največjih trgovin, kakor znamke
Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Prepročajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Josip Stupica
jermenar in sedlar v Ljubljani,
Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
krasno opremljenih; v zalogi je dalje
12 različnih sanj
lahkih, po zelo nizki ceni.

Specialna trgovina
Hah
ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje ::

Specialna trgovina
Hah
ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje ::

Zakaj so mornarji tako čvisti.

Ste imeli večkrat priložnost občudovati
čvrstost mornarjev in ribčev. Oni žive na
morju med viharji in valovi in tako jih vi-
dite vedno z razgaljenimi prsi; toda nihče
od njih ne trpi ne na revmatizmu, ne na
bronhitih ali katarju. Redkokdaj se sliši
koga kašljati in med njimi ne boste našli
nikogar tuberkuloznega ali jetičnega.

In to zakaj? Vzrok je znan iz najsta-
rejših časov. Zdravniki so vedno nanašali
to na dejstvo, da mornarji dihaajo vedno
katran, ki je jako razširjen na ladjah.

Sedaj vsak ve, koliko pomaga katran
za bronhite in za prs. Najmanjši zane-
marjeni revmatizem lahko povzroči bron-
hite in ni težjega kot oprostiti se zastare-
lih bronhitov.

Nikdar ne morem zadosti priporočiti
bolnim, naj si pomagajo takoj v začetku;
in najnavadnejša, najpogostejša, najbolj pri-
prosto in najceneje sredstvo je, piti vodo
iz katrana med jedjo Toda ona, ki se na-
vadno izdeluje je malo uspešna, ker se
navadno katran ne raztopi v vodi.

Danes, hvala gospodu Guyotu, lekar-
narju v Parizu, ki je iznašel sredstvo, po-
tom katerega, se lahko katran raztopi. V

Mlad mornar.

vseh lekarnah se lahko dobi pod imenom
»Goudron - Guyot« katranovo zdravilo, ki
je zgoščeno v najvišji meri, ki dovoli vodo
zredčiti in ki je jako uspešno.

Zaporedno uhljanje zdravila »Goudron-
Guyot« v vseh jedlih, v množini kavne
žlice na vsak kvarec vode ali kakršne-
bodi pijače ki se navadno pije, zadostuje,
da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj
zastarele bronhite. Večkrat se namerava
ustaviti najhujše obolenje sopl, ker ka-
tran ustavi razširitev tuberkelnov v plju-
čih uničujoč bacile, ki so vzrok te razde-
litve.

Najmanjši zanevarjen revmatizem ima
lahko za posledico bronhite in zato ne mo-
remo nikoli zadostno priporočiti bolnim,
naj si v začetku pomagajo z zdravilom
»Goudron - Guyot«.

Ako bi Vam se hotelo prodajati ta ali
oni produkt namesto pravega »Goudron-
Guyot« ne zapajte, ker se gre edine do-
biček. Je brezpogojno potrebno, če hoče
kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, sta-
rih in zanevarjenih revmatizmov itd., da
zahteva pravi Goudron - Guyot. Dela se
katrana, neke posebne obrežne smreke, ki
raste na Norveškem in je napravljeno od
izumitelja raztopljivega katrana; in to za-
dostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsa
ka podobna sredstva. K zaključku, da pre-
prečite vsake zmešnjave, pazite na znam-
ko. Pravi »Goudron - Guyot« ima ime Guyot
natiskano v velikih črkah in svoj podpis v
treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči
počez kot naslov: Maison Frère, 19, rue
Jacob, Pariz.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan
in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi
okusu katrana, lahko nadomestijo »Gon-
dron - Guyot« s »Kroglicami Guyot« iz
norveškega katrana obrežne smreke, vzem-
ši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na
ta način se lahko pridobe iste zdravstvene
učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred
jedjo in tudi vmes, te kroglice so lahko
prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar
najbolje na želodec in telo sploh. Prave
»Kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot
je črno natiskan na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue
Jacob, Pariz. Nadalje se še dobiva v lekar-
nah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. plem.
Trnkovec in Ph. Mr. Jos. Cizmač in v vseh
boljših lekarnah.

Pozor! Drože (Presperm)

Naznamjam vsem odjemalcem za Drože, da sem
presehl svojo znano tovarno v lastno hišo na
Krakowski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno
silo i turbino, zato mi je mogoče, postreči brez
konkurence po nizkih cenah in z najboljšim
blagom. — Opozarjam pa, da moje materične
drože so za 50%, boljše od vsakih špritnih
drož. Špritne so mehke in vsebujejo vodo, zato
jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s
spoštovanjem

Makso Zaloker
tovarnar drož 3627
v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Sprejmeta se takoj dva krojaška pomočnika

eden za veliko, drugi za malo delo.
Plača po dogovoru. 703

M. Turk, krojaški mojster Domžale

Krošnjari in tržni fieranti

dajte si priposlati 120 cm široki plat-
njeni kanafas po 86 h, pavolnati ka-
nafas po 74 h vzorčni kosi. Različni
ostanki 5—6 m dolgi 40 m K 18—
Razpošiljanje po povzetju nefrankirano.
Pri obratu do K 500—mesečni rabat.
Neugajajoče se franco vzame nazaj.

Naročila na upravo »Slov. Naroda« pod
»**Thalnica specialni kanafas**«.

Cené

in dobrodoče ure vseh vrst s triletnim
pismenim jamstvom n. pr.:

Nikljaste žepne ure	K 4:20
Boljša kakovosti	5 —
Srebrne ure	8:40
Nikljaste budilke	2:90
Kuhinjske ure	3:20
Ure s kukavico	8:50
Ure na nihalo	8:50

razpošilja prva tvornica ur
JAN ROZHRAD, c. in kr. dvorni dobavitelj v Mostu št. 2393 (Češko)

Renomirana trgovina v Ljubljani

išče 532

za razpečevanje svojih izbornih izdelkov
nekaj dostojnih, pridnih gospodov za

okrajne zastopnike.

Dobri, rastoči dohodki zagotovljeni. —
Ponudbe pod »**Pridnost in uspeh**«
na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Ženitna ponudba! 638

*Mlada, simpatična gos-
pica lepe zunanosti s
30 tisoč K premoženja
želi znanja z mladim in-
teligentnim in dobras-
nim gospodom. Le res-
ne ponudbe s sliko se
sprejmejo pod »Pomlad«
na uprav. »Sl. Naroda«.
Stroga tajnost zjamčena.*

Ranitve

vseh vrst naj se skrbno varujejo vsakega
onesčiščenja.

ber se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do
prav hudi, težko celjivih ran. Za to let se prejško
domače mazilo obnaša kot omejujoče obvezna
sredstvo, ki vleče iz rane. Varuje rano, lajša vnetje
in bolečino, hladi in pospešuje zacelečenje in zacelitev.

Po pošti se pošlje vsak dan.

Cel lonček 70 hel. Kdor
pošlje po pošti naprej 3 K
16 h dobi c. kdor 7 K pa
10 lončkov poštnino prosto
na vsako poštno Avstro-
Ogrsko.

Pozor na ime izdelka,
izdelovalca, ceno in var-
stveno znamko. Prišlo samo po 70 h.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,
lekarna pri »Oron Oriu« Praga, Malá strana
opel Horodova ul. št. 203.
Zaloga po vseh okrajnih Avstro-Ogrskih.
V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr, dr. G. Piccoli,
Jos. Glančič.

4026

Penkala
novosti:

varnostno zlato večno pero ki se lahko nosi v
vsakem položaju,
je vedno pripravljeno za pisanje in ne odreže nikoli. Precizno ročno
delo, nepekoničljivo, stanovitno, preprosto. Dalje neprekosljivi svinč-
nik Penkala K 1:20 dalje **luksusni svinčnik**
v prekrasnih barvah K 1:80
ter s srebrnimi in doublexlatimi obročki K 2:40, ki zadivljajo vsa-
kega poznavalca.

Dobiva se po vseh boljših trgovinah s papirjem. Dobiva se po vseh boljših trgovinah s papirjem.
Edm. Moser & Co., Berlin-Neukölln in Zagreb.

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec korena mazilo »Ria« ne odstrani brez bolečin v 3 dneh kurjih oči, bradavic in otiščancev. Lonček z jamstvenim pismom 1 krono. — Komeni, Košice (Kaschan); Postfach 12/64, Ogrsko. 616

Enovprežni poštni

kariolni voz

po predpisu, jako lahek, elegantno in dobro izdelan, popolnoma prenovljen se zaradi opustitve vožnje za polovico ceno **proda.** 555

Več o kr. poštini in brzojavni urad Sv. Križ, p. Kostanjevici.

ozdravi brez vbrizganja pri gospodinjah in damah vse bolezni spolov, iztok, kapavico, bolezn v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Mariahilf, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Gostilna

z lepo prihodnostjo, dobra stara obrt, prav blizu Maribora, slovenski kraj, masivna, skoro nova stavba z gostilniško in posebno sobo, plesnim salonom z glasbilo (1600 K), 7 stanovanjskih sob, pokrito kegljišče, gospodarsko poslopje, glasbeni paviljon, dvorana (saletti), ledenica itd., vse z opeko krito, velik senčnat gostilniški vrt z nad 50 mizami, lep zelenjadni in sadni vrt, vse zasajeno, se zaradi bolezni :

proda za 36.000 kron.

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 536

Zajamčen uspeh
ali denar nazaj.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.

Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.—
Razpošiljanje strogo diskretno. 434

Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E

Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri »Zlatem jelenu«, drogeriji Kanc in »Adrija«.

Gramofonske plošče**Triglav-Rekord in Sava-Rekord**

z najnovejšimi slovenskimi posnetki so izšle in se dobe v

atlejeju za gramofone :

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cenj. gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem še od nabrane denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zgleda — tudi pismeno. Ako imate gramofon, pišite po seznam naj-novejših plošč. :

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

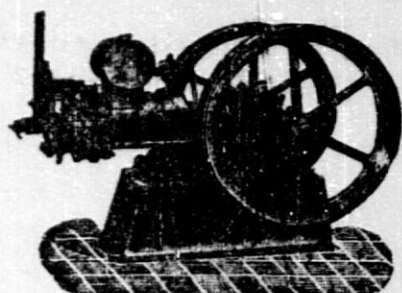
v Prešernovi ulici štev. 3

je od 1. januarja 1913

zvišala obrestno mero za vse — stare in nove — hranilne vloge na

4 1/2 od sto.

Rentni davek od obresti plačuje sama.

Najboljša, preizkušena, cenena obratna sila za poljedelstvo in industrijo

Bernhardtove lokomobile in motorji

Postavljajo se brez koncesije, brez dima, brez saj, brez duha.

Naprave za sesalni plin

Najcenejša obratna moč sedanosti.

Mlini za drobljenje in mlenje

za obrat na vsako silo (motor, voda, gepelj). — Nedosežna delozmožnost. — Ponudbe, katalogi brezplačno.

» Domača tvrdka. »

Prva priv. tvornica za motorje in stroje

Najfinejše reference.

G. Bernhardt's Söhne, Dunaj VII./2, Schönbrunnerstrasse 173/H.

Bruselj in Buenos Aires 3 grand prix.

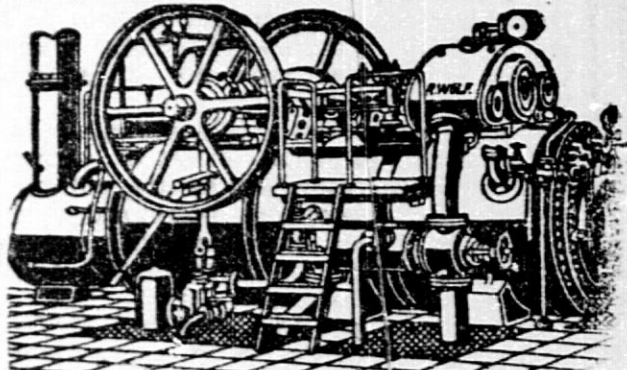
R. WOLF

Devin-Buckau.

Podružnica

Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Patentne

vročeparne lokomobile

4289

s precizijakim krmilom » brez ventila.

Originalni Wolfow gradbeni način 10—8000 PS.

Obratni stroji največje popolnosti in hranljivosti

za industrijo in poljedelstvo.

V celem izdelanih nad 750.000 PS.

Gospodinje!

Pozor!!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHINA**UNIKUM MARGARINE**

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejših goveje obistne toščke z visoko pasterizirano smetano, ima torej največjo redilno vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčistejši naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od naj-za 0 vadnega presnega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHINOV

„UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHINA „UNIKUM“

je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za :

pečenje

praženje

kuhanje

maslen kruh

samo

BLAIMSCHINA „UNIKUM“ MARGARINO

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Vrtnarskega pomočnika in vajenca

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji A. Bajec cvetlični salon, Ljubljana, Pod Trančo.

Spretna

natakarica

čedne zunanjosti želi službe v boljšo gostilno ali kavarno (na deželi prednost). Vstop lahko takoj ali pozneje. Ponudbe pod „Spretna 25“, poste restante, Celje. 671

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija 1913.

Kupon m 3-10 dolg 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
„ stane samo „ 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, dalje blago za povrtnike, turistijski loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah : kot solidna in poštena vrlo znana : Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Bruenn).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 517

Razglas.

Radi preselitve razprodam svoje veliko posestvo v Bukovici,

oddaljeno eno uro od mesta Gorica in četrt ure od žel. postaje Volčja draga. Posestvo obstoji iz novih vinogradov, njiv, travnikov ter novih gospodarskih poslopj. Iz obsežnih vinogradov je pričakovati nad 200 hl vina, redi se lahko do 10 glav govedi. Po sodnem cenilu — geometru — je glasom centive z dne 30. novembra 1910 posestvo brez pritlik cenjeno na 80.814 K 95 v. Prodaj pod to cenitvijo. Del kupnine, 50.000 K, lahko ostane vknjižen, ostanek se plača v obrokih. Ugodna prilika za vinske trgovce, veleposrednike itd. Kleti in hlevi so obsežni. Posestvo je možno tudi parcelirati ter zadržati s stavbami vred vsaj za štiri samostojne kmete. — Pojasnila dajem osebno. D. Glilvert, Gorica, Via Bertolini št. 20.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj, boljših pšeničnih mok in krmini izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekoveke mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65

V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spiljetu, Eregnovem, Kolonu, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomestu, Bolcanu in Tridentu.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

== K 214,160.979.—. ==

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 31. jan. 1913:

== K 68,415.529-72. ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Vogel Marjani trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoziti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustnena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa šrebanja. Izplačila in nakasila v Ameriko in iz Ameriko. 1660

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

Lepe prsi - dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabiyo moje najnovije **maxillo ali vodo** za pral, rabi se samo na zunan, edino resnično učinkujoče sredstvo, zjamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.

Suhi - dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zjamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljatelj pošte restant samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga Käthe Menzel, Dunaj, pošt. urad 59, pošt. predal 5.

Pred rabo.

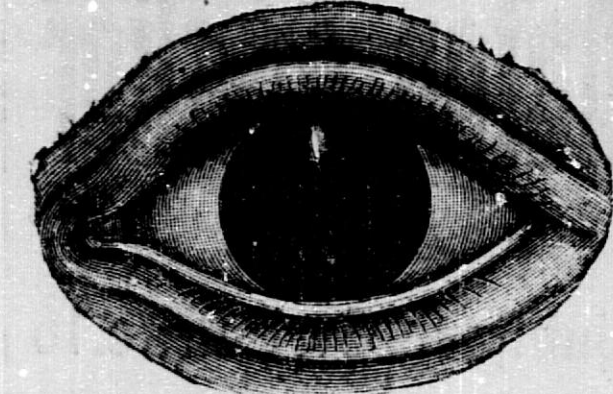

Po rabo.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
preje F. Hiti
Prod Skofijo štev. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno koncesion. optik in strokovnjak priporoča svojo
optični zavod

kakor vsakovrstna očala in ščipalnice, toplovere, zrakomere, hygrometre, daljnogleda vseh vrst, kakor »Zeiss, Busch, Goerz« itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.
Zahtevajte cenik, pošlitem ga zastoj.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,
Dunajska cesta 13
Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk
najnovije
vrste
po nizkih cenah

F. K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetelni ogenj po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.
Cenovnik zastoj in poštnine prosto.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti daleč nadzorjujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in izpričevala 2307
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Lepa prilika! Lepa prilika!
Popolna acetilenska razsvetljevalna naprava
za 100 plamenov

se zaradi splošne uvedbe električne luči v trgu cenó prodá.

Naprava je bila samo 3 mesece v rabi in je kakor nova. Zraven spadá okoli 400 metrov pocinjenih železnih cevi, okoli 20 lirstih svetilk, inventne svetilke, lestenci, dvojne svetilke, vrtn svetilke, rezervni gorivci in stekla in kompletno rezilo za cevi. Prav pripravno za hotele, vile, graščine, kopališča, cestno razsvetljavo.

Vprašanja ozir. gledanje pri go p.

700

Karlu Janiču v Žalcu, Spodnje Stajersko.

Na patentiranem dr. Gasparyjevem :
stroju za strešno opeko

dela mnogo sto obratov. Tudi na

dr. Gasparyjeve voškoskladovne betonske stroje,
cementne zidne opeke, plošče, drenažne cevi itd.

Oblike za stopnice, cevi, beton. stebre itd.

Tovarna strojev

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

Obisk dobrodošel.

Korespondenca češka.

Katalog št. 24 zastoj.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih **Finland, Kroonland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland**, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne

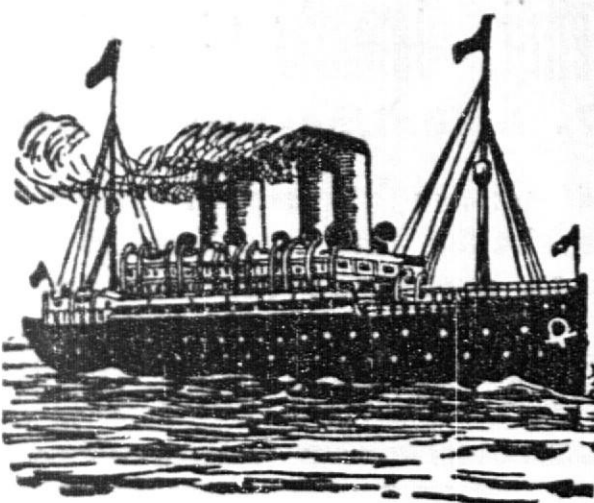
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez **Kanado v Severno Ameriko** in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa
v Ljubljani, New York
Kolodvorska ulica odslej **stev. 35,**
od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.
Najkrajša vožnja iz Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse
razrede dobiš edino pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna
pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice, nasproti
gostilne pri »Figovcu«.

Vozne listke iz Amerike v staro
domovino po najnižji ceni. Izdaja
vozne listke po vseh železnih
za prirejanje zabavnih in romar-
skih vlakov. Vsa pojasnila istotam
brezplačno.

Ozdravljen bolezní v želodcu v dobi 80 let.

Vitez del' Harnal star 80 let, je več kot 30 let trpel bolečine na želodcu, uporabi je brezuspešno (pravi on) različna zdravilna sredstva n. p. zdravilo od L. od M., belo mostardno seme. Nekega dne se mu je priporočalo vzeti po vsaki hrani eno žlico prahu oglja Belloc. Skozi 10 let rabim to sredstvo in od takrat ne čutim nikakoršnih bolečin več. Odpravljam redno naravno potrebo brez vsakih ovir, in od tistega časa uživam zdravje kar je kljub moji starosti pravi čudež.

Vitez del' Harnal.

Oglje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in od stranjuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu proti migrenci ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpe, hajanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo živati oglje Belloc v prašku je da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so to ponaredbre brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinec lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmař.

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

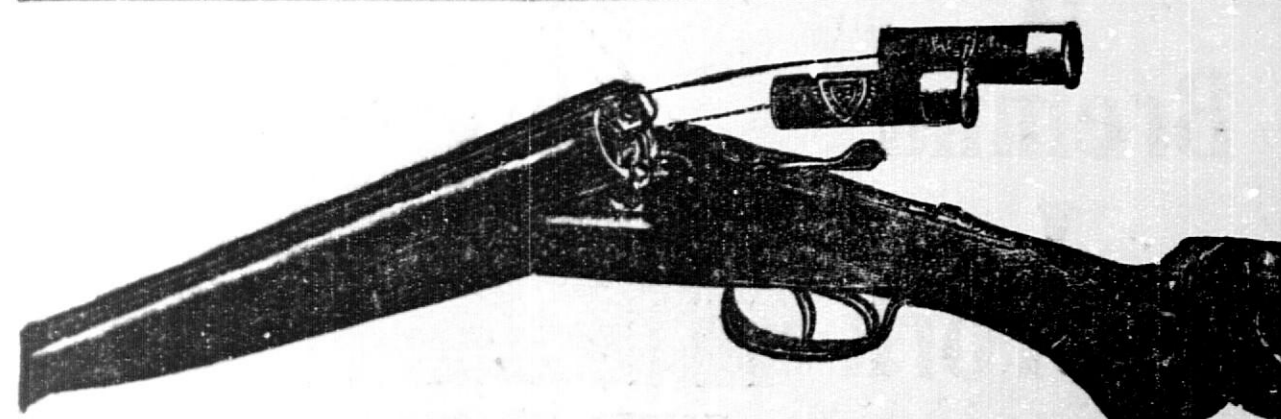
Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob
: v različnih najnovjših slogih. :
Vsakovrstno drugo pohištvo.
Priznana solidno blago
ter najnižje cene.
Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice
: različne kakovosti. :
Velika izbira 3408
otroških vozičkov,
vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.
puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Boock s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

BRNSKO-KRALJEVOPOLJSKA
tvornica strojev
(Brünn-Königsfelder Maschinenfabrik)

tvorniške delniške družbe za gradbo strojev in vagonov v Semer-
niku prej H. D. SCHMID. Tvornica v Kraljevem polju pri Brnu.

Kompletne naprave za ledenice in hladilnice.

Amonijakov in ogljenčevokislinski sistem za velike in male obrate

Parni stroji, parni kotli, motorji na sesalni plin, surovo
olje, bencin in petrolin. Centrifugalne in šrapalnice na dro-
govno gonilo, stroji za obdelovanje lesa, železne kon-
strukcije, čistilniki vode, centralni valjarji.

Ponudbe in prospekti zastoj.

Ponudbe in prospekti zastoj.

Najboljši čaški nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 240 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega puha 510 K; kg. veličnega snežnobelega, puljenega, 640 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniši prsi puh 12 K. Narečila od 5 kg naprej franke.

Zootovillene postelje

is gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema zglavicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 350, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češke.

Ustanovljeno
L 1842.**Tovarna oljnatih barv, laka in firneža**Telefon
Hrvilka
154**BRATA EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

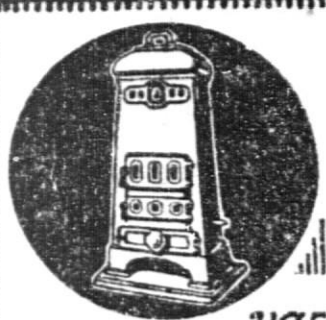

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica šteč. 6.
Električna sila.

Triumph-Štedilnike, peči, trajnogoreče vlaže

(za vžigat v lončene peči)

vratstvena

znanka

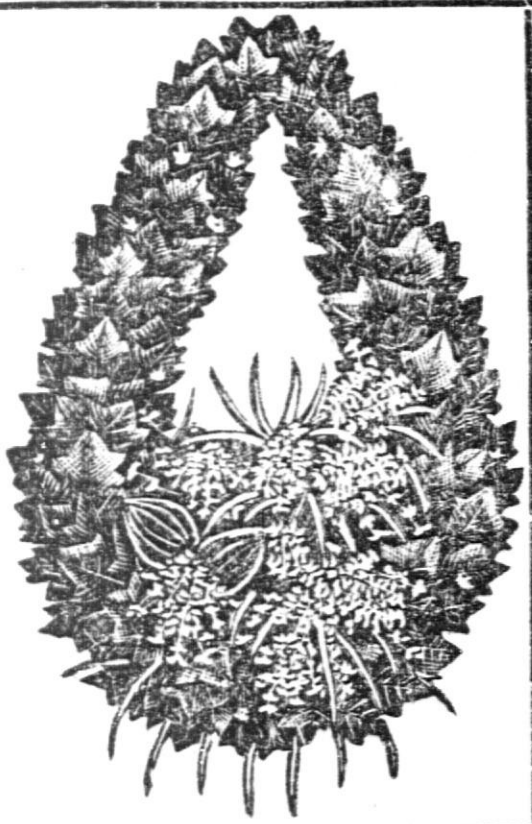
ceniki zastoj!

Do glavni nastopi se vsakemu naznani jo.

Triumph tovarna

Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels

Gorenje Avstrijsko.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi
vljudno priporočam največjo zalogo krasnih**nagrobni vencev in trakov**

z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence. —
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2—60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

FR. IGLIČ Ljubljana, Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopio
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna**Jak. Zalaznik**

Stari trg šteč. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manš. trgovine
priporoča**klobuke**čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.**L. MIKUSCH**

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dožnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na tvrdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in
otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobni vencev, trakov z
napisi. Bluze, vrhna in spodnja krila, nogavice, rokavice,
vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje.
Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Blagovolite pisati po vzorce in cenike!!

dobite jih poštne prosto!

Havličkove tkanine, cefirji, damaski in kanfasi
so že od leta 1887. najboljše kakovosti.

Pošiljam na zahtevo tudi vzorce plesnega, spomlad-
nega in poletnega blaga, kakor tudi vse izdelke za
domaćnost in za oprave nevest.

V. J. Havliček in brat, izvozni zavod, Poděbrady (Kralj. Češko).

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najposobnejša slovenska tvrdka in iz-
posojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska
trgovina vsega glashbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene matice in sodno zaprileženi strokovnjak o. kr. dež. sodnije.

Zvezda nasproti Ljubljana, Kongresni trg št. 15 Zvezda nasproti nunske cerkve

Klavirji, pianini in harmoniji
najslovičnejših svetovnih tvrdk
Bösendorfer, Rudolff (ne An-
ton) Stelhammer, (najboljši
angleški sistem sedanosti),
Höhl & Heilmann (nepreko-
sljivi pianini z Lexovo mehaniko),
Bratje Stigl, Grapka, Laub &
Gloss (koncertni 71/4 okt. pianini)
in Hördgel (amer. harmonij od
90 K naprej), imam le jaz, njih
edini zastopnik za Kranjsko v
velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov).
Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno
cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke od 15 naprej prvovrsten in-
strument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo.
Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamenja najugodnejša. Uglasovanje in popravila sol. in ceno.
Nobena druga tvrdka ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj,
ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kakor
edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake režije.

Idrija - Logatec,
kolodvor.**Avtomobilna zveza**Idrija - Logatec,
kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:	Odhod iz Logatec:	Prihod v Idrijo:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj	ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
12— opoldan	1:40 popoldan	2:30 popoldan	4— popoldan
3:30 popoldan	5:10 popoldan	6:30 zvečer	8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim umnibusom:

	I. razred	II. razred
Idrija - Logatec ali nasprotno	K 3—	K 2—
Idrija - Godovič	1:50	1—
Godovič - Hotedrsica	1:50	1—
Hotedrsica - Logatec	1:50	1—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razred	II. razred
Idrija - Logatec ali nasprotno	K 3—	K 2—
Idrija - Godovič	1:50	1—
Godovič - Hotedrsica	1:50	1—
Hotedrsica - Logatec	1:50	1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan
opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Tokost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

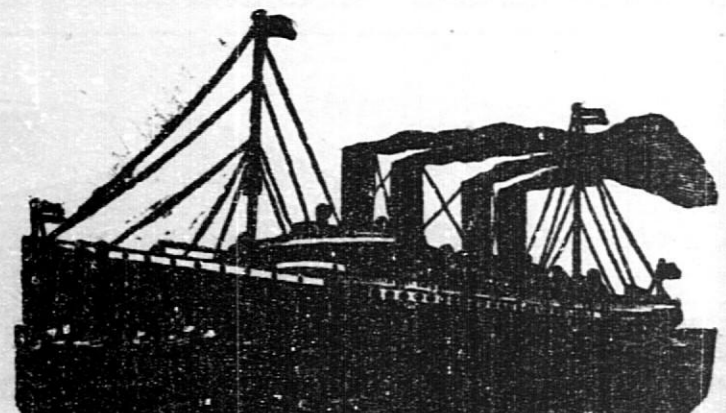
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

3411

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM I. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šteč. 35

nasproti občeznanj gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa
pojasnila, ki se tikajo potovanja, tečno in brezplačno. —
Postrežba poštena, ročna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo,
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi našo družbo posebno
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listici preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Sprejme se trg. pomočnik

kot prva moč moške konfekcijske stroke, več slovenščine ali hrvaščine in nemščine, ne izpod 25 let star, proti dobri plači. Mesto stano. Nastop takoj ali 15. marca 1913. 692

Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Ljubljana.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-4 ilustrovan cenovnik z zdravniškimi nasveti, gratis in tranko (zaprto 30 h) — I. Singer higienična manufaktura, Dunaj I. Wiesingerstr. 8 F.

Vtisnite si v spomin
sliko in ime
cigaretnega papirja in stročnic

OTTOMAN

ker s ponaredbami
hočejo konsumente
zavajati.

Prejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 59.461.432-56 — izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vse nejasnosti daje: čigar pisarne so v asne bančne hiši v Gosposki ulici števil. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Parna tovarna opeke v Brdu

p. Vič, tvrdke I. Knez v Ljubljani

priporoča svoje izdelke strojne zidne in vsakovrstne zarezne strešne opeke, garantirano dobre in trpežne kakovosti po znižani ceni. Vzorce pošilja brezplačno. 579 Sprejema zastopnike.

Ostanke blaga

obleko, hlače, paletot, damsko obleko, plašč, suknjo itd. Eksport tvornice suknega blaga 133 Karl Kasper, Innsbruck št. 57.

ki so se mi v množicah nakopičili, oddajam, da se jih čimprej izne- bim, daleč pod ceno! Zadosti za popolno moško

Zahtevajte vzorce ostankev moškega in damskega blaga pošt. prosto.

Stroje za valjenje

domače in divje perutnine, donosna perutninarstva uredi strokovno in ceno. pasmeno perutnino vseh vrst, vse priprave za rejo dobavlja specialna tvornica Nickerl & Co. d z o. z., centrala: Dunaj - Inzersdorf Triesterstr. 30, telefon št. 912. Zahtevajte brezplačno cenovnik št. 84. 268

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I nadstropje, levo 766

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

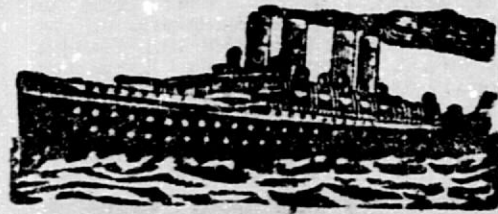
je v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno trgovsko in gostilniško osebo izbira različnih služeb, zlasti za žensko vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znak za odgovor.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Ultima iz Trsta dne 4. marca 1913.
Pannonia iz Trsta dne 18. marca 1913.
in se ustavi v Mesini, Palermu, Neaplju iz Liverpoola:
Lusitania dne 15. marca, 5. aprila 1913.
Mauretania dne 22. marca, 12. aprila 1913.
Carmania dne 1. marca, 29. marca 1913.

Pojasnila, vozne karte: Andrej Odasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25 Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Ghega 8, pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatije. III. razred. Cena: Trst-New York 140 K, otroci pod 12 let K 70— več 20 K pristojbine od osebe.

Vse katere ozdravita Konstantinov vrelec — Emin vrelec.

Dobiwa se po vseh trgovinah z rudninskimi vodami in od ravateljstva vrelcev v Gleichenbergu.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvrstnim cenim plzenjskim pivom

iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah. Največja čisto slovanska pivovarna. Zaloge v Ljubljani: V. H. Rohrmann. Zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to pivo v slovanskem grandhotelu „Balkan“ v Trstu, Via della Caserma in v slovanskem hotelu „Lacroma“ v Graczeu.

Priporočamo specialno damsko in otroško konfekcijo zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar Ljubljana, Stari trg števil. 9. — Lastna hiša.

Krasne KOSTUME, PRASNE PLAŠČE, NOČNE HALJE, KRILA. Fine BLUZE. Moderne STEZNIKE, SPORTNE KAPE, OTROŠKE CEPICE, PERILO.

OTROŠKE oblekice — obleke za MLADENKE Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke. Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg števil. 7. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Visoko, moderno podoba, lepoto linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof

stezniki

(Originalno amerikan. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,
Ljubljana, Cevljarska ul. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higien. perila
Jägervega in Tetra ter vse druge modne
predmete najboljše kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno.

Za 11 letnega gimnazijalca
se išče stanovanje s hrano,

v bližini I. drž. gimnazije. — Pogoji: Strogo
nadzorstvo in klavir na razpolago — Po-
nudbe pod šifro: 681
„Dijaki“, poste restante, Ljubljana.

Strogo solidna najstarejša domača tverka.
Juveli, zlatina,
srebrnina ter razne ure.

Popravila in
nova dela po
najnižji ceni.

Edina zaloga ur
z znamko

„TUP“

Geniki zastoj. Geniki zastoj.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
sejeni sodni cenilec. 234
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

NEIGE DE FLEURS

(Cvetlični sneg)
nova znanstveno izdelana
krema za roke in obraz

Igiensko najboljšo toaletno sredstvo sedanjosti. Dobiva se posvodi Lonček 80 h., škatlja K 1-60.
Zaloga: „Adria“, B. Cvančara v Ljubljani. Zaloga

Nepreklicno 10. aprila 1913 žrebanje
loterije za ogrevalnice

4650 dobitkov v efektivni vrednosti K 80.000.

Prvi trije glavni dobitki K 35.000, 5000, 1500

se na zahtevo dobitelja odšteje 10% in zakoniti dobitveni davek izplačajo v gotovini.
Srečke po 1 krono po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski pisarni:
Dunaj I., Goldschmiedgasse 8.

*Krasni moderni spomladanski
kostumi, moderne jope in
plašči, vrhnja krila, razno-
vrstne bluze v najnovejši izbiri
in dobrega okusa priporoča*

687

Modna trgovina

: P. MAGDIČ :

Ljubljana — nasproti glavne pošte.

Najceneje
nove gibljive brzoparilnike

3003

vse vrste slamoreznic

in vse druge

poljedelske stroje

ter

železnino

ponujata

Karol Kavšek nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana

Dunajska cesta 16

Ljubljana

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Milijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zasle-
zenju, krčnemu in oslovsko-
mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve
prsne karamele
s „trema jelkami“

6050 not. poverjenih
izpričeval od
zdravnikov in
zasebnikov za-
lamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni
in slastni bonboni.

Zavitek 20 in 40 vin. škatlja
60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, le-
karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
karna. Mr. Ph. And. Boline, lekarna pri kroni.
Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kane, dro-
gerija. B. Cvančara, drogerija „Adria“.
Daniel Pirc, lekarna Idrija. J. Bergmann, le-
karna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna.
Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vi-
pava. Mi. an. Wacha, lekarna. Metlika. A. Ro-
blek, lekarna. Radovljica. Hinko Brilli, le-
karna. Litija. Karel Savnik, lekarna pri „Sv.
Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna.
Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych,
lekarna v Sk. Lok. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna.
Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice.
V. Arko, trgovec. Senožeče. Jos. Rudolf, drog.
Litija. J. Kandušar, trg. Menges. Jos. Anclik, le-
karna v Ribnici. J. K. Hočevar, lek. na Vrhniki

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

187

Podružnice o. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastni hiši.

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam; vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — **Zavod**

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carin-
ske, davčno jamstvene kredite, remburzne kredite itd.,
eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso,
izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva,
prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in sročke ter daje
vestne nasvete pri nalaganju kapitala,
izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavej, nadalje kavej in vadlj,
potrebni za udeležbo pri razpisanih ofertih,
sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti enju in vsemu sigurne sameshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim
zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (preobjeze) v hranitev,
zavarne sročke in izrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurzneji izgubi
ter oskrbuje brezplačno revizije izrebaajočih efektov,
vnovčuje krpene, izrebane vrednostne papirje in valute,
dovoljuje prodajne na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila
na tu- in inozemske borse,
preskrbuje za svoje komitente trgovalne informacije na vseh tu- in inozemskih
tržiščih, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregence, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanec, Gorica, Inmost, Karlovi vari, Liberec,
Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Teplice na Ceikem, Trst, Warasdorj.